

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ALTERNATİF DİNLEME/İZLEME
MATERYALLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
YARATICI YAZMA BECERİLERİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Şirin ULUYÜZ

Danışman
Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU

Temmuz-2019
Kırıkkale

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ALTERNATİF DİNLEME/İZLEME
MATERYALLERİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
YARATICI YAZMA BECERİLERİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Şirin ULUYÜZ

Danışman
Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU

Temmuz-2019
Kırıkkale

KABUL-ONAY

Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU danışmanlığında Şirin ULUYÜZ tarafından hazırlanan “*Alternatif Dinleme/İzleme Materyallerinin Ortaokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi*” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

.../.../...

(İmza)

[Unvanı, Adı ve Soyadı] (Başkan)

.....

[İmza]

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

.....

[İmza]

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

.....

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../...

(Ünvan, Adı Soyadı)

Enstitü Müdürü

KİŞİSEL KABUL

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “*Alternatif Dinleme/İzleme Materyallerinin Ortaokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi*” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve faydalandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak faydalanılmış olduğunu beyan ederim.

Tarih

Şirin ULUYÜZ

İmza

ÖN SÖZ

Bu çalışmada, alternatif dinleme/izleme materyallerinin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerisine etkisi araştırılmıştır.

Çalışmanın ilk bölümünde “Giriş” başlığı altında “Problem Durumu”, “Amaç”, “Önem”, “Varsayımlar” ve “Sınırlılıklar” ele alınmış; “İlgili Araştırmalar” başlığında ise dinleme becerisi ve yaratıcı yazmayla ilgili yapılan çalışmalar özet şeklinde verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümü “Kuramsal Çerçeve” başlığı altında düzenlenmiştir. Bu bölümde yazma ve dinleme becerisi önce ayrı ayrı ele alınmış , yazma ve dinleme yöntem ve teknikleri hakkında bilgiler verilmiş, yaratıcı yazma yöntemi ayrıca ele alınarak uygulama örneklerine yer verilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümü “Yöntem” başlığı altında düzenlenmiştir. Bu bölümde “Araştırmanın Modeli”, “Çalışma Grubu”, “Verilerin Toplanması”, “Araştırma Süresince Yapılan Uygulamalar” ve “Veri Çözümleme Teknikleri” başlıkları yer almaktadır. Araştırmada kullanılan ölçeklerin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları da bu bölümde açıklanmıştır.

Çalışmanın dördüncü bölümü, “Bulgular ve Yorumlar” başlığı altında değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda toplanan veriler, tablolarla görselleştirilmiş ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Beşinci bölüm, “Sonuç ve Öneriler” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde araştırmada ulaşılan sonuçlar değerlendirilmiş ve bu sonuçlardan hareketle öneriler getirilmiştir.

Bu çalışmayı hazırlama sürecinde bana rehberlik eden, bilgi ve tecrübeleriyle bana çok şey öğreten, desteğini ve yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU ’na teşekkürü borç bilirim.

Tez çalışmama fikirleriyle ışık tutan ve beni her zaman cesaretlendiren kıymetli hocam Doç. Dr. Salim PİLAV’a ve araştırmanın verilerini çözümlemede yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer hocam Doç. Dr. Mehmet KATRANCI’ya teşekkür ediyorum.

Eğitim hayatım boyunca desteklerini benden esirgemeyen ve bugünlere gelmemde çok büyük emekleri olan canım aileme sonsuz sevgilerimi sunuyorum.

ÖZET

Uluyüz, Şirin, “Alternatif Dinleme/İzleme Materyallerinin Ortaokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi” Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, 2019.

Bu çalışmada alternatif dinleme/izleme materyallerinin ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın modeli, ön test son teste dayalı deney ve kontrol gruplu bir çalışmadır.

Araştırma, Kırıkkale ili merkez ilçesinde bulunan bir ortaokulda yürütülmüştür. Başlangıçta bu okulda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerine, araştırmanın içeriğine uygun olarak yaratıcı yazma etkinlikleri yaptırılmıştır. Elde edilen veriler, istatistikî açıdan değerlendirildikten sonra her iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüş; yansız atama yoluyla yedinci sınıf şubelerinden ikisi deney, biri de kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubunda alternatif olarak hazırlanan dinleme izleme materyallerine göre yazma çalışmaları uygulanırken kontrol grubunda Türkçe öğretim programının öngördüğü şekilde yazma süreci planlanmıştır. Deneysel süreç ön test ve son test uygulamaları hariç 8 hafta sürmüştür.

Çalışmada yaratıcı yazma uygulamalarında kullanılacak konular uzman görüşüne sunulurken belirlenmiştir. Dinleme/izleme materyali olarak kullanılacak video ve ses kayıtları ise Türkçe öğretim programında belirtilen dinleme metinlerinin niteliklerine uygun olarak seçilmiştir. Öğrencilerin öğrenme sürecinde etkili olan dinleme kaygı ve tutumlarını değerlendirmek için “Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği” ve “Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Aynı zamanda birtakım değişkenlerin deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanlarına etki etme durumunu belirlemek amacıyla da Kişisel Bilgi Formu’ndan yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS 15.0 istatistik paket programıyla analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda alternatif dinleme/izleme materyallerinin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin, Türkçe öğretim programına göre düzenlenen etkinliklerin kullanıldığı sınıftaki öğrencilere göre dinleme kaygılarında ve yazılı anlatım puanlarında anlamlı bir farkın olduğu, dinleme tutumlarında ise anlamlı bir farkın

olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, alternatif dinleme/izleme materyallerinin ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği ve dinleme kaygılarını azalttığı şeklinde yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, yazma eğitimi, yazma becerisi, yaratıcı yazma, dinleme eğitimi, dinleme becerisi, dinleme kaygısı, dinleme tutumu.

ABSTRACT

Uluyüz, Şirin, “The Effect Of Alternative Listening/Watching Materials On Middle School Students’ Creative Writing Skills” Master’s Thesis, Kırıkkale, 2019.

The purpose of the current study is to determine the effect of alternative listening/watching materials on middle school students’ creative writing skills. The study employed the pretest-posttest experimental design with a control group.

The current study was conducted in a middle school located in the city of Kırıkkale. At the beginning, seventh grade students studying in this school were engaged in creative writing activities in line with the purpose of the current study. The collected data were statistically analyzed and no significant difference was found between the two groups; through random assignment, two of the seventh grade classes were assigned to the experimental group and one of them was assigned to the control group. While writing activities were conducted on the basis of the alternative listening/watching materials in the experimental group, the writing process was planned as stated in the Turkish curriculum in the control group. Except of pretest and posttest applications, the experimental process lasted for 8 weeks.

The topics to be used for creative writing applications in the current study were determined on the basis of expert opinions. Video and audio recordings to be used as alternative listening/watching materials were selected considering the qualifications of the listening texts described in the Turkish curriculum. In order to evaluate the students’ listening anxiety and attitudes affecting the learning process “The Scale of Anxiety for Middle School Students” and “The Listening Attitude Scale” were used. Moreover, in order to determine the effects of some variables on the experimental group students’ pretest and posttest scores, a personal information form was used. The collected data were entered into the computer environment and analyzed with SPSS 15.0 program package.

At the end of the study, it was found that there are significant differences between the listening anxiety and written expression scores of the students taught by using alternative listening/watching materials and those of the students taught according to the Turkish curriculum yet no significant difference was found between their listening attitudes. In light of all these findings, it can be argued that alternative

listening/watching materials enhance creative writing skills and reduce listening anxiety.

Key Words: Turkish teaching, writing teaching, writing skill, creative writing, listening training, listening skill, listening anxiety, listening attitude.

KISALTMALAR

MEB	(Millî Eğitim Bakanlığı)
vb.	(Ve benzeri)
vd.	(Ve diğçerleri)
Akt:	(Aktaran)
D.K.Ö	(Dinleme Kaygısı Ölçeği)
D.T.Ö	(Dinleme Tutumu Ölçeği)

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Deneyel Desenin Simgesel Görünümü	53
Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Deneyel Desenin Simgesel Görünümü.....	54
Tablo 3. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımları	55
Tablo 4. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımları.....	55
Tablo 5. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumuna Göre Dağılımları.....	56
Tablo 6. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Annelerinin Mesleğine Göre Dağılımları.....	56
Tablo 7. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Babalarının Mesleğine Göre Dağılımları.....	57
Tablo 8. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitim Alma Durumuna Göre Dağılımları.....	57
Tablo 9. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Günlük Tutma Alışkanlığına Göre Dağılımları.....	58
Tablo 10. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Dinlerken Not Tutma Alışkanlığına Göre Dağılımları	58
Tablo 11. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinleme Kaygısı Ön Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları	59
Tablo 12. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinlemeye Yönelik Tutum Ön Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları.....	59
Tablo 13. Deney ve Kontrol Gruplarının Yazılı Anlatım Ön Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları.....	60
Tablo 14. Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinin Madde Analizi.....	62

Tablo 15. Araştırmada Kullanılan Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinin İç Tutarlık Katsayıları.....	63
Tablo 16. Dinleme Kaygısı Ölçeği güvenirlik analizi bulguları.....	64
Tablo 17. Araştırmada Kullanılan Dinleme Kaygısı Ölçeğinin İç Tutarlık Katsayıları	64
Tablo 18. Deney Grubunun Yazılı Anlatım Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları.....	71
Tablo 19. Kontrol Grubunun Yazılı Anlatım Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları.....	72
Tablo 20. Deney ve Kontrol Gruplarının Yazılı Anlatım Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları.....	72
Tablo 21. Deney Grubunun Dinleme Kaygısı Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları.....	73
Tablo 22. Kontrol Grubunun Dinleme Kaygısı Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları.....	73
Tablo 23. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinleme Kaygısı Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları.....	74
Tablo 24. Deney Grubunun Dinlemeye Yönelik Tutum Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	74
Tablo 25. Kontrol Grubunun Dinlemeye Yönelik Tutum Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları.....	75
Tablo 26. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinlemeye Yönelik Tutum Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları	75

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	I
TÜRKÇE ÖZET SAYFASI.....	II
İNGİLİZCE ÖZET (ABSTRACT) SAYFASI.....	IV
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	VI
TABLolar.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. 1 PROBLEM DURUMU.....	1
1.1.1.Problem Cümlesi.....	2
1.1.2.Alt Problemler.....	3
1.2. Amaç.....	3
1.3.Önem.....	4
1.4.Varsayımlar.....	4
1.5.Sınırlılıklar.....	5
1.6 İlgili Araştırmalar.....	5
1.6.1. Dinleme ile İlgili Araştırmalar.....	5
1.6.2. Yaratıcı Yazma ile İlgili Araştırmalar.....	11
1.6.3. Dinleme ve Yazma Becerisinin Birlikte Ele Alındığı Araştırmalar.....	13

İKİNCİ BÖLÜM

2.KURAMSAL ÇERÇEVE.....	15
2.1.Yazma Becerisi.....	15
2.2 Yazma Eğitimi.....	17
2.3 İlköğretimde Yazma Öğretimi Yaklaşımları.....	20
2.3.1.Ürün Temelli Yazma Yaklaşımı.....	20
2.3.2.Süreç Temelli Yazma Yaklaşımı.....	20

2.3.3. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Yazma Eğitimi	24
2.4. Yazma Yöntem ve Teknikleri	29
2.4.1. Kontrollü Yazma.....	29
2.4.2. Serbest Yazma.....	30
2.4.3. Güdümlü Yazma.....	30
2.4.5. Not Alma.....	30
2.4.6. Özet Çıkarma.....	30
2.4.7. Boşluk Doldurma.....	31
2.4.8. Kelime ve Kavram Havuzundan Seçerek Yazma.....	31
2.4.9. Metin Tamamlama.....	32
2.4.10. Tahminde Bulunma.....	32
2.4.11. Bir Metni Kendi Sözcükleriyle Yeniden Oluşturma.....	33
2.4.12. Bir Metinden Hareketle Yeni Bir Metin Oluşturma.....	33
2.4.13. Duyulardan Hareketle Yazma.....	33
2.4.14. Grup Olarak Yazma.....	33
2.4.15. Eleştirel Yazma.....	33
2.4.16. Yaratıcı Yazma.....	34
2.4.16.1. Yaratıcı Yazma İle İlgili Uygulama Örnekleri.....	35
2.5. Dinleme Becerisi.....	39
2.5.1. Dinleme-İşitme.....	40
2.5.2. Dinleme Eğitimi.....	40
2.5.3. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Dinleme Eğitimi.....	43
2.6. Dinleme/İzleme Yöntem ve Teknikleri.....	48
2.6.1. Katılımlı Dinleme.....	48

2.6.2.Katılımsız Dinleme/İzleme.....	48
2.6.3. Not Alarak Dinleme/İzleme.....	48
2.6.4. Kendini Konuşanın Yerine Koyarak Dinleme/İzleme(Empati Kurma).....	49
2.6.5.Yaratıcı Dinleme/İzleme.....	49
2.6.6.Seçici Dinleme/İzleme.....	49
2.6.7.Eleştirel Dinleme/İzleme.....	50
2.7. Dinleme - Yazma İlişkisi.....	50

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.YÖNTEM.....	52
3.1. Araştırma Modeli.....	52
3.2. Çalışma Grubu.....	54
3.3. Verilerin Toplanması.....	60
3.3.1.Veri Toplama Araçları.....	60
3.3.1.1. Kişisel Bilgi Formu:.....	61
3.3.1.2. Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği.....	61
3.3.1.3. Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği.....	63
3.3.1.4.Tez Çalışmalarında Kullanılan Yaratıcı Yazma Konuları.....	64
3.3.1.4.1.Tez Çalışmalarında Kullanılan Yaratıcı Yazma Konularını Değerlendirme Ölçütleri.....	65
3.4. Uygulama.....	66
3.5. Veri Çözümleme Teknikleri.....	69

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.BULGULAR VE YORUMLAR.....	71
4.1. Alt Problemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	71
4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	71
4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	73
4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	74

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	77
5.1.Sonuçlar.....	77
5.2. Öneriler.....	79
5.2.1. Öğretmenlere Yönelik Öneriler.....	79
5.2.2. Türkçe Öğretim Programına Yönelik Öneriler.....	79
5.2.3. Öğrencilere Yönelik Öneriler.....	80
5.2.4. Aileye Yönelik Öneriler.....	80
5.2.5. Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	80
KAYNAKÇA.....	82
EKLER.....	93

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde, problem durumuna, ilgili araştırmalara, araştırmanın amacına, önemine yer verilmiş; problem cümlesi, alt problemler, varsayımlar ile sınırlılıklar ele alınmıştır.

1.1. Problem Durumu

Dil, soyut veya somut şekilde algılanan bütün kavramların iletilmesinde kullanılan temel araçtır. Dilin iletişimin temel aracı olma özelliğinin yanı sıra pek çok farklı yönü de göz önünde bulundurularak çeşitli tanımları yapılmaktadır. Nitekim dilin çok yönlü oluşuna en çok vurgu yapanlardan biri olan Aksan (1998:11), dilin en önemli iletişim aracı olduğuna ve değişik açılardan bakıldığında başka başka nitelikleri olduğuna dikkat çekmektedir. Dilin tanımını ayrıntılarıyla ele alan diğer araştırmaların birleştiği nokta da dilin çok yönlü, canlı bir varlık olmasıdır.

Toplumda sağlıklı ilişkilerin kurulması ancak ana dilin etkili kullanımıyla mümkündür. Bu bilinçte olan toplumlar ana dilinin eğitimi ve öğretimine gerekli hassasiyeti göstermektedir. Bu nedenle dilin öğretilmesi farklı yöntemler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Dil öğretimi anlama ve anlatmaya dayalı dört temel beceri alanını kapsamaktadır.

Birey, dinleme ve konuşma becerisini okula başlamadan başta ailesi ve yakın çevresinden edinmekte, okul hayatıyla birlikte ise okuma ve yazma becerisini kazanmaktadır. Yani okuma ve yazma okulda öğrenilmekte, dinleme ise anne karnında edinilmeye başlamaktadır. Bu yönüyle dil edinmede anlamayı sağlayan ilk beceri dinlemedir. Dinleme sadece dil edinmede değil, diğer öğrenme alanlarında da ilk başvuru becerisidir. Dolayısıyla dinleme becerisi sadece Türkçe dersini değil bütün dersleri ilgilendiren bir alandır. Etkili bir dinleme alışkanlığı kazanan öğrenci, hem ana dilini düzgün kullanabilecek hem de öğrencinin akademik başarısı olumlu yönde etkilenecektir. Konuşma becerisi ise dinlemenin sonucu ortaya çıkan ve yine okul öncesinde edinilmeye başlanan bir alandır. Etkili dinleme ve etkili konuşmaya

yönelik etkinlikler, başta Türkçe dersleri olmak üzere okullarda verilen eğitimle geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Okuma ise, okuyucunun zihninde metni anlamlandırarak bilgi aktarımının gerçekleştirildiği eylemdir. Okuma, öğrenmede en sık başvurulmuş becerilerden biridir. Etkili bir okuma alışkanlığı kazanmış bireyin öğrenmesi de kolay hale gelecektir. Nitekim Güneş (2007:1117), okumanın zihin gelişimine en büyük katkısı olan beceri olduğunu ifade etmektedir.

Dört temel dil becerisi zincirinin son halkası ise yazmadır. Demirel (1999:59-60)' e göre yazma becerisi oldukça yavaş gelişen bir beceridir. Çünkü etkinlik temellidir. Zamanla gelişir. Yazma çalışmalarında adım adım gidilmelidir.

Oral (2003:18)'a göre yazma, öğrenciler tarafından keyifli bir uygulama alanı olarak değerlendirilmemektedir. Bunun temel sebebi öğrencinin yazı yazarken çoğu kez sıkı kurallara bağlı kalma zorunluluğudur. Aynı zamanda öğretmenlerin, öğrencileri 'her zaman istenilen konu ve türde yazı yazabilecek' bir konumda görmeleri de bu olumsuz tutum üzerinde etkili bir unsur olarak ele alınmaktadır. Yazma becerisi de diğer beceri alanlarında olduğu gibi okullarda yapılan çalışmalarla geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Ana dil eğitiminde beceriler bir bütünlük içinde ele alınarak geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda Türkçe derslerinde sistemli bir şekilde dört temel dil becerisinin bir bütün olarak öğrenciye sunulması hedeflenmektedir. Dolayısıyla bir beceriye yönelik eğitim verilirken diğer becerilerle desteklenmektedir. Örneğin bir dinleme/izleme etkinliği sırasında öğrencilerin dinleme becerisinin yanı sıra konuşma ve yazma becerileri de desteklenebilir. Özellikle yazmanın dört temel dil becerisinin son halkası olması ile etkinlik temelli olmasından dolayı öğrencilerde ilgi ve istek uyandıracak birçok farklı uygulamaya ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Dolayısıyla bu çalışma kapsamında yazma eğitiminin öğrencilere diğer beceri alanlarıyla bütünlük içerisinde daha iyi nasıl verilebileceği konusu, konuyla ilgili araştırmaları gerekli kılmaktadır.

1.1.1. Problem Cümlesi

Türkçe derslerinde kullanılmak üzere hazırlanan alternatif dinleme/izleme materyallerinin ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin gelişimine etkisi nedir?

1.1.2. Alt Problemler

- Türkçe derslerinde yaratıcı yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin 7.sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi nedir?
- Türkçe derslerinde yaratıcı yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin, 7.sınıf öğrencilerinin dinleme kaygılarına etkisi nedir?
- Türkçe derslerinde yaratıcı yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin, 7.sınıf öğrencilerinin dinlemeye yönelik tutumlarına etkisi nedir?

1.2. Amaç

Yazma tanımlanırken, genellikle bireyin kendini yazı aracılığıyla ifade edebilme durumu üzerinde birleşilmektedir. Yazma ile ilgili çeşitli tanımlar yapılmıştır. Tanımların birleştiği bir diğer nokta yazmanın duygu ve düşüncelerin aktarılmasında doğal bir araç işlevi oluşturduğudur.

Tüm becerilerde olduğu gibi yapılan uygulamalarla ve verilen eğitimle belli bir süreç dâhilinde yazma becerisi geliştirilebilir. Bu doğrultuda ilk olarak, yazmanın zor ve sıkıcı bir uğraş olduğuna dair düşünceler giderilmeye ve bu eylem sevdirmeye çalışılmalıdır. Öğrencilere, özellikle seviyelerine uygun ilginç konular verilerek ve pek çok duyu organına yönelik farklı materyaller kullanılarak yazmaya dair olumlu bir tutum sergilemeleri sağlanabilir. Olumlu tutum kazandırıldıktan sonra anlamaya dayalı olduğu için okuma ve dinlemeye yönelik etkinlikler, yazma becerisini de geliştirmede kullanılabilir. Çünkü anlama anlatmanın ön koşuludur.

Bu kapsamda yazmanın geliştirilmesine yönelik 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan birçok etkinlik incelenmiş ve bu etkinliklerden yola çıkılarak öğrencilerin dinleme ve yazma alanlarını bütünleştiren alternatif niteliğinde kullanılabileceği düşünülen etkinlikler oluşturulmuştur. Buradan yola çıkılarak Türkçe derslerinde kullanılmak üzere hazırlanan alternatif dinleme-izleme etkinliklerinin ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri üzerindeki etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada hem dinlemeye yönelik tutum ve kaygının

ne düzeyde etkileneceği, hem de yaratıcı yazmaya yönelik alternatif materyallerin kullanılabilirliği birlikte ele alınarak tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.3. nem

Türkçe ğretimi, dört temel beceriyi geliştirmeye yönelik çalışmalar üzerine kurulmaktadır. Bu kapsamda dilin anlama ve anlatma becerilerini kapsayan her türlü uygulama birbiriyle iç içe geçmektedir.

Melanlıoğlu (2011:47)'na göre dinleme; diğer dil becerilerine temel oluşturmaktadır. Öğrenciler dinleme becerileri sayesinde öğrenirken zihinsel yapıları da gelişmektedir. İlköğretim dönemindeki çocukların dinledikleri sözcük sayısı konuştuklarından daha fazladır. Bu sayede dinleme aracılığıyla çevreden farklı bilgiler edinilmekte ve zihin gelişimi artırılmaktadır.

Dinlemenin geliştirilebilir bir beceri olması, bütün dil becerilerine ön koşul niteliğinde gerekliliğini ortaya koymaktadır. Dinleme, özellikle anlatmaya dayalı beceriler olan konuşma ve yazma alanlarının geliştirilmesine yardımcı olabilecektir. Edinilen son beceri olan yazma ise dilin anlatmaya dayalı yönünü oluşturmaktadır.

Anlama başlığı altında değerlendirilen dinleme ile anlatma becerilerinden biri olan yazma arasındaki ilişkinin irdelenmesi, becerilerin gelişim seyrini izleme, birbirini destekleme durumlarını tespit etme ve bu doğrultuda eğitim ortamını düzenleme bakımından önemli görülmektedir. Bu amaçla, araştırma kapsamında Türkçe derslerinde kullanılmak üzere hazırlanan alternatif dinleme-izleme materyalleri ile öğrencilerin özgün yazılar üretebilmeleri ve bir yandan da dinlemeye yönelik kaygı ve tutumlarını olumlu yönde değiştirebilmeleri için alanyazına farklı bir bakış açısı getirilmeye çalışılmıştır. Çalışmada yaratıcı yazma becerisinin, dört temel beceri alanından biri olan alternatif dinleme/izleme materyalleriyle bütünleştirilerek geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın yazmanın yanında dinleme becerisini de geliştireceği göz önünde bulundurularak benzer çalışmalardan ayrıldığı ve alanyazına katkıda bulunabileceği öngörülmektedir.

1.4.Varsayımlar

1. Öğrencilerin Dinleme Kaygısı Ölçeği ile Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeğindeki sorulara verdikleri cevapların dinleme ve yazma becerilerindeki gerçek durumlarını yansıttığı;
2. Ön test ve son test çalışmalarında deney grubundaki öğrencilere uygulanan alternatif dinleme /izleme materyallerini sınıftaki bütün öğrencilerin doğru bir şekilde duyarak algılayabildikleri;
3. Ön test ve son test çalışmalarında deney grubundaki öğrencilere dağıtılan yaratıcı yazma konularının sınıftaki bütün öğrencilerin doğru bir şekilde okuduğu ve anladığı;
4. Araştırmanın kontrol edilemeyen değişkenlerinin deney ve kontrol grubundaki öğrencileri eşit düzeyde etkilediği varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kırıkkale ili Tüpraş Ortaokulunun 7.sınıfındaki öğrencilerle ile yapılan uygulama çalışmalarında ele alınan dinleme materyalleri ve bu materyallerden hareketle yapılan yazma üretimleri;
2. Öğrencilerin Dinleme Kaygısı Ölçeği ile Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeğindeki sorulara verdikleri cevapları ile sınırlıdır.

1.6.İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde dinleme ve yaratıcı yazma becerisi hakkında yapılan çalışmalar doğrultusunda bilgi verilmiştir. Dinlemenin yazma becerisiyle bütünleştirilerek aktarıldığı çalışmaların sayısı azdır. Bu durumdan yola çıkılarak üç ana başlık oluşturulmuş ve incelenen çalışmalar özetlenerek aktarılmıştır.

1.6.1. Dinleme ile İlgili Araştırmalar

Dinlemenin farklı yönlerden ele alındığı araştırmalar şu şekilde ifade edilebilmektedir:

Öğrenci başarısının artırılmasının dinlemeyi geliştirmekle mümkün olacağını belirten Barr ve diğerleri (2002), dinlemesi yetersiz kalan öğrencilerin, akademik olarak istenen başarı seviyesine ulaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Owca, ve diğerleri (2003) tarafından yapılan başka bir çalışmada araştırmacılar, öğrenci başarısını dinleme ile artırmak amacıyla bir program geliştirmişlerdir. Çocukların belli bir konuda dinlemeleri istendiğinde genellikle farklı düşüncelere yöneldiklerini, dikkatlerini başka etkinliklere yönelttiklerini, konuşmacıya sabırla yaklaşmadıklarını ve dinliyor gibi rol yaptıklarını gözlemlemişlerdir. Dinlemenin doğrudan öğretimi, sessiz ortam oluşmasını bekleme, göz teması kurarak huzurlu bir ortam oluşturma gibi stratejilerin çözüm niteliğinde olabileceği belirlenmiştir.

Doğan (2007), “İlköğretim İkinci Kademedeki Dil Becerisi Olarak Dinlemeyi Geliştirme Çalışmaları” başlıklı çalışmada etkinliklerle oluşturulan bir dinlemeyi geliştirme programının uygulanması ile ortaokul yedinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin dinlemelerini geliştirmeye çalışmıştır. Çalışmanın sonunda deney grubunda anlamlı farklılığa ulaşılmıştır.

Kurt (2008)’un “Çocuk Edebiyatı Ürünlerinin Temel Dil Becerisi Olarak Dinlemenin Gelişimine Etkisi” başlıklı tezinde yapılan analizlerin sonunda, deney grubu öğrencilerinin dinleme puanı (78.77) kontrol grubundaki öğrencilerin dinleme puanından (37.80) daha yüksektir. Deney grubuna uygulanan “uygun edebî metinler ile dinleme eğitimi” bu grupta yer alan öğrencilerin başarılarını, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin başarılarından anlamlı düzeyde farklılaştırmıştır. Bu durumun dinleme eğitimi için kullanılan eserlerden kaynaklandığı söylenebilir.

Çocuk edebiyatı ile dinleme ilişkisinin ele alındığı Zengin (2010)’ın araştırmasında çocuk edebiyatı içerisinde ele alınan metinlerin diğer metinlerden farklı olarak dinlemeyi ne derecede etkilediğini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çocuk edebiyatının kriterlerine uygun olan metinler ile mevcut Türkçe ders kitaplarındaki çocuk edebiyatı kriterlerine uygunluk şartlarını bulundurmadağı belirlenen eserler tespit edilmiştir. Belirlenen eserlerin içeriğindeki metinler ile araştırma örneklemindeki yedinci sınıfta öğrenim gören öğrencilere dinleme çalışmaları uygulanmıştır. İki haftalık çalışmalardan sonra iki gruba da son test uygulanarak deney grubu lehine anlamlı fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Akdemir (2010) tarafından özgün olarak hazırlanan videoların ön örgütleyici niteliğinde kullanılması sonucunda dinleme becerisini ne düzeyde etkilediğini tespit etmenin amaçlandığı çalışmada videoların dinlemeyi geliştirmedeki ön örgütleyici

olma rolü değerlendirilmiştir. Bu çerçevede öğrencilerden çeşitli aşamalarda değerlendirme ve görüşleri alınmıştır. Ulaşılan verilerin değerlendirilmesiyle özgün olarak hazırlanan videoların ses materyallerine göre daha etkili bir şekilde kullanılabilir olduğu saptanarak ve ön örgütleyici niteliğinde uygulanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Aytan (2011)'ın dinleme üzerinde aktif öğrenme tekniklerinin etkileri araştırdığı çalışmasında ortaokul 6. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler üzerinde aktif öğrenme tekniklerinden oluşan bir dinleme eğitimi programı uygulanmış ve bu doğrultuda dinleme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Deney grubu on haftalık aktif öğrenme teknikleri doğrultusunda hazırlanmış derslerle dinleme eğitimine tabi tutulmuştur. Yapılan eğitim uygulamalarından sonra iki grubun da ortalama puanlarında bir artış görülmekle birlikte deney grubundaki öğrencilerin puan ortalamasındaki artış, kontrol grubundaki öğrencilerin puan ortalamasındaki artıştan anlamlı düzeyde fazla bulunmuştur. Bu sonuç, aktif öğrenme teknikleriyle planlanan derslerin öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

Melanlıoğlu (2011)'nın 7.sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen üstbilis strateji eğitimi ile dinleme becerilerini geliştirmeyi amaçlandığı doktora tezinde araştırmanın amacı doğrultusunda dinleme etkinlikleri uygulanmıştır. Araştırmanın sonunda üstbilis strateji eğitiminin uygulandığı sınıftaki öğrencilerin, Türkçe öğretim programı dahilinde uygulanan etkinliklerle planlanan sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre dinleme puanları yüksek bulunmuş ve anlamlı bir farkın bulunduğu tespit edilmiştir. Ulaşılan sonuçlar, üstbilis strateji eğitimi uygulanan 7.sınıf öğrencilerinin dinleme becerilerinin geliştiği şeklinde değerlendirilmiştir.

Üstbilis Stratejileri Öğretimi ile ilgili bir başka çalışma Katrancı (2012) tarafından beşinci sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada deney grubunda, dinleme metinlerindeki etkinlikler aracılığıyla üstbilis stratejileri öğretimi verilmiştir. Araştırmanın sonunda, deney grubundaki öğrencilerin dinlediğini anlama, üstbilisel dinlediğini anlama farkındalığı ile dinlemeye yönelik tutum erişileri üzerinde anlamlı farklılık olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Dedebali (2014), çoklu ortam uygulamaları ile ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin dinlediklerini anlama becerileri, dinleme becerisi farkındalıkları ve dinlemeye yönelik tutumları üzerindeki etkisi ile kalıcılığını araştırdığı çalışmasında, deney grubu üzerinde çoklu ortam uygulamaları aracılığıyla dinleme becerisi

öğretimi uygulamıştır. Araştırmanın sonucunda, çoklu ortam uygulamalarının; öğrencilerin dinlediğini anlama, dinleme becerisi farkındalığı ve dinlemeye yönelik tutumlarını geliştirdiği ifade edilebilir.

6. sınıf öğrencilerinin dinleme becerilerine seçici dinleme eğitiminin etkisini tespit amacıyla Karabacak (2014) tarafından yapılan araştırma sonucunda uygulanan seçici dinleme eğitiminin öğrencilerin dinleme becerilerini anlamlı derecede geliştirdiği belirlenmiştir.

Öğrenme stilleri doğrultusunda gerçekleştirilen dinleme uygulamalarının ortaokul öğrencilerinin dinleme becerilerine ve dinlemeye yönelik tutumlarına etkisini tespit etmek amaçlandığı araştırmanın sonucunda Karakuş Tayşi(2014), deney grubu öğrencilerinin, Türkçe öğretim programına göre dinleme uygulamaları yapılan kontrol grubu öğrencilerine göre dinlediğini anlama puanlarının daha yüksek olduğu ve arada anlamlı düzeyde farkın bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Ulaşılan bu sonuçtan hareketle öğrenme stilleri doğrultusunda yapılan eğitimin, ortaokul öğrencilerinin dinleme becerileri ile dinleme tutumlarının gelişmesini sağladığı belirtilmiştir.

Zorunlu dinleme ve konuşma dersiyle birlikte harmanlanmış bir şekilde uygulanan, sınıf dışı bilgi ve iletişim teknolojileri etkinliklerinin öğrencilerin dinleme becerileri, içsel güdü ve dinleme konusundaki öz-yeterlik algıları üzerine olan etkilerini araştırmayı amaçlandığı çalışmada Görgün (2015) tarafından, öğrencilerin dinleme becerilerine olan etkisini araştırmak amacıyla da üç başarı testi kullanılmıştır. Sınıf dışı etkinlik anketi ve öz-yeterlik anketi önce betimsel olarak değerlendirilmiştir. Başarı testlerinin sonuçlarını karşılaştırmak için tekrarlayan ölçümlerde varyans analizi yapılmış, öğrenme günlükleri ve sözlü görüşmeler ise nitel analize tabi tutulmuştur. Nicel ve nitel verilerin detaylı analizi öğretmen tarafından yapılandırılmış sınıf dışı bilgi ve iletişim teknolojileri etkinliklerinin öğrencilerin dinleme becerileri, içsel güduları ve dinleme konusundaki öz-yeterlilikleri üzerinde olumlu etkileri olduğunu ortaya koymuştur.

Dinlemenin geliştirilebilecek bir beceri olduğunu ortaya koymayı amaçlayan Yıldız (2015) tarafından dinleme stratejileri doğrultusunda etkinlikler tasarlanmış ve sınıflara uygulaması yapılmıştır. Araştırmanın sonunda dinleme stratejileri doğrultusunda uygulanan öğretimin etkili olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğretmen görüşleri değerlendirilerek 6-8. Sınıflar Türkçe dersi dinleme öğrenme alanı kazanımlarının yaratıcı düşünme becerisine etkisinin araştırıldığı

Çalışmanın sonunda Aldığ (2016), Türkçe dersi programı dinleme alanı kazanımlarının öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Doğan (2017), strateji kullanılarak gerçekleştirilen dinleme eğitiminin yedinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin dinleme becerilerine etkisini tespit etmeyi amaçladığı araştırmasında, deney grubuna strateji temelli dinleme eğitim programı oluşturularak araştırmacı tarafından altı haftalık süre boyunca uygulanmıştır. Ulaşılan bulgular doğrultusunda genel anlamda strateji temelli etkinliklerin, uygulandığı öğrencilerin eleştirel, ayırt edici, kapsamlı dinleme becerilerinin geliştiği tespit edilmiştir.

Çarkıt (2018) tarafından, ‘‘Ortaokul Türkçe Derslerinde Eleştirel Dinleme/İzleme Uygulamaları zerine Bir Eylem Araştırması’’ adlı doktora tezinde alan yazın bağlamında eleştirel dinleme/izleme becerileri ve bu becerilere yönelik kazanımlar tespit edilmiştir. Bu beceri ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik dinleme/izleme içerikleri ve etkinlikler hazırlanarak bir paket program oluşturulmuştur. Elde edilen verilerin çözümlenmesi neticesinde öğrencilerin hedeflenen birçok kazanımı edindikleri, uygulama sürecinden memnun kaldıkları, uygulama derslerini diğer derslerden konu ve ğretim yöntemi yönünden özgün buldukları, edinilen becerileri günlük hayatta kullandıkları görülmüştür. Araştırma sürecinde belirlenen beceri ve kazanımlar yoluyla hazırlanan uygulama etkinliklerinin öğrencilerin eleştirel dinleme/izleme yeterliği kazanmalarında son derece yararlı olduğu sonucuna varılmıştır.

Doğancı (2018), 6-8. sınıflar Türkçe dersi ğretmen kılavuz kitaplarında yer alan dinleme metinlerini ele aldığı araştırmasında hangi yöntemlere ve tekniklere yer verildiğini, verilen yöntem ve tekniklerin uygulandığı metinleri, ve metinlerde yer alan sözcük sayıları doğrultusunda metinlerin uzunluğu ile kısıalığını değerlendirmiştir. Çalışma kapsamında üç ğretmen kılavuz kitabında yer verilen dinleme metinleri ele alınmıştır. Çalışmanın sonunda 6-8. Sınıflar Türkçe ğretim Programı’nda yer verilen bütün dinleme yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı görülmüştür. Değerlendirilen 55 dinleme metninde 11 çeşit metin türüne yer verildiği belirlenmiştir.

Demircan (2018), ortaokul 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin dinleme/izleme öz yeterlik algı seviyelerini belirleyerek elde edilen sonuçları çeşitli etkenlere göre incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma sonucunda örneklemde yer

alan ortaokul öğrencilerinin dinleme öz yeterlik ortalamaları iyi ($X = 3.87$) düzeyde bulunmuştur. Sınıf düzeyine göre 6. sınıf öğrencilerinin en yüksek, 8. sınıf öğrencilerinin ise en düşük dinleme öz yeterliğine sahip olduğu; bir önceki yıl Türkçe dersi başarı puanlarına göre başarı puanı ile dinleme öz yeterliği arasında olumlu yönde bir ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kılınç (2018), çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dinleme kaygılarının ne düzeyde olduğunu belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin çok yüksek düzeyde olmamakla birlikte güven eksikliği ile metni anlama ve çözümleme alt boyutlarında dinleme kaygısı yaşadıkları tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni açısından, güven eksikliği ile metni anlama ve çözümlemede, öğrenci görüşlerinin anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ancak kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek düzeyde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Türkiye’de bulunma amacı ve Türkiye’de bulunma süresi değişkenleri açısından, her iki alt boyutta da öğrenci görüşlerinin farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin günlük dinleme etkinliklerine ayırdıkları zaman değişkenine ilişkin öğrenci görüşlerinin anlamlı olarak farklı olduğu ve farklılığın dinlemeye hiç zaman ayırmayan öğrenciler ile dinleme etkinliklerine 2 saat ve üzeri zaman ayıran öğrenciler arasında, dinleme etkinliklerine hiç zaman ayırmayan öğrenciler lehine olduğu görülmüştür.

Yalçın (2018) tarafından yapılan araştırmada döküman analizi tekniği kullanılarak. Türkiye’de çeşitli enstitüler ve dil öğretim merkezleri tarafından kullanılan kitaplar arasından seçilmiş 5 yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitabının dinleme etkinlikleri Oxford’un (1990) dil öğrenme stratejileri sınıflandırmasının alt boyutlarına göre incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırmanın bu aşamasında Oxford’un (1990) dil öğrenme stratejileri sınıflandırmasının alt boyutlarına uygun kontrol listeleri oluşturulmuş ve dinleme etkinliklerinin tümü bu listeler yardımıyla incelenerek bulgulara ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular, üç uzman tarafından kontrol edilerek geçerliliği sağlanmıştır. Araştırma sonucuna göre incelenen tüm kitaplar karşılaştırıldığında kitaplar arasında toplam strateji sayıları göz önünde bulundurulduğunda en fazla bilişsel stratejilere (f=135) ikinci sırada üst bilişsel stratejilere (f=85) üçüncü sırada bellek stratejilerine (f=32) dördüncü sırada telafi stratejilerine (f=10) ve son olarak sosyal stratejilere (f=7) yer verildiği tespit edilmiştir. İncelenen kitapların hiçbirinde duyuşsal stratejilere rastlanmamıştır.

Belirtilen arařtırmalar incelendiğinde dinlemeyi geliřtireceęi dūřūnūlen uygulamaların eęitim ortamında nasıl ve ne řekilde geręekleřtirileceęinin deęerlendirildięi gōrūlmektedir. Yapılan alıřmalar, ōęrencilerin etkin bir řekilde dinleme sūrecine dahil olacaęı dinleme ortamlarının hazırlanması gerektięi; dinlemeyi geliřtirmeye yōnelik etkinliklerin nasıl dūzenleneceęi ve nelere dikkat edileceęi; etkili dinlemenin saęlanabilmesi için hangi materyallerden yararlanılacaęı gibi hususlar saptanmıřtır. Bu hususlar dikkate alındığında dinleme eęitiminin verimli bir řekilde geręekleřtirildięi ōęrencilerin, dinlediklerini anlama becerilerinin de geliřeceęi gōzlenebilecektir.

1.6.2. Yaratıcı Yazma ile İlgili Araştırmalar

Yaratıcı yazmanın farklı açılardan değerlendirildiği araştırmalar şu şekilde ōzetlenebilir:

Greenlee (2002) yaratıcı yazmanın ōęrenmeye etkisini incelediği çalışmasında asil ve stajyer ōęretmenlerle çalışmıştır. ōęretmenlerin konu ile ilgili gōrūřleri bir anket yardımı ile alınmıştır. Araştırma sonucuna gōre yaratıcı yazmanın ōęrenme sūrecini destekleyici bir ōzellięi vardır.

Medd, Hills ve Houtz (2003) yaratıcı yazma çalışmalarında ōnceden hazırlık yapmanın etkisini araştırdıkları çalışmada 54 ōęrenci ile çalışmışlardır. Rastgele 5 gruba ayrılan ōęrencilerden deney grubundakilere yaratıcı yazma ōncesi hazırlık çalışması yapılmıştır. Ardından tūm ōęrencilere yaratıcı yazma çalışması yaptırılmıştır. Araştırma sonucunda yaratıcı yazma çalışmalarından ōnce yapılan hazırlık egzersizlerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde anlamlı bir fark yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

Maltepe (2006) tez çalıřmasında yaratıcı yazma yaklařımının esaslarını dikkate alarak ōęrencilerin yazma ūrūnlerini incelemiřtir. Arařtırmanın sonucunda ōęrencilerin yaratıcı yazmaya yōnlendirilebilecek sūrelerin Tūrke derslerinde yetersiz kaldıęı tespit edilmiřtir. Ayrıca ōęrencilerin yazılarında yaratıcı dūřūnmeye yeterince yer vermedikleri gōrūlmūřtur.

Ōztūrk (2007), 5. sınıf ōęrencileri ūzerinde yaratıcı yazma etkinlikleri uygulayarak bu etkinliklerin ōęrencilerin yazma becerilerine ve yazmaya karřı dūřūncelerine etkisini arařtırmıřtır. Arařtırma sūresince deney grubuna, haftada iki ders saati olacak řekilde on dōrt haftalık yaratıcı yazma çalıřmaları dūzenlenmiřtir.

Araştırmanın sonunda deney grubundaki öğrencilerin yaratıcı yazma başarılarının anlamlı düzeyde arttığı saptanmıştır.

Aktaş (2009), yaratıcı yazma çalışmaları uyguladığı araştırmasında yazılı anlatımı geliştirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin yazmaya karşı yeterlik algıları artarak A2 düzeyine uygun biçimde oluşturdukları yazılı anlatım çalışmalarında dilsel gelişimlerinin arttığı gözlenmiştir.

Türkel (2011) araştırmasında, yaratıcı drama uygulaması ile öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarını ve yaratıcı yazma başarılarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda deney grubundaki öğrencilerin yazmaya yönelik tutumları ve yaratıcı yazmada gösterdikleri başarılarının anlamlı derecede arttığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca yaratıcı drama etkinliklerinin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerde yazmaya karşı ilgi ve isteklerinin arttığı saptanmıştır.

Erdoğan (2012) süreç temelli yaratıcı yazma uygulamaları gerçekleştirdiği araştırmasında 81 ilkokul 5. sınıf öğrencisi ile çalışmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin yazılı anlatımları ve yazmaya yönelik tutumları arasında deney grupları lehine anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu ortaya konulmuştur.

Dolmaz (2017)'ın tarihsel romanların yaratıcı yazma becerilerine etkisini incelediği araştırmasında yazma çalışması sonucunda en yüksek ve en düşük yaratıcı yazma puanlarına sahip dörder öğrenciden oluşan toplam sekiz öğrenci ile süreç değerlendirme formu üzerinden deneysel işlem süreci değerlendirilmiş, öğrencilerin yaratıcı yazma beceri puanları çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırma sonucunda, farklı kurgu biçimlerine sahip tarihsel romanların öğrencilerin yaratıcı yazma ürünlerini farklı düzeyde olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Kasap (2018) araştırmasında, yaratıcı yazma ve okuma etkinliklerinin ilkokul dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin yaratıcı okuma, okuduğunu anlama, yazma ve yaratıcı yazma erişilerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonuçlarında yaratıcı yazma ve okuma etkinliklerinin 4. sınıf öğrencilerinin yaratıcı okuma, okuduğunu anlama, yazma ve yaratıcı yazma erişilerinin anlamlı bir artış göstermesinde etkili olduğu ortaya konmuştur. Uygulamalara katılan öğrenciler sürece ilişkin olumlu görüş bildirmişler ve uygulamaların okuma ve yazmaya yönelik bakış açılarına ve Türkçe dersi başarılarına olumlu yönde katkısının olduğunu ifade etmişlerdir.

Yukarıda verilen araştırmalar incelendiğinde yaratıcı yazmanın süreç dahilinde nasıl geliştirileceği; yaratıcı yazmanın akademik başarıya ve yazma

becerisine etkisi; öğrencilerin; yaratıcı yazma sürecine nasıl dahil edileceği; yaratıcı yazma etkinlikleri düzenlenirken dikkat edileceği gibi hususlar üzerinde durulduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak yaratıcı yazmanın uygulandığı çalışmalar ile öğrencilerin yazılı anlatım yaratıcı düşünme becerilerinin artacağı söylenebilir.

1.6.3. Dinleme ve Yazma Becerisinin Birlikte Ele Alındığı Araştırmalar

Literatürde dinleme ve yaratıcı yazmanın birlikte ele alındığı çalışma bulunmamaktadır. Dinlemenin yazma ile olan ilişkisinin üzerinde durulduğu kaynaklar ise sınırlı sayıda bulunmaktadır. Dinleme ve yazma ilişkisini konu alan araştırmalar şu şekilde özetlenebilir:

Dinleme ve yazma ilişkisine yönelik çalışmaların sınırlılığı içerisinde dinleme ve yazmanın gerekliliğine dair ayrıntılı bilgilerin verildiği kaynaklardan biri Özbay (2005) tarafından hazırlanan “*Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*” adlı kitaptır. Kitap toplam yedi bölümden oluşmaktadır ve kitapta dinleme, farklı yönlerden incelenmiştir. Kitapta dinleme becerisinin, bireyin yazma becerisi için ön koşul niteliğinde en önemli beceri olduğu ifade edilmektedir. Dinlemenin yazma ile olan bağlantısına dikkat çeken Özbay (2005), anlatmanın doğru bir şekilde gerçekleşmesinin anlamaya bağlı olduğunu dile getirmektedir.

Aksu (2013), dinlemenin diğer dil becerileri olan ilişkisi üzerinde durduğu doktora çalışmasında dinleme ve yazma ilişkisine değinmektedir. Aksu (2013:35)’ya göre “Dinleme yazma arasındaki ilişki özellikle okulda sınıf içi ders etkinliklerinde karşımıza çıkar. Bu ilişki hemen hemen tüm ders etkinliklerinde gözlemlenir. Burada dinleme, yazma becerisini destekler yapıdadır. Diğer becerilerin aksine dinlemenin bireyin ilk edinilen dil becerisi olması, diğer beceriler üzerinde etkili olduğu gerçeğini açıkça ortaya koymaktadır.”

Kocaadam (2011), not alarak dinleme tekniğinin 7. sınıf öğrencilerinin dinleme becerilerine etkisini araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda deney grubundaki öğrencilerin son test toplam puan ortalamalarının kontrol grubu öğrencilerinin son test toplam puan ortalamalarından anlamlı düzeyde farklı olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, 7. Sınıfta öğrenim gören öğrencilere uygulanan not alarak dinleme eğitiminin öğrencilerin dinleme becerilerini olumlu yönde etkilediği belirtilebilir.

Ele alınan çalışmalara bakıldığında bütün dil becerileri içerisinde dinleme ve yazmanın ilişkisi açıkça görülmektedir. Dinleme becerisinin geliştirilmesinin, konuşma ve okumayı olduğu kadar yazmayı da etkileyeceği söylenebilir. Bu kapsamda dinlemeye yönelik düzenlenecek alternatif niteliğinde hazırlanacak materyaller, yazma çalışmalarını geliştirmede kullanılabilir. Dinleme ve yazmanın beraber düşünüldüğü araştırmalara az rastlanması ise dinlemenin genellikle konuşmayla ilişkilendirilmesi, yazmanın da okumayla bütünleştirilmesine ve son yıllarda bütün dil becerilerinin birbiriyle iç içe geçtiği çalışmalara ağırlık verilmesine bağlanabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesi dahilinde; yazma becerisi, yazma eğitimi, yazma ve dinleme ilişkisi, yazma tür, yöntem ve teknikleri, yaratıcı yazma, dinleme becerisi, dinleme eğitimi, dinleme tür, yöntem ve teknikleri, dinleme materyallerinin nitelikleri ile ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.2. Yazma Becerisi

Bir anlatım becerisi olarak kabul edilen yazma eylemi alanyazında pek çok şekilde tanımlanmaktadır:

“Dil becerilerinin son halkası olan yazma, bir duygu, düşünce ya da olayı yazıyla anlatmak demektir.” (Demirel 1999).

“Belli kurallar dahilinde duygu, düşünce, istek veya olayları birtakım semboller aracılığıyla anlatılması yazmadır.” (Özbay, 2009: 115).

“Duygu, düşünce ve tasarlananların yazı aracılığıyla anlatılmasına yazma denir.” (Sever, 2004: 24).

“Yazma, beyinde organize edilen bilgilerin yazı aracılığıyla aktarılmasıdır, dökülmesidir”(Güneş, 2007:159).

“Düşünce gücüyle ortaya çıkan yazma, bir konunun dilin kurallarına uygun biçimde anlatılması demektir.” (Göçer, 2010; 3(12):178-195).

“Yazma belli kurallar doğrultusunda birtakım sembollerin kullanılmasıyla gerçekleşmektedir.” (Çelik, 2012: 7(1):1189-1216).

“Olay ya da etkinliklerin kaydetme yolu olan yazma aynı zamanda olay ve etkinlikleri anlamlı hale getirmek demektir. ” (Mason ve Boscolo, 2000: 200).

Bazı araştırmacılar yazmayı, yazılı anlatım şeklinde tanımlamışlardır. Buna göre, yazılı anlatım tanımları şu şekildedir:

“Kağıt üzerinde dil aracılığıyla bütün düşüncelerin ve duyguların etkileyici bir biçimde anlatılmasına yazılı anlatım denir.” (Calp, 2010: 225).

Ünalan (2001:123), yazılı anlatımı öğrencilerin görüp duyduklarını ve düşündüklerini yazı yoluyla aktarması şeklinde tanımlamıştır. 2006 Türkçe Öğretim Programı hazırlanmadan önce sözlü ve yazılı anlatım, kompozisyon çalışmaları içerisinde yer almaktaydı. Bu nedenle bazı yazarlar çalışmalarında yazma ve yazılı anlatım terimi yerine kompozisyon/yazılı kompozisyon terimlerini tercih etmişlerdir. “Kompozisyon, Türkçeye Fransızcadan geçmiş bir kelime olup, “ayrı ayrı parçaları, unsurları bir araya getirerek uyumlu bir bütün oluşturma” demektir. Yazılı kompozisyon ise duygulara, düşüncelere, sezgilere, tasarımlara yazma yoluyla bütünlük vermektir” (Korkmaz vd., 2001: 269). Diğer bir tanıma göre kompozisyon; “Bütün duyguların, düşüncelerin, görüşlerin ve hayallerin, bir düzen dahilinde , etkili bir biçimde sözlü ya da yazılı şekilde aktarılmasıdır. ” (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1998: 115).

Yazma ile ilgili verilen tanımların ortak özelliklerine bakıldığında yazma eyleminin bilgi birikiminin aktarılmasında kullanıldığı ve öğrenilebilir bir beceri olduğu anlaşılmaktadır.

Aktaş ve Gündüz (2002)’e göre yazmak için yetenek gerekli değildir; eğitim alarak çabalayan her birey yazmayı öğrenebilmektedir. Yıldız (2013:129) ise yazmayı dil edinmenin farklı yollarından biri olarak görmektedir.

Okul içinde ve dışında yazmanın gerekli olduğunu vurgulayan Graham ve Haris (2005: 1), yazının önemli özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralayarak ifade etmektedir:

- Yazı sayesinde bilgiler korunarak iletilebilmektedir.
- Herhangi bir konuyla ilgili bilgileri artırmak ya da sınırlandırmak için yazı önemli bir araç olmaktadır.
- Farklı fikirlere sahip insanlar arasındaki iletişimi yazı sağlamaktadır.
- İnsanlar bilim, sanat gibi alanlarda kendilerini yazı aracılığıyla rahatça ifade edebilmektedir.

Yukarıdaki bilgilere göre yazmanın önemli işlevlerinden biri, kişinin kendisiyle ve toplumla iletişimini sağlamaktır. Ayrıca kalıcı olması bakımından geçmiş ve gelecek arasındaki iletişimde, bilginin gelişmesinde ve aktarımında da önemli rol oynamaktadır (Akt:Özdemir, 2014:14).

2.4. Yazma Eğitimi

Yıldız (2013:226), yazma eğitimi ile yazılı anlatım arasında hem teknik hem de amaçlar bakımından farklar bulunduğunu belirtmektedir. Yazma eğitimi ile yazabilme becerisi daha ileriye taşınmaya çalışılmaktadır. Yazılı anlatımı ise yazma eğitiminin ilerlemiş ve düzeyli hale getirilmiş durumu olarak ifade etmektedir.

Alanyazında yazma becerisinin geliştirilmesi için kimi önerilerde bulunulmuştur. Koç ve Müftüoğlu (1998:76) yazmayı diğer dil becerileri gibi düzeye uygun etkinliklerle geliştirilebileceğinden yazmanın alışkanlık halinde geliştirilebilmesinde bazı hususların dikkate alınmasının yararlı olacağı belirtilmiştir:

- Yazmayı alışkanlığa dönüştürmek sürekli yazarak gelişebileceğinden öğrencilerin sık sık yazmalarını sağlamak,
- Öğrencilerin daha önceden hazırlandıkları ya da hazırlanmadıkları bir konuyla ilgili yazma çalışması yaptırmak,
- Yazma çalışması için seçilen konuların ilgi çekebilecek nitelikte olması,
- Yazı çalışmalarındaki öğrenci hatalarını sınıfta tartışıp değerlendirerek düzeltmek,
- Seçilen konuyu sınırlandırarak somutlaştırmak,
- Yazma amacı doğrultusunda seçilen konunun ele alınış şeklini öğrencilere belirletmek,
- Seçilen konu hakkında ifade dilecekleri belirleyerek sıralamaya koyabilmeyi öğrenmelerini sağlamak,
- Sözcük, cümle, paragraf bütünlüğünü örnekler aracılığıyla kavratmak.

Yazma eğitimi yapılırken yazma öncesi, yazma anı ve yazma sonrası yapılması gereken etkinlikler bulunmaktadır. Keçik ve Uzun (2004:92)' da bu üç evre ön yazım, metin üretme ve yeniden yazma olarak açıklanmıştır. Buna göre yazma öğretimini geliştirmek için ilk evrede, ön yazım çalışmaları yapılır. Ön yazım

alışmaları, öğrenciye metnin tasarlama konusunda tecrübe kazandırmaya yönelik olarak yapılır. Ön yazım çalışmalarında, içerik şemasının oluşturulabilmesi için amaç saptamasının yapılması öğretilir.

Yazma eğitimindeki ikinci aşamada, metin oluşturma uygulamaları yaptırılır. Yazılı olarak metin üretme çalışmaları, öğrenciye şu konularda deneyim kazandırır:

- Metindeki bağlaşık düzenlemeleri kurabilme,
- Dil ve anlatıma dayalı düzenlemeleri konu gelişimi için kullanabilme,
- Yazılı metnin türüne ait dil göstericilerini kullanabilme.

Yazma eğitiminde son aşama ise, oluşturulan metnin metinsellik kriterlerine uygunluk açısından değerlendirilip gerek görülen düzenlemelerin yapılarak yeniden metin oluşturulmasına dönüktür. Bu aşama yeniden yazma evresi olarak adlandırılır. Bu evrede ğrenci kalıcı bilgi oluşturacak dönütleri alır. İlköğretim düzeyinde hazırlanacak yazmaya hazırlık etkinliklerinde ön yazım etkinliklerine yer vererek öğrencilere doğal düşünme fırsatı sağlanır. Böylece ğrenciler bilgi ve deneyimlerini hatırlayarak şemalar oluşturur, yazmanın günlük hayatta önemini kavrar ve herhangi bir konuda yazmaya hazırlık yapmış olur (Keçik ve Uzun. 2004:107)

Güneş (2007:180) yazmanın zihinsel süreçler dahilinde düşüncelerin düzenini sağlayan birtakım becerileri içerisinde bulundurmakta olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda yazmanın öğretimi önemli görülmeli ve yazma alışkanlık haline dönüştürülmelidir.

Ana dili becerileri içerisinde en çok yazmanın sadece deneyimle geliştirildiğini ve bu doğrultuda yazmanın yazdırmakla gelişebileceğine vurgu yapan Göğüş (1978: 240-242), yazma eğitimi içinde dikkat edilmesi gerekli hususları şöyle belirtmektedir:

- Düşünmenin ürünü olan yazma birtakım taklit ve tekrarlardan uzak olmalıdır. Öğrenciler, kendilerine ait sözcüklerle özgür bir şekilde ifade etmeye yönlendirilmelidir.
- Yazmanın uygulanması için ders saatleri belirlenmelidir. Belirlenen ders saati içinde öğrencilere yazma alıştırmaları yaptırılmalıdır.

- Yazmayı geliştirecek çalışmalarda öğrencilerin, yazılı anlatımlarındaki seviyeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Yazmanın uzun zamanda ve yavaş gelişeceği dikkate alınarak aşamalı bir eğitim uygulanmalıdır. Öğrencilere mümkün olduğunda çok alıştırma ve örnek uygulamalar yaptırılmalıdır.

- Konuşma uygulamaları yazmayla ilişkilendirilmelidir. Sınıf ortamında tartışılan veya konuşulan konular yazma konularına dönüştürülebilmelidir.

- Öğrencilerin yazma motivasyonlarını artırmak için isteklendirici çalışmalar yapılmalıdır. Böylelikle içe dönük öğrenciler cesaretlenecek ve yazılı ifade yetenekleri açığa çıkabilecektir. Ayrıca yazı yarışmaları, okul gazetesi ve dergisi çıkarma gibi aktiviteler yapılabilecektir (Maltepe, 2006:27-28).

Yazmayı aşamalı bir beceri olarak ele alan (İpşiroğlu, 2006:27)'nın sıralaması ise aşağıdaki gibidir:

1. Ön Hazırlık Çalışmaları: Yazmadaki ilk aşamada konuyla ilgili çağrışımlar harekete geçirilmeye çalışılır. Bu durum beyin fırtınası olarak kabul edilmektedir.

2. Hazırlık Aşaması (Araştırma, ayıklama, seçme): Beyin fırtınasının harekete geçirdiği fikirler bu aşamada seçilerek düzenlenmektedir. Bazen yazma için için geniş bir araştırmanın yapılması da gerekebilir. Bu aşamada amaç belirlenerek konunun niçin seçildiği, ne anlatılmak istendiği gibi soruların ön plana çıktığı görülmektedir.

3. Tasarım Hazırlama (Düzenleme): İlk iki aşamada düşünceler toplandıktan sonra konunun nereden, ne şekilde geliştiği ve sıralandığı gibi soruların oluştuğu görülmektedir. Yazmanın planlı ve programlı gerçekleşmesi gerekmektedir.

4. Yazma Süreci (Yoğurma ve Biçimlendirme): Yazmanın en önemli ve uzun sürecidir. Düşüncelerin çözümlendiği süreç içinde bazı yazarlar önceki hazırladığı tasarıma bağlı kalır, bazıları ise ondan koparak, yazma sürecini bağımsızlaştırır.

5. Öz Denetim (Eleştirme): Yazmanın bitmesinden sonra görülen son aşama, yazılanları tekrar gözden geçirerek değerlendirmeyi kapsar. Yazılan metin bütün olarak tekrar değerlendirilir ve düzeltmeler yapılır.

Yukarıdaki bilgilerden anlaşılacağı üzere yazma eğitimi belirli ilkeler doğrultusunda sistemli ve planlı şekilde gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda yazma

sürecini ele alan yaklaşımlar ve bu yaklaşımları esas alarak hazırlanan öğretim programları yazma eğitimi dahilinde ele alınmaktadır.

2.3. İlköğretimde Yazma Yaklaşımları

Oral (2003) yazmanın iki yaklaşımda incelendiğini belirterek bu yaklaşımlardan birincisinin ürünü temele aldığını, ikincisinin de süreç yaklaşımı olduğunu dile getirmektedir.

2.3.1.Ürün Temelli Yazma Yaklaşımı

Maltepe (2006:30)'ye göre bu yaklaşım kapsamında, yazı yazmak düşüncelerin kaydedilerek olduğu gibi kâğıda dökülmesi olarak görülür. Yazmaya başlamadan önce bilgiler toplanarak neden-sonuç ilişkisi, bir tezi ispatlama, kıyaslamalar yapma yoluyla kâğıda sıralanır. Öğretmenler, öğrencilerin yazılarını gramer ve biçim yönlerinden değerlendirmektedirler.

Yazmak ve bilgi aktarımı eşdeğerde görülür. Yazılı anlatım çalışmaları doğrusal olarak ilerlediğinden başarılı ürünler ortaya çıkmaz. Öğrenciler aktif değil, pasif konumdadır; yazmak istediklerini değil, öğretmenin okumak istediklerini yazma gereği hissederler. Öğrencinin bireysel farklılıklarının hesaba katılmadığı bir uygulama ve değerlendirme söz konusu olduğundan bu anlayışın hâkim olduğu sınıflarda öğrencilerin yazma kaygısı yüksek düzeydedir. Ürün merkezli yaklaşım yazma becerisini geliştirmede yetersiz kalabilmektedir (Yıldız, 2008:251).

2.3.2.Süreç Temelli Yazma Yaklaşımı

Süreç temelli yazma yaklaşımının 1970 ve 1980'li yıllarda başladığı bilinmektedir. Bu yaklaşımda, yazıya başlamadan ve yazma esnasında görülen süreçler ile alt becerilerin önemi üzerinde durarak stratejiler oluşturmaktadır. Öğretmen bu yaklaşımda öğrencilere rehberlik ederek destekte bulunmaktadır.. Öğretmenin öğrencilere iyi bir yazma modeli oluşturması gerekir. Kısacası öğretmen, öğrencilere nasıl yazacaklarını anlatır ve kendisi de yazı yazar. Süreç yaklaşımı kapsamında yazma; öğrenmenin ve gelişbilmenin bir yolu, olarak

değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yaratıcı yazma yaklaşımının süreç merkezli yaklaşım içerisinde ele alındığı söylenebilir (Maltepe 2006:32).

Süreç merkezli yaklaşımda yazma süreci aşağıdaki aşamalardan oluşur:

1.Yazma Öncesi (Prewriting): Öğrenciler genelde yazma sürecine yazacaklarını planlamadan ve konu hakkında ne bildiklerinin farkına varmadan başlarlar. Oysaki yazı yazmak için yazının konusu, amacı, hedef kitlesi ve yazı türü önceden belirlenmelidir. Daha sonra öğrencilerin konu hakkında ön bilgileri ortaya çıkarılmalı ve neye ihtiyaçları oldukları hissettirilmelidir. Bu aşamanın asıl amacı öğrencilerin bilgi sahibi olduğu konuları belirlemek ve onları taslak yazma aşamasına hazırlamaktır. Yazma öncesi aşamada aşağıdaki çalışmalar yapılabilir:

Okuma: Okuma, yazmanın kalitesini artırır. Aynı zamanda öğrenme için de çok önemlidir. Yazma öncesi aşamada öğrenciler okuyarak konu hakkında ne bildiklerini ve bilmediklerini keşfederler. Bu sayede yeni fikirlerle tanışır ve fikirler üzerine derinlemesine düşünürler. Ayrıca okuma, öğrencilerin birçok yazı türüyle karşılaşmalarına da olanak sağlar. Sınıfta öğrenciler okumaya teşvik edilmeli, okumaya zaman ayırmalı ve birçok okuma materyali sunulmalıdır.

Konuşma: Öğrenciler genelde konu hakkında okumaktansa konuşarak bilgi toplamayı daha çok tercih ederler. Bu da konuşmanın doğal yapısından kaynaklanır. Konu hakkında bildiklerini ve bilmediklerini konuşmak öğrencilerin ilgilerini çeker.

Araştırma: Yazma sürecine öğrencilerin ilgisini çekmek için önemli bir rol oynar. Sorular sormak, öğrencilerin bildikleri, neyi bilmeye ihtiyaçları oldukları ve verilen konu hakkında ne bilmek istedikleri hakkında düşüncelerini sağlar. Bunun için yazılı kaynaklardan ve genel ağdan yararlanabilecekleri açıklanmalıdır. Araştırma yapacak öğrencilere genel ağ kullanımının önerilmesinin yanı sıra aradıkları bilgiye ulaştıracak çeşitli yöntemler de anlatılmalıdır.

Görsel Materyaller: Bu aşamada kullanılacak görsel materyaller (resim, fotoğraf, film, karikatür, slayt vb.) öğrencilerin yazı diline aktaracakları ifadelerin zenginleşmesine ve öğrencilerin olaylara farklı, daha önce düşünmedikleri bir açıdan bakmalarına yardımcı olur.

Konu Seçimi: Yazmaya başlamadan önce konuyu belirlemek gerekmektedir. Öğrenciler ilgileri doğrultusunda veya kendi fikirleri olan konulardan seçerek yazma çalışmalarına hazırlanmalıdır.

Amaç Belirleme: Yazma çalışmasının hangi amaç doğrultusunda gerçekleştirildiği öğrenciler tarafından bilinmelidir. Amacı belli olan öğrencilerin güdülenme seviyelerinin arttığı gözlenecektir.(Akyol, 2010).

Hedef Kitleyi Belirleme: Yakın çevreden uzağa doğru belirlenen hedef kitleye göre öğrenciler yazılarını düzenleyecektir (Akyol, 2010).

Yazı Türünü Belirleme: Hangi öğrenci hangi yazı türüne en çok ilgi duyuyor ve yeteneği varsa ona yönlendirilmelidir (Akyol, 2010).

Yazmanın önceki aşamalarında konuyla ilgili bilgilerin toplanmasının yanı sıra planlama, konu seçimi, yazmanın amacı ve hedef kitlesi ile yazılacak metin türünün belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu çalışmalara gerekli zaman ayrılması gerekmektedir. Toplanan bilgilerin hakkında konuşup tartışarak ve sorular sorarak yazma konusunu öğrencilerin şekillendirmesine yardımcı olunur.

2. Taslak Yazma (Drafting): Yazma sürecinin bir taslak oluşturacak şekilde konuya uygun anlatılmasıdır. Yazma öncesi aşamadan sonra yer alır. Yazının taslağı oluşturulur ve cümleler yeniden yazıya dökülür. Düşünceler akıcı bir şekilde yazıya dökülmek üzere yönlendirilir. Bu amaçla oluşturulan fikirler üzerinde durulur. Taslak aşamasında kurallara dikkat edilmez. Yazıda sözcüklerin seçimine veya yazım hatalarına dikkat edilmeyebilir. Oluşturulan düşüncelerin aktarılmasında kısıtlamaya gidilmez. Bu aşama süresince öğrencilere yazılarının daha sonra düzeltilebileceği söylenir. Yetiştiremeyen öğrencilere ek süre verilmeli ve çalışmaya evde devam edebilecekleri belirtilmelidir. Bunun için bu yazılar asla bu aşamada bırakılmamalıdır. Yazma sürecinin diğer aşamalarına da mutlaka geçilmelidir. Taslak yazma için gereken süre verilmelidir. Okuldaki saat yetmezse evde de çalışmalarına devam etmeleri istenebilir. Ayrıca bu çalışmaları için ev ödevi verilmesi de etkili olabilir.

3. Gözden Geçirme (Revising): Oluşturulan metni başından sonuna kadar okuyarak yeniden değerlendirmenin yapıldığı aşamadır. Yazar kendi yazdığı metni kontrol ederek tekrar düzenlemeye gider. Böylelikle eklenecek ya da çıkarılacak

bölümler tespit edilir. Bu aşamada şekil yönünden düzeltmeler yerine içerik değerlendirilmelidir. Gözden geçirme yazma sürecinin zor ve çok önemli bir aşamasıdır. Ve üstbilişsel farkındalık gerektirir. Öğrencilerin üstbilişsel farkındalık becerisinde yaşadıkları zorluklar, kendi yazılarını etkili bir şekilde gözden geçirmelerini zorlaştırmaktadır (Humphris, 2010; Myhill ve Jones 2007). Öğrenciler kendilerini okuyucu yerine koymalıdır. Bu aşama yazmanın vazgeçilmez ve öğrenmesi en zor olan aşamasıdır. Öğrencilere bu süreçte aşağıdaki şekilde yardımcı olunabilir:

Taslaktan kendilerini uzak tutma: Yazılanlara ara verilerek daha sonra okunduğunda eksik yönlerin tespit edilmesi sağlanır. Bu kapsamda taslak metinlerini öğrenciler uzakta tutmalıdırlar.

Gözden geçirme stratejilerini biçimlendirme: Öğrencilere gözden geçirme sürecinde rehberlik edilerek örnekler verilmelidir. Verilen örneklerin yazılardaki yapı değişikliklerini kavratmaya yönelik olmasına dikkat edilmelidir. Böylelikle kendi eksiklerinin farkına varan öğrenciler düzeltmeyi de kendileri yapabilecektir.

Akran incelemesi: Bir yazının nasıl değerlendirileceğini öğrenen öğrenciler akranlarının oluşturduğu yazılı metinleri gözden geçirerek inceleyebileceklerdir. Bu aşamada incelemenin nasıl yapılması gerektiğini mutlaka bilmelidirler. Bilmedikleri taktirde mantık dışı düşünceler ifade edebilirler. Sorunları tespit eden öğrenciler akranlarına tavsiyede bulunarak yanlışlarının farkına varmalarını sağlayabilirler. Öğrencilerin akranlarını değerlendirmesi kendi yanlışlarını görmelerinden daha kolay olacağı için bu inceleme yaptırılmaktadır.

4. Düzenleme (Editing): Anlam bağlamında gözden geçirilen yazıya son şeklinin verildiği aşamadır. Düzenleme sürecinde öğrenciler yazılarını mekanik düzeltmeler yapmak için okumalıdır. Başka bir deyişle kullanılan kelimelerin doğruluğu, metne uygunluğu, doğru yazımı, dil bilgisi, noktalama ve yazım kuralları açısından düzeltmeler yapılır. Yazının açık ve anlaşılır olması için bu düzenlemelerin de yapılması gerekmektedir.

Düzenleme süreci gözden geçirmeden daha farklı özellikler bulundurmaktadır. Gözden geçirme sürecinde yazılanlar yeniden incelenir ve şekillenir. Düzenleme sürecinde ise teknik detaylar ağırlıktadır. Bu iki süreci birbirine karıştırmamak için öğrencilerin tecrübe edinmeleri gereklidir.

5. Yayımlama (Publishing): Bu aşamada oluşturulan yazılı metinler paylaşılmaktadır. Yazma ürünleri sınıf, okul, ev veya başka çevrelerde paylaşılabilir. Yazıların derlemesi yapıp kitap haline dönüştürülebilir. Dergilerde yayımlanabilir. Öğrenciler yazdıklarını paylaştıkça tekrar yazmaya güdülenir. Ancak bazı öğrenciler yazdıklarını başkalarının değerlendirmesini istemeyebilir. Böyle bir durumda bu aşamanın zorunlu olmadığı hatırlatılmalıdır. (Erdoğan, 2012:13-18).

2.3.3. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Yazma Eğitimi

Hazırlanan Türkçe Öğretim Programı'nda temel dil beceri alanlarına yer verilmektedir. Bu öğrenme alanlarının kendi içlerinde ve birbirleriyle bir bütünlük içerisinde geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Özellikle öğrenme alanları hiyerarşisinde son sırada yer alan yazma eyleminin geliştirilmesi diğer becerilerin geliştirilmesini ön koşul niteliğinde kabul etmektedir.

Türkçe Öğretim Programı'nda yazma becerisi geliştirilerek; öğrencilerin duygularını, düşüncelerini, hayallerini ve tasarılarını dilimizin imkânları doğrultusunda ve yazım kurallarına uyacak şekilde ifade etmeleri, yazma becerisini kendilerini ifade etmek için alışkanlık haline getirmeleri ve yazmaya yetenekli öğrencilerin yeteneklerini ortaya çıkarmaları hedeflenmektedir. Belli bir süreç dahilinde gelişen yazma becerisinin istenen düzeye ulaşması, farklı etkinlik ve teşvik edici çalışmalarla gerçekleşebilir. Yazma eyleminin bilgilerin birikimi ve ana dili kullanma gücüne bağlı olduğu dikkate alınarak diğer dil becerileriyle bütünlük içinde geliştirilmesi gereklidir. Farklı yazı türlerinde yazma çalışmaları yaptırmak birtakım yetenekler gerektirmektedir. Ancak her öğrenci ifade etmek istediklerini kurallara uygun bir şekilde yazılı olarak anlatmayı verilen doğru yazma eğitimiyle öğrenebilmektedir. Bu kapsamda Türkçe öğretim programında yazma becerisi içerisinde belirlenen amaçlar ve kazanımlar verilmektedir. Öğretmenler, çeşitli yöntem ve tekniklere göre etkinlikler oluşturarak öğrencilerin yazmaya karşı olumsuz düşüncelerini gidermelidir. Ayrıca öğrencilerin yeteneklerinin yatkın olduğu metin türlerini belirlemelerinde yardımcı olmalıdır. Yapılan yazma uygulamaları değerlendirilerek çalışmaların değerlendirilmesi sağlanmalıdır. Programın içerisinde öğrencilerin kendi oluşturdukları yazılarını değerlendirebilmeleri için kriterler verilmiş, böylece öğrencilerde eleştirebilme,

değerlendirebilme ve yorumlayabilme becerileri de geliştirilmeye çalışılmıştır (<http://ttkb.meb.gov.tr>).

2006 Türkçe Öğretim Programı'nda yer verilen yazma becerisine yönelik amaçlar ve kazanımlar şöyle sıralanmaktadır:

- **Yazma Kurallarını Uygulama**

Yazma kurallarını uygulama amacına yönelik 11 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin yazılı üretimleri sırasında uymaları gereken biçim ve içeriğe yönelik kuralları kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
2. Düzgün, okunaklı ve işlek “bitişik eğik yazı”yla yazar.
3. Elektronik ortamdaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.
4. Standart Türkçe ile yazar.
5. Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
6. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.
7. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
8. Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
9. Yazısında amaç-sonuç ilişkileri kurar.
10. Tekrara düşmeden yazar.
11. Yazım ve noktalama kurallarına uyar.

Yazma kuralları ile ilgili yukarıda verilen kazanımlara yönelik etkinlik örnekleri verilmektedir. Bu etkinlikler ile öğrencilerin yazma becerilerini biçim yönünden geliştirebilmeleri amaçlanmaktadır. Etkinliklerden bazıları şunlardır:

- **Düzenleme:** Sınıf ortamına şekil yönünden çeşitli özellikleri bulunan elektronik mektup, mektup ve dilekçe örnek metinleri getirilerek kâğıt düzeni, sayfa ve şekil özellikleri açıklanır (1. kazanım).

Verilen etkinlik örneği ile 1 numaralı kazanıma uygun olarak kağıt ve sayfa düzenine dikkat edebilme becerisini geliştirmek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda yazı türleri açısından farklı biçim özellikleri taşıyan metin türlerinin tercih edildiği görülmektedir.

- **Güzel Türkçem:** Dilimize yerleşmemiş yabancı sözcükler listelenerek Türkçedeki anlamları ile eşleştirmesi yapılır (6. kazanım).

Verilen etkinlik örneği ile yabancı dillerden alınan dilimize yerleşmemiş sözcüklerin yerine Türkçelerini kullanabilme becerisine yönelik kazanımın gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

- **Planlı Yazma**

Planlı yazma amacına yönelik 12 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin yazılı üretimlerine başlamadan önce araştırma yaparak plan ve taslak oluşturabilme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
2. Yazacaklarının taslağını oluşturur.
3. Yazısını bir ana fikir etrafında planlar.
4. Yazısının ana fikrini yardımcı fikirlerle destekler.
5. Konunun özelliğine uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.
7. Yazdığı metni görsel materyallerle destekler.
8. Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.
9. Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.
10. Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
11. Dipnot, kaynakça, özet, içindekiler vb. kısımları uygun şekilde düzenler.
12. Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

Planlı yazma ile ilgili yukarıda verilen kazanımlara yönelik etkinlik örnekleri verilmektedir. Bu etkinlikler ile öğrencilerin yazmaya başlamadan önce plan ve taslak oluşturabilme becerilerini geliştirebilmeleri amaçlanmaktadır. Etkinliklerden bazıları şunlardır:

- **Serbest Kürsü:** Bakışaçılarını farklılaştırabilmeleri için öğrencilere yazmaya başlamadan önce konuyla ilgili görüşlerin tartışması yaptırılır (1. kazanım).

Verilen etkinlik örneği yazılacak konu ile ilgili araştırmaya yapmaya yönelik kazanımının gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Öğrencilerin araştırma yaparak farklı fikirlere açık olma becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır.

- **Beyin Fırtınası:** Seçilen konu hakkındaki fikirler, kısıtlanmaksızın not edilerek yazdırılır.(2. kazanım).

Verilen etkinlik örneği “Yazacaklarının taslağını oluşturur.” kazanımının gerçekleştirilmesine yöneliktir. Taslak oluşturulurken hiçbir sınırlamaya tabi tutulmadan not edilen düşünceler ile öğrencilerin yaratıcı düşünme ve yazma becerilerinin de geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

- **Farklı Türlerde Metinler Yazma**

Farklı metin türlerinde yazma amacına yönelik 4 kazanım bulunmaktadır. Bu amaca yönelik verilen kazanımlar öğrencilerin yazılı üretimlerine başlamadan önce metin türlerinin belirgin özelliklerini ayırt ederek yazacakları metnin türüne karar verme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Olay yazıları yazar.
2. Düşünce yazıları yazar.
3. Bildirme yazıları yazar.
4. Şiir yazar.

Farklı türlerde metinler yazma ile ilgili yukarıda verilen kazanımlara yönelik etkinlik örnekleri verilmektedir. Bu etkinlikler ile öğrencilerin metin türlerini ayırt ederek farklı türlerde metinler yazma becerilerini geliştirebilmeleri amaçlanmaktadır. Etkinliklerden bazıları şunlardır:

- **Senaryolaştırma:** Nasrettin Hoca fıkralarından biri seçilerek senaryo metnine dönüştürülür (1. kazanım).

Verilen etkinlik örneği “Olay yazıları yazar.” kazanımına yöneliktir. Öğrencilerin bir olay yazısını senaryolaştırarak yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

- **Yangın Var:** Yangın çıktığına dair haber verilir. Öğrencilerin rol paylaşımına göre haberci, itfaiye şefi, yaralı ve tanık kişileri canlandırmaları istenir. Haberci görüşmeler yaparak çeşitli fikirleri not tutar. Elde edilen bilgiler toplanarak haber metnine dönüştürülmeye çalışılır (3. kazanım).

- **Kendi Yazdıklarını Değerlendirme**

Yazdıklarını değerlendirmeye ilgili 3 kazanım bulunmaktadır.

1. Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
2. Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
3. Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir.

Kendi yazdıklarını değerlendirme ile ilgili yukarıda verilen kazanımlara yönelik etkinlik örnekleri bulunmamaktadır.

- **Kendini Yazılı Olarak İfade Etme Alışkanlığı Kazanma**

Öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade edebilme alışkanlığını kazanmaları için 10 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin becerilerini kapsamaktadır. Kazanımların içeriği öğrencilerin kendi duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerinin farkına vararak yazılı üretim yoluyla aktarabilme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazarak ifade eder.
2. Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.
3. İlgi alanına göre yazar.
4. Şiir defteri tutar.
5. Günlük tutar.
6. Beğendiği sözleri, metinleri ve şiirleri derler.
7. Okul dergisi ve gazetesi için yazılar hazırlar.
8. Yazdıklarını başkalarıyla paylaşır ve onların değerlendirmelerini dikkate alır.
9. Yazdıklarından arşiv oluşturur.
10. Yazma yarışmalarına katılır.

Öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade edebilme alışkanlığını kazanmaları ile ilgili yukarıda verilen kazanımlara yönelik etkinlik örnekleri verilmektedir. Bu etkinlikler ile öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yazarak ifade etme alışkanlığı kazanmaları amaçlanmaktadır. Etkinliklerden bazıları şunlardır:

- **Ben Büyüyünce:** Öğrenciler hayallerindeki meslek hakkında tasarladıklarını yazar(1. kazanım)

Verilen etkinlik örneği öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade etmeye yönelik kazanımıyla ilgilidir. Bu kapsamda öğrencilerin kendi duygu, düşünce, hayal ve hedeflerinin farkına varmaları sağlanarak yazılı olarak ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

- **Bizim Köşemiz:** Okullarda bulunan panolarda sorunların ve çözümlerin yer aldığı bölüm oluşturulur. Ortay çıkan sorunlara yönelik çözümler yazılır. Seçilen yazılar panolarda sergilenir(8. kazanım).

Verilen etkinlik örneği öğrencilerin yazdıklarını başkalarıyla paylaşmaya yönelik kazanımla ilgilidir. Öğrencilerin akran iletişimi ve akran değerlendirme becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır.

- **Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulama**

Yazım ve noktalama kurallarının amacına yönelik 2 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin yazılı üretimleri sırasında yazım ve noktalama kurallarının işlevlerini kavrayarak uygulayabilme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

- **Yerimi Kaybettim, Bulur musun:** Verilen metinde eksik olan noktalama işaretleri uygun yerlere getirilir.

Verilen etkinlik örneği “Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.” kazanımına yöneliktir. Öğrencilerin noktalama işaretlerini işlevine uygun şekilde kullanabilme becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır.

7.sınıf yazım ve noktalama kurallarıyla ilgili verilen amaç ve kazanımlara yönelik etkinlik örneği bulunmamaktadır.

2.4. Yazma Yöntem ve Teknikleri

Yazma çalışmaları amacına göre kullanılan yöntem ve teknik de farklılaşmaktadır. Yazma yöntemleri ve teknikleri ile ilgili farklı sınıflandırmalar yapılmaktadır. Bu çalışmada 2006 Türkçe Öğretim Programı’nda yazma becerisini geliştirmek amacıyla kullanılan yöntemler ile teknikler doğrultusundaki sınıflandırma ele alınmaktadır.

2.4.1. Kontrollü Yazma

Öğrencilere kontrollü bir şekilde yazdırma çalışmaları ile her sözcük ve cümlelerin kurallarına uygun biçimde yazdırılması hedeflenmektedir.

Kontrollü yazma uygulamaları sözcük, cümle ya da paragraf düzeylerinde yapılabilir. Dil bilgisinin kurallarına yönelik pekiştirme uygulamaları da bu yöntemde kullanılabilir.

Kontrollü yazma yöntemi ile öğrencilerin dil bilgisi, cümle ve paragraf düzeylerinde seviyelerine uygun şekilde yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Yöntem öğretmen kontrolünde farklı şekillerde uygulanarak kurallara uygun şekilde yazma eğitimi gerçekleştirilmektedir.

2.4.2.Serbest Yazma

Serbest yazma yöntemi ile öğrencilerin mekan, yazı türü ve konu sınırlaması olmaksızın kendilerini yazılı olarak ifade edebilme becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır. Öğrencilerin yazma ile ilgili sıkı sıkıya bağlı olmak zorunda kaldıkları kurallar olmadan yazma ürünlerini ortaya koymaktadır.

Öğrenciler tarafından bir konu seçilerek konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini metin türü kısıtlaması olmadan yazmaları istenir. Serbest yazma uygulamalarında sınıfa bağlı kalmak zorunlu değildir. Yazılar okul dışı çevrede oluşturulduktan sonra sınıfta paylaşılabilir.

2.4.3. GÜDÜMLÜ Yazma

Güdümlü yazma yöntemi ile öğrencilerin bir konu hakkında bilgi edinmeleri ve edindikleri bilgiler doğrultusunda değerlendirme yaparak yazılı ürün ortaya çıkarma becerileri geliştirilmek amaçlanmaktadır.

Öğretmen bir konuyla ilgili öğrencilere bilgilendirme yaparak konunun sınıfta tartışılıp değerlendirilmesini sağlar. Daha sonra yapılan değerlendirmeler doğrultusunda öğrencilerin yazılı bir şekilde düşüncelerini ifade etmeleri istenir.

2.4.5. Not alma

Not alma yöntemi ile öğrencilerin okuma ve dinleme becerileri ile yazma becerileri bütünlük içinde ele alınmaktadır. Öğrencilerin düzenli çalışma alışkanlığı kazanarak okudukları veya dinletilerinin önemli kısımlarını not edebilmeleri amaçlanmaktadır.

Not alırken asıl amacın hatırlamak olacağı, çok fazla ayrıntıya yer verilmemesinin yerinde olacağı gibi hususlarda bilgilendirme yapılır. Daha sonra seçilen konuya yönelik bir metin okunur ve dinlenir. Bu esnada öğrencilerin önemli kısımları kısaca not almaları söylenir.

2.4.6. Özet Çıkarma

Özet çıkarma yöntemi ile öğrencilerin anlama ve anladıklarını kısa ve öz bir şekilde yazılı olarak ifade edebilme becerileri geliştirilmek amaçlanmaktadır.

Belirlenen bir konu sınıfta öncelikle okunur veya dinlenir. Öğretmen konuyu kısaca özetler. Özet sırasında nelere dikkat edilmesi gerektiği ile ilgili öğrencilere bilgi verir. Öğretmen rehberlik ederek sınıfta birkaç kere yapılan özet uygulamasından sonra öğrencilere farklı metinler dağıtılarak özetini yazmaları beklenir.

2.4.7.Boşluk Doldurma

Boşluk doldurma yöntemi ile öğrencilerin okuma, dinleme ve yazma becerileri bütünlük içinde ele alınmaktadır.

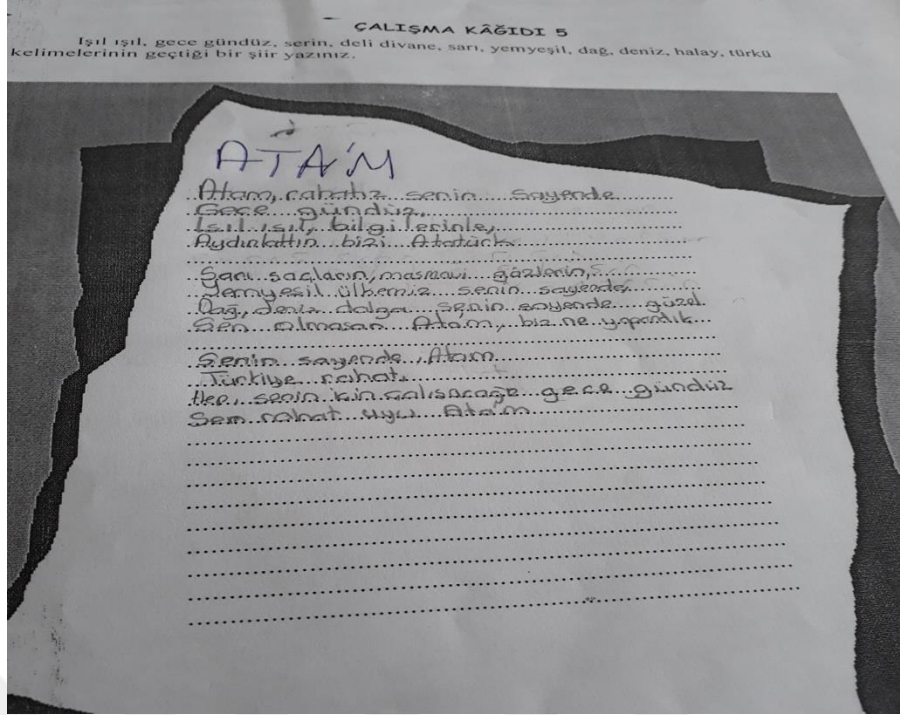
Öğrencilere okudukları, dinledikleri/izledikleri ile ilgili metinler hazırlanarak bazı cümleler boşluk bırakılır ve metne uygun biçimde öğrencilerin boşlukları doldurmaları istenir.

2.4.8.Kelime ve Kavram Havuzundan Seçerek Yazma

Söz varlığını zenginleştirmek amacıyla uygulanan bu yöntemde öğrencilerin yazılı ürünlerinde farklı kelime kavram, atasözü ve deyimlerle düşüncelerini daha iyi ifade edebilmeleri sağlanmaya çalışılmaktadır.

Öğretmen sınıfta sözcük, atasözü ve deyimleri kağıda ya da tahtaya yazarak öğrencilere dağıtır. Öğrenciler kendi istedikleri yazı konusuna uygun şekilde bu sözcük, deyim ve atasözlerinden uygun bulduklarını seçip seçerek yazı çalışmalarında kullanırlar.

Aşağıda Kelime ve Kavram Havuzundan Seçerek Yazma yöntemi ile yazılmış bir uygulama örneği verilmektedir.

2.4.9. Metin Tamamlama

Okuma ve yazma becerisini bütünlük içinde ele alan bu yöntemde öğrenciler okuduklarının devamını akıl yürütme yoluyla tamamlamaya çalışmaktadır. Öğrencilerin etkin bir şekilde katılımı ile gerçekleşmektedir.

Metin türlerinden olay ya da düşünce yazısı olacak şekilde biri seçilerek bazı bölümleri yarım bırakılır. Öğrenciler okuduklarına göre düşüncelerin veya olayların gelişimi ile ilgili tahminlerini yazarlar. Yazılarında mantık bütünlüğü ve metnin anlamına uygunluk esas alınarak tamamlama çalışması yaptırılır.

2.4.10. Tahminde Bulunma

Metin tamamlama yöntemiyle benzerlik gösterdiği ancak daha kapsamlı olduğu dikkat çeken bu yöntemde öğrencilerin dinleme, okuma ve yazma becerileri iç içe geçmektedir. Öğrencilerin hayal dünyaları doğrultusunda ve okudukları/ dinledikleri ile mantıksal bütünlük içerisinde gerçekleşmektedir.

Metnin gelişime, sonucuna ve öncesine ait tahminleri kapsayan bu yöntemde öğrenciler okudukları, dinledikleri ve izledikleri ile ilgili tahminlerine uygun şekilde yazı çalışmalarını gerçekleştirirler.

2.4.11. Bir Metni Kendi Sözcükleriyle Yeniden Oluşturma

Bu yöntemde öğrencilerin taklitten uzak orijinal bir kurgu ile dil ve anlatımlarını geliştirmeye çalışılmaktadır.

Öğrenciler düşünce ya da olay yazılarından birini, okur veya dinler. Metnin bütününe kavrayan öğrenciler kendilerini metnin yazarı gibi düşünerek metni kendi düşüncelerine göre tekrar yazarlar.

2.4.12. Bir Metinden Hareketle Yeni Bir Metin Oluşturma

Yaratıcı yazma yöntemi ile iç içe geçen bu yöntemde öğrenciler farklı metin türlerini ayırt ederek kendi istekleri doğrultusunda bir metin türünde yazılı ürün ortaya koymaya çalışmaktadırlar.

Öğrencilere olaya ya da düşünceye dayalı herhangi bir metin dağıtılır. Bu metinden yola çıkarak yaratıcılıkları doğrultusunda yazılı olarak farklı bir türde başka bir metin üretirler.

2.4.13. Duyulardan Hareketle Yazma

Bu yöntemde öğrenciler farklı duyu organları aracılığıyla dikkatlerini yazacakları konuya vermeye çalışmaktadır.

Duyulardan biri ya da birkaçı harekete geçirilecek uygulamalar yaptırılır. Örnek olarak müzik dinletilmesinin ardından ya da çizilmiş bir resmin uyandırdığı duygular yazdırılabilir.

2.4.14. Grup Olarak Yazma

Öğrencilerin akran iletişimini ve sosyal becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bu yöntem ile öğrenciler iş birliği yaparak yazılı ürün ortaya koymaya çalışmaktadır.

Sınıfta gruplandırma yapılarak her gruba bir yazı konusu dağıtılır. Gruptaki üyeler konunun belli bir yönünü ele alarak yazar. Gruptakilerin tamamı konuyla ilgili yazdıklarını birleştirip bir metin oluştururlar.

2.4.15. Eleştirel Yazma

Öğrencilerin eleştirel düşünme ile birlikte tarafsız bir şekilde yazılı ürün ortaya koymalarının amaçlandığı bu yöntem tartışma yöntemi ile birlikte uygulamaya koyulmaktadır.

Sınıfta bir tartışma konusu belirlenir. Belirlenen konuyla ilgili öğrenciler, düşüncelerini tarafsız bir biçimde dile getirirler.

2.4.16. Yaratıcı Yazma

Bu yöntemde öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini harekete geçirerek yazmaya yönelik yeteneklerini geliştirmek amaçlanmaktadır.

Uygulama sırasında konu ve yazılacak metnin türü öğretmen tarafından ya da öğrenciler tarafından seçilebilir. Seçilen konu bir kağıdın ortasına yazılarak etrafına çağrıştırdığı kelimeler sıralanır. Sıralanan kelimeler arasında bağlantı kurulur. Daha sonra konunun hangi açıdan yazılacağına karar verilerek öğrenciler kendi fikirleri doğrultusunda yazma çalışmasını gerçekleştirirler

Görüldüğü gibi 2006 Türkçe Öğretim Programı'na göre yazma becerilerini geliştirmek için birçok farklı yöntem ve tekniğin kullanıldığı belirtilmektedir. Bunlar arasında öğrencilerin bağımsız olarak yazmalarını teşvik eden yaratıcı yazmanın ayrı bir yeri olduğu söylenebilir.

Aşılıoğlu (1993:146), yaratıcı yazmayı dış dünyadaki izlenimlerin farklı bir sunumla ortaya konmasına dayandırmaktadır. Küçük (2007:11) ise yaratıcı yazmada normal değerleri zorlamadan alışılmışın dışına çıkmak, hayal gücünden yararlanarak herkesten farklı düşünceler ortaya koymak, özgünlüğü yakalayabilmek, akıcı ve hoşlanarak yazmak, yazmadan zevk almak, standartların dışına çıkmak gibi durumların söz konusu olduğunu belirtir. Oral (2003 :18), yaratıcı yazmayı zihinsel psikolojik bir süreç olarak değerlendirmekte kişinin kendisine yabancılaşmasını önler, öz güvenini artırır ve kişiye yazma cesareti kazandırır. Oral (2003:18) ayrıca yaratıcı yazmanın ifade gücünü zenginleştirerek edebî zevki geliştirdiğini ve özgünlüğün yolunu açtığı açıklar.

Temizkan (2010:629), Tompkins (2006: 69) ve Spandel (2005)'den aktardığı yaratıcı yazma nitelikleri şöyle ifade etmektedir:

- **Fikirler:** Yaratıcı yazmanın temelini oluşturmaktadır. İlginç bulunan fikirler öğrenciler tarafından seçilerek geliştirilmeye çalışılır.
- **Organizasyon:** Öğrencilerin yazıları başta metne bağlayıcı ifadelerle oluşturulur. Daha sonra amaç ve düşünceler ortaya koyularak düşüncelerin bağlantısı kurulur ve düşünceler arasında geçiş sağlanarak yazma tamamlanır.

- **Üslup:** Öğrencilerin dil ve anlatımlarında kullandıkları kelime ve cümle yapıları üslubu ortaya çıkarır.
- **Kelime Seçimi:** Öğrenciler dilin incelikleri doğrultusunda dikkatli bir şekilde kelime seçerek yazılarına açıklık ve çekicilik katabilirler.
- **Akıcı Cümle:** Öğrencilerin yazıları uzunluk yönünden ve yapı olarak çeşitlendirilerek akıcı bir anlatım kazanır.
- **Mekanikler:** Yazım ve noktalama kuralları ile dil bilgisinin kuralaları doğrultusunda yazılı metinler tekrar düzenlenir.

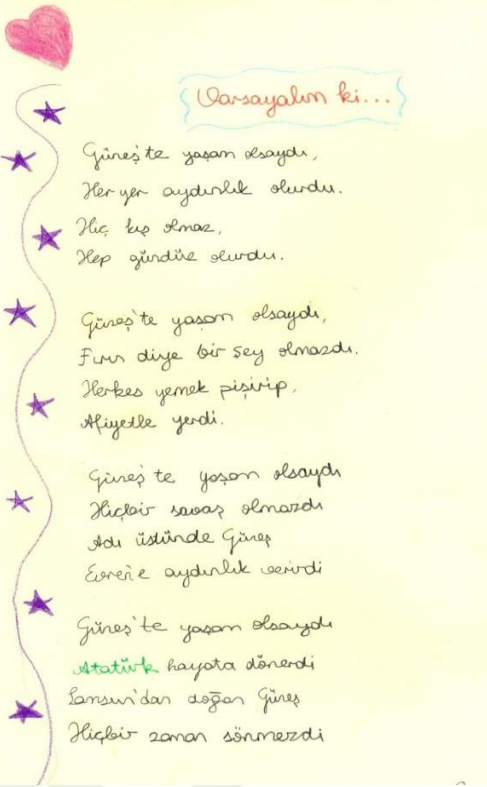
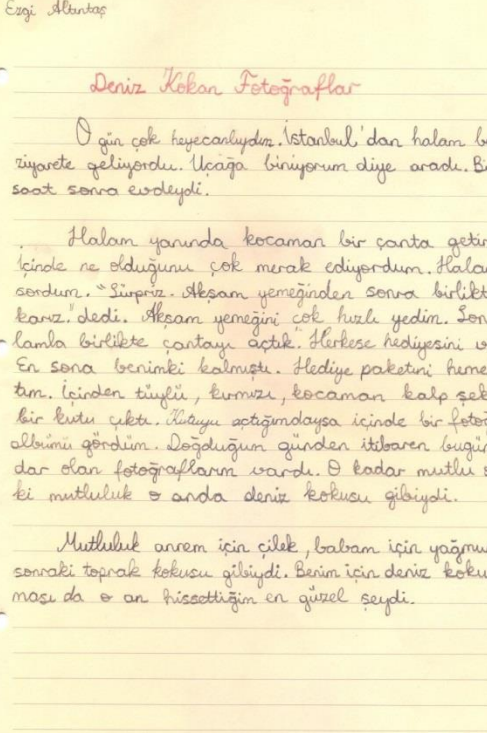
Türkçe derslerinde yazma becerisi geliştirilirken öğrencilerin yaratıcı ve sorgulayıcı bir bakış açısı oluşturarak yeni düşünceler oluşturmalarına zemin hazırlamak amaçlanmaktadır. Bu amaçla yazma, yaratıcı düşünmeyi daha önceki bilgilerle bütünleştirmeyi içerdiği için yeni bilgileri anlamlı hale getirir (Lawwill, 1999). Bu durumdan hareketle öğrencilerin kendilerine ait yeni yazma metinleri oluşturmak istemeleri yazma becerisinde önemli bir yöntem olan yaratıcı yazmayı gerekli hale getirmektedir.

Demir(2013:88) yaratıcı yazmayı öğrencilerin öğreneceği çok önemli bir beceri olarak ifade etmekte, var olan bilgilerin yeniden birbiriyle ilişkilendirilmesi sonucu yeni bir yazma ürünü oluşturma etkinliği olarak tanımlamaktadır.

2.4.16.1. Yaratıcı Yazma İle İlgili Uygulama Örnekleri

Yaratıcı yazma ile ilgili alanyazında pek çok çalışma bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı örnek niteliğinde aşağıda verilmektedir.

(Ak, 2011:78) tarafından yapılan çalışmada deney grubuna uygulanan yaratıcı yazma etkinliklerinden bazıları şunlardır:

Etkinlik Adı:	Etkinlik Örneği:
Varsayalım ki... Hayvanların konuşabildiği, sebzelerin çikolatanın tadı gibi olduğu birtakım varsayımlar öğrencilerin de eklemesiyle çoğaltılarak yazılır. Öğrencilerden, bir varsayım seçerek herhangi bir metin türüne dayalı yazma çalışması yapmaları istenir. Etkinlik Yorumu: Verilen etkinlik öğrencilerin hayal güçlerini harekete geçirmektedir. Gerçekte olmayan bir durumu gerçekmiş gibi kabul ederek yazılı ürün ortaya koyabilmeleri amaçlanmaktadır.	
Duygularım ... gibi kokuyor: Duyguların kokusunun düşünerek nasıl kokacağı sorusu sorulur. Öğrenciler duygularını ön plana çıkararak ifade eder ve anlattıkları duyguyu renklendirme çalışması yaparlar. Etkinlik Yorumu: Verilen etkinlik örneği ile öğrencilerin duygularının farkına vararak yazılı ürün içerisinde kendilerine özgü şekilde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.	

Mağarada...

Öğrencilere mağara durumlarının olduğu yazılı etkinlik kağıtları dağıtılarak grup oluşturmaları sağlanır. Gruplar yazılı anlatımlarını bu durumdan yola çıkarak ortaya koyarlar.

Etkinlik Yorumu:

Grup çalışması ile gerçekleştirilen bu etkinlik ile öğrencilerin tahminde bulunarak yazılı ürün ortaya koymaları amaçlanmaktadır.

MAĠARADA...

Mağaranın girişine doğru yürüyordum. Mağaranın içinde insanları uyaran yedi farklı uyarı olduğu söyleniyordu. Orada ne olabileceğini merak ediyordum. Bir tane el feneri aldım ve içeri doğru süzıldüm...

UZAK DURI: Yaxısı 1600'lik yolla dan kalma Əliləli bulı: tuzakları
van, cəmiyyət quruluşu bu məzənlidir!!!

(Lan gwen bir data sekane.)

TEHLIKE

Tuzaklar, burdan filardan burayusica. Ik tuzak fil
burayusica filici tuzak filici filici tuzak burayusica
burayusica tuzak burayusica burayusica

.....OLDUGUN YERDE KAL!.....Kendi sonuna kadar özgürün.

DIKKAT ET! Zannın bambaşka yollardan yerde ukelet ve kuruyuplar var. onlar ukelet: sahen deşürme, botik yannın içi çok fazla iisitlenme

CİLGİNLİK MI YAPMAK İSTİYORSUN? N. Yaman
 her gün data at ve ödüllerini gör ya da görmek
 istersen varın ikinci tarafa görebiliriz sadece
 denetir

SENİ UYARMIŞTİM!
Be yarayın, şüphelilerden sandığınız kişiye güvenmeyin! Çünkü güveni tutmaya kimse geçemeli! Kim güvenleceğini anlamıyorsa...

ORAYA GİTMECEKTİM! - Nourci Nourci
sarkarlar çok güzel işlerini yapıyorlar. Ağaçları
düşürüyorlar sonra eski sarkarları kalıplaşmış bir
sarkarlık haline var. Sanki her şey bitmiş.

Kişisel analoji:

Öğrencilerin sildikleri silgiyi, oynadıkları topu ve okudukları kitapları gibi örneklerden yola çıkarak analogi durumlarına kendi örneklerini vermeleri istenir. Daha sonra bir konu seçilerek empati yapmaları ve istedikleri metin türünde yazma ürünü ortaya koymaları istenir.

Etkinlik Yorumu:

Öğrencilerin hayal güçlerini harekete geçiren bu etkinlikte farklı metin türlerinde empati kurarak yazılı ürün ortaya koyabilmeleri amaçlanmaktadır.

HAYALLER DÜNYASI

Kayalar Kuruyorum.
Başında bir balon.
Seyahate çıkıyorum.

Hayaller kuruyorum.
 Dişiniyorum, dişiniyorum.
 Bir elma beni yese.
 Nasıl olurdu diyorum.

Hayaller kuruyorum.
Düşüncemi canlandırıp,
Eğlenip seriyeliyorum.

Hayaller kuruyorum.
Bir kütap beni okusa.
Nasıl olurdu diyorum.

Hayaller kuruyorun.
Ben miyandasam.
Kedi konussa diyorun.

Hayaller Kuruçayorum.
Koske bitnese bu diis diğorum.
Kop gerek olsun'istiyorom.

Yolan
Burak Ergün
5/B 1187

Susar Kırmızı (2008) tarafından yapılan bir başka çalışmadan uygulama örnekleri ise şöyle verilmektedir.

Yaratıcı Dramaya ile Yaratıcı Yazma Grubu Üzerinde Uygulanan Örnek Bir Çalışmada Kullanılan Teknikler: Fotoğraf karesi oluşturma, Gelecekteki seçilecek mesleğe ilişkin 15 yıl sonraki zaman dilimine mektup yazma: Öğrencilerin gözlerini kapatarak rahatlamaları istenir. Bulundukları ortamı unutarak kendi geleceklerinde olduklarını hayal etmeleri istenir. Gelecekteki mesleklerine ilişkin düşündükleri mekanı hayal etmeleri istenir. Bütün ayrıntılarıyla o anı ve mekanı zihinlerinde canlandırarak yaşamaları belirtilir. 5-7 dakika arasında süren bu zihinsel süreçten öğrencilerin yavaşça gözlerini açmaları istenir. Daha sonra zihinlerinde canlandırdıkları meslekle ilgili bir resim yapmaları ve yanlarındaki arkadaşları (ikişerli gruplar) ile fotoğraf kareleri oluşturacakları belirtilir. Sürecin sonunda ikişerli grup olan öğrenciler sırasıyla resmini çizdikleri mesleği fotoğraf karesi şeklinde paylaşır.

Sınıftaki öğrencilerden ikişerli gruplar oluşturulur. Grupların sırayla yavaşça yürümeleri söylenir (kaset çalarla müzik sesi verilir). Bu sırada müzik kesilince en yakınlarındaki diğer ikili grupla kol kola girecekleri belirtilir. Böylelikle dört kişilik gruplar meydana getirilir. Öğrencilere şu açıklama yapılır: “İsteyerek seçtiğiniz, ve eğitiminizi aldığınız işinizde çalışmak amacıyla başvuru yaptığınız yerden iş görüşmesi için çağrıldınız. Yapacağınız iş görüşmesini canlandırınız (iş görüşmesi ile ilgili ayrıntılar öğrencilere bırakılır).” Gruplar hazır hissettikten sonra canlandırmalarını sergileyerek tamamlarlar. Bütün canlandırmalar bittikten sonra, her öğrenciden 15 yıl sonrasında seçeceği mesleği doğrultusunda kendisine mektup yazması istenir. Öğrenciler mektuplarını paylaşmak isterlerse bazıları sınıfta okur. Gelecekteki meslek seçimi ile ilgili hususlar sınıfta tartışılır.

Mektuplardan Örnekler:
Şu an 11 yaşındayım. 15 yıl sonra ise öğretmen oldum. Küçük öğrencilerim var. Ben 11 yaşında olduğum zaman da hep öğretmen olmayı istediğimi söylüyorum. Okulu, öğretmen arkadaşları ve öğrencileri çok seviyorum. Onlarla çok güzel vakit geçiriyorum. T...
15 yıl sonra uçabilen araba ve motorlar yapıyorum. İşimi eğlence şeklinde yapıyorum. Böylece insanlara yararlı oluyorum. F... Polis olmayı istiyorum çünkü polisliği kötü işlerle uğraşanları iyileştirmek için istiyorum. Kötü insanları eğiterek düzelmelerini istiyorum C...
Polis olup çatışmaya katılmayı istiyorum. Suçluların hepsini yakalayarak hapse atmalarını istiyorum O...

Yukarıda verilen yaratıcı yazma uygulamaları öğrencilerin hayal güçlerini harekete geçirecek birbirinden farklı çalışmaların yazma ürünlerini etkileyeceğini göstermektedir. Bu durumdan hareketle yaratıcı yazmanın diğer yazma yöntem ve teknikleri arasında kapsamlı bir yeri olduğu söylenebilir.

2.5. Dinleme Becerisi

Dinlemenin birçok tanımı bulunmaktadır. Bu tanımlardan bazıları şöyle sıralanabilir:

Demirel (1999:33), dinlemeyi konuşurken kişilerin vermek istedikleri mesajı, pürüzsüz biçimde anlayarak uyaranlara tepkide bulunabilme etkinliği şeklinde tanımlamaktadır. Yangın (200:45), dinleme sürecini sesler veya varsa konuşma görüntülerinin farkında olarak başlayan , birtakım işitsel işaretlerin tanınarak hatırlanması ile devam eden anlamlandırılarak sona eren psikolojik bir süreç olarak adlandırmaktadır.

Temur (2001:61) , dinlemeyi tanımlarken dinleyicinin söylenenler arasındaki iletişim ve bağlantı kurma yeteneğine dikkat çekmektedir. Sever (1997:11) ise dinleme sırasında işitilenleri anlayabilmek için dikkat sarf etmek gerektiğini belirtmiştir.

Yukarıdaki tanımlarda dinlemenin ağırlıklı olarak anlama yönü üzerinde durulmaktadır. Şüphesiz dinlemede amaç çoğunlukla anlamadır. Ama bazen zevk için, rahatlama için de dinleme gerçekleştirilir; müzik dinleme, doğadaki sesleri

dinlemede olduğu gibi. Dinlemede duyulan sesleri seçme hareketinin ve seçiciliğın söz konusu olduğu ve dinlemenin bilinçli gerçekleştirilen bir beceri olduğu anlaşılmaktadır(Doğan, 2012: 5).

2.5.1.Dinleme-İşitme

Türkçe Sözlük'te (TDK, 1998) işitmek, “kulakla algılamak, duymak”; dinlemek ise “işitmek için kulak vermek” olarak tanımlanmaktadır. Özbay (2005:57) dinlemede anlama çabasının şart olduğunu belirterek bu açıdan dinleme ile işitme arasında fark olduğunu açıklamış ve işitmenin kişinin iradesiyle olmadığını ancak dinlemenin ise bireyin isteğine bağlı olarak algıladığını dile getirmektedir.

Dinlemenin işitmeden farklı olduğunu belirten görüşler olmakla birlikte, işitmenin dinleme için ön koşul niteliğinde olduğunu ortaya koyan görüşler de bulunmaktadır. Yıldız (2013:190)'a göre dinlemenin gerçekleşebilmesi için önce sağlıklı bir işitmenin olması gerekir. Sağlıklı bir insan için işitmeden bir objeyi anlamlandırmak, bir başka insanla iletişime geçmek, bir başka insanı anlamak çok zordur. Bu bakımdan dinlemenin başta gelen unsuru işitmedir (Yıldız, 2013:190).

Yukarıda verilenlerden hareketle yapılan dinleme tanımlarında dinlemenin işitmeden ayrı olduğu anlaşılmaktadır. Dinleme ile işitme arasındaki en belirgin fark işitmenin istek dışında gerçekleşmesi, dinlemenin ise seslerin seçerek algılanması sonucu ortaya çıkmasıdır. Sadece işitme dinlemeden önce gerçekleştiği için dinlemenin ön koşulunun işitme olduğu ifade edilebilir.

2.5.2.Dinleme Eğitimi

Dinlemenin eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar verilen eğitimle iyi bir dinleyici olabilme hedefini gerçekleştirmeye yöneliktir. Ediger(2002a:3) öğrencilerin iyi bir dinleyici olmalarının gerekliliğini pek çok nedene dayandırmaktadır. Bunlar şu şekilde verilmektedir:

- Nezaket kurallarına uyarak konuşma yapan kişi dikkatli bir şekilde dinlenmelidir.
- Dikkati toplayarak dinleme yapılırsa konuşma yapan kişilerden birçok bilgi öğrenilebilir.
- Dinlemenin alışkanlık haline getirilmesiyle öğrenme sürekli hale gelecektir.

- Konuşmacının anlattığı konu ile ilgili sorular soracağı dikkate alınarak dikkatlice dinlemek gerekli görülmektedir.
- Dinlemenin etkili şekilde gerçekleşemediği durumlarda yapılan bir tartışmada aktif olarak katılım sağlanamayacaktır.
- Dinleme sırasında yapılan yönlendirmeler dikkatlice takip edilemezse tekrarlar gerekeceği için zaman kaybedilecektir.
- Konuşan ve dinleyen taraflar karşılıklı olarak birbirini iyi dinleyemezse iletişim sorunları ortaya çıkacaktır.
- Öğrencilerin kaliteli dinleme alışkanlıkları edinmeleri okul ve toplum ile bütünleşebilmelerine bağlıdır. Okulda edinilen iyi bir dinleme alışkanlığı toplum hayatında da ortaya çıkmaktadır.
- Dinleme nezaket kuralları dahilinde gerçekleştiğinde insanların arasındaki ilişkiler sağlıklı olmaktadır. (Akt:Doğan, 2012'den Ediger,2002a:3)

Görüldüğü gibi dinleme becerisinin günlük pek çok işlevi vardır. Sağlıklı bir iletişimin kurulması için insanların dinleme becerisini geliştirmeleri gerekmektedir.

Dil becerilerinin kullanılma oranları hakkında çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Rankin (1930) beceriler arasındaki zaman oranlarını; dinleme % 42, konuşma % 32, okuma % 15, yazma % 11 olarak bulmuştur . Burley-Allen (1995:2) tarafından yapılan bir başka araştırmada ise çıkan sonuç şöyledir: İletişim sürecinde dinlemenin % 40, konuşmanın % 35, okumanın % 16 ve yazmanın % 9 oranında kullanıldığını ifade etmektedir. Robertson (2004: 63) ise ilköğretim çağındaki öğrencilerin % 57 oranında dinlemeye zaman ayırdıklarını belirtmektedir(Akt: Doğan, 2012:13).

Yukarıda yapılan araştırmalar incelendiğinde en fazla zaman ayrılan dil becerisinin dinleme olduğu söylenebilir.

Cossit (1978:36), çocukların dinlemeye ayırdıkları zamanı dikkate alarak, tüm müfredat programlarında dinlemenin sistemli bir şekilde öğretilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ediger (2002a:3) de aynı şekilde dinlemeye müfredat programlarında yer verilmesinin öğrencilerin iyi bir dinleyici olmalarının şartı olduğunu dile getirmektedir(Akt: Doğan, 2012:13).

Bu durumdan hareketle dinlemeyi geliştirilmeye yönelik çalışmaların sayısının en az diğer dil becerileri hakkında yapılan çalışmalar kadar olması gerektiği ifade edilebilir.

Eğitim kurumlarımızda, davranış kazandırmaya daha az önem verilmiş; planlı ve programlı şekilde davranış kazandırma hep ikinci plana atılmıştır. İkinci plana atılan bu davranışlar arasında dinleme ile ilgili davranışlar da yer almaktadır. Dinleme eğitiminde görülen bu sorunlar öğrencilerin dersleri verimli şekilde dinleyememelerine yol açmaktadır. Dinlemenin önemi üzerinde teorik olarak sıklıkla hatırlatılsa da uygulamalarda yetersiz kalmaktadır (Özbay, 2007:47).

Demirel (2003:71), dinlemenin öğrenme sürecindeki önemine dikkat çekerek öğrencilerin ders saati içerisinde dinleme/izleme yoluyla öğrenileceği bir bilgiyi ders saati dışında üç kat fazla zaman ayırarak öğrenebileceğini belirtmektedir ve bu durumun sebeplerini şu şekilde sıralamıştır:

1. *Ders süresinde gerçekleşen konu anlatımları gereksiz bilgiler yerine önemli hususların aktarılmasını sağlamaktadır.*
2. *Ders sırasında görşel ve işitsel materyallerin kullanılması etkili dinleme imkanı sağlamaktadır.*
3. *Sınıftaki öğrenciler arasındaki etkileşim öğrenme üzerinde etkili olmaktadır.*

Demirel (2003:71)'in temas ettiği konu, öğretmenlerin yıllardır öğrencilere sık sık öğütlediği “dersi derste anlamak” ifadesi ile örtüşmektedir. Sınıf ortamında öğrencinin konuyu daha kolay ve kalıcı olarak öğrenmesine yardımcı olacak unsurlar yer almaktadır. Sınıf ortamının en büyük artısı ise, öğretmenin bulunmasıdır. Konuyu ders esnasında can kulağıyla dinleyen öğrenci, kafasına takılan ya da anlayamadığı noktaları öğretmene sorma imkânına sahiptir. Oysa evde öğrenci kendisiyle baş başadır ve ona rehberlik yapacak bir öğretmeni yoktur. Bu nedenle öğrencinin konuyu anlamak için daha çok çaba sarf etmesi gerekmektedir(Kocaadam, 2011: 13).

Dinlemeye başlamadan önce bir amaç oluşturmak öğretmenlerin sorumluluğundadır ancak göz ardı edilen durumlar arasında yer almaktadır. Öğrenciler dinlemeden önce niçin dinleyeceklerinin farkında olmalıdırlar. Bu kapsamda öğrencilere dinleme çalışmalarından hemen önce bir amaç oluşturulmalıdır. (Funk ve Funk, 1989, s.660). Eğer amaç belirlenmeden dinleme yapılırsa genel anlamda istenen sonuçlara ulaşılamaz (Akt: Doğan, 2007: 26).

Dinleme becerisiyle ilgili olarak çalışmaların yukarıda ifade edilen noktaları dikkate alındığında dinleme eğitiminin planlı bir şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği söylenebilir.

2.5.3. 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda Dinleme Eğitimi

Dinleme/izleme, iletişimin ve öğrenmenin temelini oluşturmaktadır. Eğitimde teknolojik gelişmelerin dahilinde görsel ve işitsel materyallerin artış göstermesi bir dinleme/izleme eğitiminin etkili olmasını gerekli hale getirmektedir. Dinlemenin geliştirilmesiyle, öğrenciler dinlediklerini/izlediklerini sıralayarak sınıflayabilme sorgulayabilme gibi üst düzey becerileri edinmeleri amaçlanmaktadır. Program dinleme/izleme kapsamında öğrencilerin iyi birer dinleyici/izleyici olabilmesine yönelik hazırlanan seviyelerine uygun kazanımlar ve bu kazanımları gerçekleştirmeye yönelik etkinliklerden oluşmaktadır. Programdaki bu bölüm “dinleme/izleme kurallarını uygulama, anlama ve çözümleme, değerlendirme, söz varlığını zenginleştirme, etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma” amaçlarını kapsamaktadır. Öğrenci seviyeleri dikkate alınarak hazırlanan kazanımlar, çeşitli etkinliklerle desteklenerek uygulamaya geçirilecek ve öğrencilerin etkili iletişim kurarak toplum hayatında aktif birer dinleyici/izleyici olarak yer almalarına temel oluşturacaktır. Kademeli bir süreç dahilinde bu sıralamanın uygulanması, dinleme/izleme etkinliklerinin amacına ulaşabilmesini sağlayacaktır. Dinleme/izleme süreci dahilinde uygulanan bütün dinleme/izleme etkinliklerinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla programın kapsamında, öğrenciler için değerlendirme ölçütlerine uygun olarak hazırlanan etkinlikleri değerlendirmeye yönelik formlar bulunmaktadır. Bu formların uygulanması dinleme/izleme sürecinin verimli olarak sonlandırılmasına ve öğretmenlerin nesnel bir değerlendirme yapabilmelerine imkan getirecektir. (<http://ttkb.meb.gov.tr>).

2006 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan dinleme/izleme becerisine yönelik amaç ve kazanımlar şöyle sıralanmaktadır:

- **Dinleme/İzleme Kurallarını Uygulama**

Dinleme/izleme kurallarının uygulanması amacı kapsamında dört kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin dinleme/izleme etkinlikleri sırasında uymaları gereken kuralları kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Konuşmacının sözünü kesmeden sabır ve saygıyla dinler.
2. Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
3. Dinlenenle ilgili soru sormak, görüş bildirmek için uygun zamanda söz alır.

4. Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

Dinleme/izleme kuralları ile ilgili yukarıda verilen kazanımlara yönelik etkinlik örnekleri verilmektedir. Bu etkinlikler ile öğrencilerin kurallara uygun şekilde verimli dinleyebilme becerilerini geliştirebilmeleri amaçlanmaktadır. Etkinliklerden seçilen örnek aşağıda verilmektedir.

▪ **Sabır Küpüm Çatlamaz:**

Öğretmenin rehberliğinde öğrenciler bir tartışma konusu belirler. Konu hakkında bir haftalık süre boyunca araştırmalar yaparak hazırlanırlar. Tartışmaya başlamadan önce izleyicilerden üç kişi seçilerek grup oluşturulur. (Bu grup gizlice seçilerek seçilenler dışında kimse haberdar olmamalıdır). Grubun görevi tartışma süresi boyunca konuşmacı arkadaşlarının dikkatlerini dağıtmaya çalışmaktır. Tartışma süresi boyunca bu üç kişilik grubun dikkat dağıtan davranışlarına en hoşgörülü yaklaşan grup başarılı sayılmaktadır.

Verilen etkinlik örneği ile 1 numaralı kazanıma uygun olarak konuşmacıyı sabırlı ve saygılı bir şekilde dinleyebilme becerisini geliştirmek amaçlanmaktadır.

▪ **Dinlenen/İzlenenin Anlama ve Çözümleme**

Dinlenen/izlenenin anlama ve çözümleme amacına yönelik yirmi beş kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin dinlediklerini anlama ve analiz etme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Dinlenenin/izlenenin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.
2. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki anahtar kelimeleri fark eder.
3. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
4. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
5. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.
6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
7. Dinlediklerinde/izlediklerinde sebep-sonuç ilişkilerini belirler.
8. Dinlediklerinde/izlediklerinde amaç-sonuç ilişkilerini belirler.
9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki örtülü anlamları bulur.
10. Dinlediklerini/izlediklerini kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
11. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorular oluşturur.

12. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara cevap verir.
13. Dinlediklerinde/izlediklerinde yer alan öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
14. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.
15. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.
16. Dinlediklerinde/izlediklerinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.
17. İpuçlarından hareketle dinlediklerine/izlediklerine yönelik tahminlerde bulunur.
18. Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
19. Dinlediklerinin/izlediklerinin başlığı/adı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
20. Dinlediği/izlediği metne farklı başlıklar bulur.
21. Görsel/işitsel unsurlarla dinledikleri/izledikleri arasında ilgi kurar.
22. Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
23. Şiirin kendisinde uyandırdığı duyguları ifade eder.
24. Dinlediklerini/izlediklerini kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.
25. Dinlediği/izlediği kişi, konu ya da metnin yazarı/şairi hakkında bilgi edinir.

▪ **Eşleştirme :**

Dinlenen/izlenen materyallerde yer alan sözcükler eş, yakın ya da zıt anlamlı karşılığına göre eşleştirilir.

Verilen etkinlik örneği ile 1 numaralı kazanım olan dinlenen/izlenen metinlerden hareketle sözcük ve sözcük gruplarının anlamlarını çıkarabilme becerisi doğrultusunda öğrencilerin dinlediklerinden hareketle kelimelerin eş, yakın ve zıt anlamlarını tahmin edebilmelerini geliştirmek amaçlanmaktadır.

▪ **Kafdağı'na Yolculuk :**

Herhangi bir masal dinletilir ve çalışma kâğıtları dağıtılır. Masalın sonunu öğrenciler yeniden kurgulayarak değiştirirler.

Verilen etkinlik örneği ile 18 numaralı kazanıma uygun olarak dinlenen/izlenen metinlerin öncesi veya sonrasına ait kurgular oluşturabilme becerisini geliştirmek amaçlanmaktadır.

• **Dinlediklerini/İzlediklerini Değerlendirme**

Dinlenen/izlenen materyallerin değerlendirilmesine yönelik üç kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin dinlediklerinin sonuçlarını değerlendirme

becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Dinlediklerini/izlediklerini dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
2. Dinlediklerini/izlediklerini içerik yönünden değerlendirir.
3. Dinlediği/izlediği kişiyi sesini ve beden dilini etkili kullanma yönünden değerlendirir.

- **Bir de Bana Sor:**

Öğretmen ve öğrencilerle birlikte dinlemeyi değerlendirme ölçütleri belirler. Sınıf içinde herhangi bir metin okunarak bu metin kapsamında bir öğrenci röportaj yapma görevi için seçilir. Röportaj görevini üstlenen öğrenci eline bir mikrofon alarak dolaşır ve dinlemeyle ilgili ölçütler doğrultusunda öğrencilerin fikirlerini derler. Daha sonra sınıfta bulunan diğer öğrenciler, bu fikirlere katılıp katılmadıklarını ifade eder.

Verilen etkinlik örneği ile üç kazanımın tamamına uygun olarak gerçekleştirilebilir. Dinlenen metin hem dil ve anlatım hem içerik hem de konuşmacının kişinin beden dilini etkili kullanabilmesi yönünden değerlendirmeye uygun olarak verilmektedir.

- **Söz Varlığını Zenginleştirme**

Öğrencilerin söz varlıklarını zenginleştirmeye yönelik altı kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin dinlediklerinden hareketle sözcük dağarcıklarını zenginleştirme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
2. Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
3. Tekerleme, sayısmaca, bilmece ve yanıltmacaları ezberler/kullanır.
4. Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler.
5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
6. Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.

▪ Çin Seddi :

Sınıfın ortasına iki tane paralel çizgi çizilir ve bu çizgiler hayalî bir Çin Seddi'ni temsil eder. Bir kişi muhafız olarak belirlenir. Muhafız anlamsız sesler çıkarmaya çalışarak tekerlemenin doğru telaffuz edilmesini engellemeye uğraşır. Beş kişiden oluşan ve ikiye ayrılan öğrenciler ezberledikleri tekerlemeyi doğru şekilde söyledikçe muhafızı yenerek Çin Seddi'ni aşmış sayılır.

Verilen etkinlik örneği ile 3 numaralı kazanıma uygun olarak tekerleme, sayışmaca, bilmece ve yanıltmacaları kullanarak yeni kelimeler öğrenmek ve öğrenilenleri kalıcı hale getirmek amaçlanmaktadır.

Etkili Dinleme/İzleme Alışkanlığı Kazanma

Dinleme/izleme alışkanlığını doğru ve etkili bir şekilde edinebilmeye yönelik dört kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar öğrencilerin etkili ve verimli dinlemeyi düzenli olarak uygulayarak kalıcı davranış haline getirebilme becerilerini kapsamaktadır. Bu kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirmeye yönelik seçilen bazı etkinlikler sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1. Yaşına ve seviyesine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.
2. Şiir, hikâye, masal dinletilerine katılır.
3. Çok yönlü iletişim araçlarındaki yayınlardan ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanlarını takip eder.
4. Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

▪ Ben Bilinçli Bir İzleyiciyim:

Öğrencilere bir haftalık süre boyunca izledikleri veya dinledikleri programlardan liste oluşturarak dinleme/izleme nedenlerini açıklamaları söylenir. Aynı programları dinleyen/izleyen öğrenciler sırayla söz hakkı alır.

Verilen etkinlik örneği ile 3 numaralı kazanıma uygun olarak çok yönlü iletişim araçlarındaki yayınlardan ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanlarını takip edebilme becerisini geliştirmek amaçlanmaktadır. Öğrencilerin dinlediklerini olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirerek bilinçli bir şekilde seçim yapmaları sağlanacaktır.

2.6.Dinleme/İzleme Yöntem ve Teknikleri

Dinleme türleri amacına göre kullanılan yöntem ve teknik de farklılaşmaktadır. Dinleme/izleme yöntem ve teknikleri ile ilgili farklı sınıflandırmalar yapılmaktadır. Bu çalışmada 2006 Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Programı'nda dinleme/izleme becerisini geliştirmek için kullanılan yöntem ve teknikler doğrultusundaki sınıflandırma ele alınmaktadır.

2.6.1.Katılımlı Dinleme

Dinleme süreci boyunca zihinde beliren sorular konuşmacıya iletilir ve böylelikle dinlenenler daha iyi kavranır. Dinlenenler ve sorular konuşmacıya yansıtıldığı zaman konuşmacı dinlendiğini hissedecek rahatlayacaktır.

Dinleme esnasında başka hiçbir şeyle uğraşmadan ve konuşmacıyla göz teması halinde olmak gerekmektedir. Konuşmacının anlattıklarına açıklık getirmesini istemek, konuşmacının fikir ve duygularını özet haline getirmek bu uygulama sırasında yapılacaklar içerisindedir. Uygun bulunan yerlerde konuşmacı tarafından yapılan açıklamalar özetlenmeli ya da söylenmek istenenler geri bildirim olarak ifade edilmelidir. (MEB, 2006:62).

Katılımlı dinleme yöntemi ile öğrencilerin aktif bir şekilde dinleme sürecine katılarak konuşmacı ile iletişimi güçlendirerek konuşmacının motivasyonunu artırmak amaçlanmaktadır.

2.6.2.Katılımsız Dinleme/İzleme

Öğrencilerin zihinsel faaliyetlerini etkinleştirmek amacıyla dinleme/izleme süreci kapsamında dinlenenler/izlenenler üzerinde düşünceleri sağlanır.

Öğrenciler dinledikleri metnin süreci mi kapsadığını, ya da bir açıklamaya mı yönelik olduğu belirleyerek yönlendirilir(MEB, 2006:62).

Katılımsız dinleme yöntemi ile öğrencilerin dinleme sırasında zihinsel süreçleri aktif kılınmaktadır.

2.6.3. Not Alarak Dinleme/İzleme

Not Alarak Dinleme/İzleme yöntemi ile öğrencilerin sistemli çalışma alışkanlığı kazanarak dinlediklerinin kalıcı olmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Öğrenciler dinleme/izleme amaçları doğrultusunda göre not tutmaya yönlendirilir. Not alma sırasında dikkat edecekleri hususlarda hatırlatma yapılır.

Daha sonra öğrenciler not tutabilecekleri çalışma kâğıtlarını alarak uygulamaya başlar(MEB, 2006:62).

2.6.4. Kendini Konuşanın Yerine Koyarak Dinleme/İzleme (Empati Kurma)

Kendini konuşanın yerine koyarak dinleme/izleme yöntemi ile öğrencilerin ön yargılardan uzaklaşarak konuşmacının bakış açısını empati kurarak anlamaları sağlanmaktadır.

Öğrenciler konuşma yapan ya da dinlenen / izlenen kişilerden birinin yerine kendilerini koyarak olay, duygu ve düşünceleri anlamaya çalışırlar. Bu yöntemde gerçekleşen dinleme/izleme yerine koyduğu kişi ile fikrinin aynı olmasını gerektirmez. Kısa bir süre için kendi duygu ve düşünceleri dışındaki olay ve durumlara farklı bir yönden bakmayı ve karşısındakini anlamayı gerekli hale getirir. Öğrenciler, kendilerini başkasının yerine koyarken doğru anlaşılabilmek için o kişi hakkında iyi ya da kötü değerlendirmelerden uzak durmalıdır (MEB, 2006:62).

2.6.5.Yaratıcı Dinleme/İzleme

Katılımlı ve katılımsız dinleme yöntemleri ile iç içe uygulanan bu yöntemde öğrencilerin taklitten uzak, yaratıcı, orijinal fikirler ortaya koymaları amaçlanmaktadır.

Bu yöntem iki şekilde uygulanabilir:

1.Katılımsız dinleme/izleme ile dinledikleri sözlerden yeni düşünceler üretirler.

2.Katılımlı dinleme/izleme ile dinledikleri sözlerden üretilen düşünce ve hayalleri ifade ederler. Konuşma yapan kişinin rahat ve yaratıcı düşünebilmesi için yönlendiren sorular üzerinde durulur ya da motive edici sözler dile getirilir(MEB, 2006:63).

2.6.6.Seçici Dinleme/ İzleme

Seçici dinleme/izleme yöntemi ile öğrencilerin kendi amaçları doğrultusunda dinlenen materyallerden gerekli kısımları seçebilmeleri amaçlanmaktadır.

Seçici dinleme/izleme iki şekilde uygulanabilmektedir:

1. Daha önce hazırlanan sorular dağıtılır ve öğrencilerin soruların cevaplarını bulmak amacıyla dinlemeleri/izlemeleri istenir.

2. Dinlenen / izlenen metnin amacı kapsamında metinden belli bir bölüm seçilerek dikkatlice dinlenir/izlenir(MEB, 2006:63).

2.6.7.Eleştirel Dinleme/ İzleme

.Eleştirel dinleme yöntemi ile öğrencilerin sorgulama alışkanlığı kazanarak dinlediklerini tarafsız olarak değerlendirmeleri amaçlanmaktadır

Verilen bilgilerin konuşma yapan kişinin kişisel duygu ve düşüncelerini içerip içermediği hızlı bir biçimde analiz edilerek değerlendirilmelidir. Bunun için öğrencilerin aşağıda yer alan soruları sorma becerisini kazanmaları gereklidir.

1. Konuşma yapan kişinin amacı nedir?
2. Konuşma yapan kişinin bilgi birikimi yeterli mi?
3. Aktarılan bilgiler güncellik ve geçerlilik ilkelerine uygun mu?
4. Ele alına konu yansız bir bakış açısını yansıtıyor mu?
5. Alternatif niteliğinde çözüm önerileri getiriliyor mu?
6. Getirilen çözüm önerileri bilimsellik ilkelerine uygun mu(MEB, 2006:63)?

2.7. Dinleme - Yazma İlişkisi

Dinleme becerisi ile yazma becerisi de birbiriyle ilişkilidir. Özellikle ana dili eğitiminde Türkiye’de ilk okuma yazma öğretiminde ses temelli cümle yönteminin kullanıldığı düşünüldüğünde dinleme ve yazma arasındaki ilişki de daha somut olarak açıklanabilir. (Akyol, 2012: 87).

Özbay (2009), dört temel dil becerisinin birbiriyle bağlantısına dikkat çekerek, yazma ve dinleme arasındaki ilişkiyi özellikle sınıf içindeki dinleme etkinlikleri kapsamında ele almaktadır. Örnek olarak da bir cümlenin içinde anlam yönünden aykırı bir kelimenin kullanıldığı zaman düzeltilmesi ve düzeltilen cümlenin yazdırılmasını vermektedir.

Dört temel dil becerisinden birisi olan dinleme becerisi, kişinin yazma becerisinin gelişmesi için gerekli olan en önemli en önemli beceridir. Dinleme becerisi gelişmemiş bir kişinin yazma becerisinin de tam olarak gelişmesini beklemek gerçek dışı olacaktır. Çünkü dinleme becerisi yetersiz olan bir kişinin anlama becerisi eksik demektir. Anlama becerisi eksik olan birisinin de anlatma becerisi tam gelişmemiştir(Özbay, 2009).

Okuyarak bilgiye ulaşan birey dinleyerek de bilgiye ulaşabilmektedir. Hayat için gerekli olan bilgi, beceri ve davranışları kazanamamış bireyden bunları başkalarıyla paylaşması veya başkalarına yazıyla aktarması beklenmemelidir(Özbay, 2009).

Ana dili eğitimi dışında yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesinde de dinleme ve yazma arasındaki ilişkiden yola çıkılarak dikte yöntemine başvurulmaktadır. Çünkü cümleleri kelimeler, kelimeleri ise sesler oluşturmaktadır. Bir cümlenin anlamlandırılabilmesi için öncelikle sesin anlamlandırılması gereklidir. Bu kapsamda dinleme-anlama becerilerinin gelişmesi gerekmektedir (Bozkurt, Bülbül ve Demir, 2014: 161). Bu nedenle hedef dili öğrenmeye çalışan öğrencilere söz konusu dile ait metinler sesli olarak okunur ve öğrencilerin dinledikleri sesleri yazıya geçirmeleri istenir. Bu şekilde özellikle eklemeli dil özelliğine sahip Türkçede öğrencilerin yaptıkları temel yazım hatalarının düzeltileceği belirtilmektedir. Yukarıdaki bilgilerden hareketle hem ana hem de ikinci dilde Türkçe öğretiminde dinlemenin yazma ile olan ilişkisi doğrultusunda alternatif niteliğinde dinleme etkinlikleri kullanılarak yazma becerisinin geliştirileceği ifade edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.YÖNTEM

Bu bölümde yer alan başlıklar sırasıyla şu şekildedir; araştırma modeli, araştırmanın çalışma grubu, verilerin toplanması ve veri çözümleme teknikleri başlıklarına yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Türkçe derslerinde kullanılan alternatif dinleme/izleme materyallerinin ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin gelişimine etkisini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Yarı deneysel desen, katılımcı grupların deney ve kontrol grubu olarak atanmasının random yöntemi ile yapılamadığı durumlarda kullanılır (Kaptan 1998; Karasar 2006).

Deneysel model araştırmacı gözlenmek istenen verilerin üretirken, kontrolü altındaki değişkenler arası neden-sonuç bağıını keşfetmekte kullanılan araştırma alanıdır (Büyüköztürk, 2007; Karasar, 2003). Bütün değişkenlerin kontrol altına alınamadığı, özellikle eğitim alanındaki araştırmalar gibi araştırmalarda yarı deneysel desen sıklıkla kullanılmaktadır. Eğitim alanıyla ilgili birçok deneysel çalışma, araştırmacının fazla müdahalede bulunamadığı durumlarda gerçekleşmektedir. Katılımcıların araştırma için uygunluğu ve araştırmanın gerçekleştirileceği ortamlarla ilgili sıkıntılar yapay grupların oluşturulmasına imkân vermeyebilir. Dolayısıyla yarı deneysel çalışma, grupların yansız seçimini kapsar fakat katılımcıların gruplara yansız bir şekilde atanmasını içermez. Çünkü yarı deneysel çalışmalarda araştırmacı yapay olarak grupları oluşturamaz. Bu öğrencilerin yansız bir şekilde gruplara atanması var olan eğitim sürecinin aksamasına neden olacaktır. Doğal olarak araştırmacı var olan gruplardan yansız biçimde birini deney grubu, diğerini ise kontrol grubu olarak seçmek zorundadır (Creswell, 2003; Clark ve Creswell, 2007).

Araştırmacı ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışmada var olan gruplardan birini kontrol grubu diğerini ise deney grubu olarak atar ve her iki gruba da ön testleri uygular. Yalnızca deney grubunda gerçekleştirilen deneysel etkinliklerden sonra son testleri gruplara uygulayarak aralarındaki farklılıkları değerlendirir. Yarı deneysel çalışmalar eğitimle ilgili araştırmalarda var olan

grupların kullanılması açısından birçok avantaja sahipken, bazı sınırlılıkları da beraberinde getirmektedir (Creswell, 2003). Bu araştırmada yarı deneysel çalışma yönteminin tercih edilmesinin sebebi çalışma yapılan okulda öğrencilerin deney ve kontrol gruplarına yansız bir şekilde atanmasının mümkün olmamasıdır. Ancak grupların yapılan öğrenci seçme sınavı puanlarına göre gelmiş olmaları grupların denklik gösterdikleri anlamına gelebilir. Araştırmacı yapılan analizler sonucunda birbirine benzeşik özellikler gösteren gruplar arasından bir deney ve bir kontrol grubunu yansız bir şekilde atamıştır. Özellikle benzeşik grupların yansız bir şekilde deney ve kontrol gruplarına atanması gerçekleştirilerek yarı deneysel çalışmanın kendisiyle birlikte çalışma ortamına getirdiği ve iç geçerliliği etkileyen sınırlılıklar en aza indirgenmeye çalışılmıştır. Yarı deneysel çalışma ile ilgili tüm açıklamalar aşağıda gerçekleşme durumlarındaki ayrıntılarıyla beraber açıklanmıştır. Ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel modele ait simgesel gösterim aşağıda sunulmuştur:

Tablo 1. Deneysel Desenin Simgesel Görünümü

Grup	Ön Test	Yöntem	Son Test
G1	O 1. 1.	X1	O 1. 2.
G2	O 2. 1.	X2	O 2. 2.

Tablo 1’de ifade edilen simgelerin anlamları şu şekildedir:

G1: Deney grubu

G2: Kontrol grubu

O 1.1.: Deney grubuna uygulanan ön test

O 1.1.: Kontrol grubuna uygulanan ön test

X1: Deney grubuna uygulanan yöntem

X2: Kontrol grubuna uygulanan yöntem

O 1.2.: Deney grubuna uygulanan son test

O 2.2.: Kontrol grubuna uygulanan son test

Bu araştırmada kullanılan deneysel desen Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Araştırmada Kullanılan DeneySEL Desenin Simgesel Görünümü

Grup	Ön Test	Yöntem	Son Test
DG	O 1.1	Alternatif Dinleme/İzleme Etkinlikleri	O 1.2
KG	O 2.1	Türkçe Öğretim Programına Göre Dinleme/İzleme Etkinlikleri	O 2.2

Tablo 2.'de yer alan kısaltmaların anlamları şu şekildedir:

DG: Deney Grubu

KG: Kontrol Grubu

Dinleme Kaygısı Ölçeği: D.D.Ö

Dinleme Tutumu Ölçeği : D.T.Ö

3.2. Çalışma Grubu

Araştırma grubunu, Kırıkkale ili merkezde bulunan MEB'e bağlı Tüpraş Ortaokuluna devam eden 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma 7. Sınıf şubelerinde öğrenim gören öğrenciler ile yürütülmüştür. Kırıkkale ili sınırları içerisinde yer alan Tüpraş Ortaokulunun 7. Sınıf (A/B/C) şubelerinden A ve B şubesi toplam 33 öğrenci ile deney grubu; C şubesi 28 öğrenci ile kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Tüpraş Ortaokulu araştırmacının görev yaptığı okul olması sebebiyle tercih edilmiştir. Deney grubu ile akademik başarı, cinsiyet dağılımı ve öğrenci sayısı yönünden benzer niteliklere sahip olduğu için kontrol grupları da bu doğrultuda seçilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin cinsiyete göre dağılımları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımları

Grup	Kız		Erkek		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Deney Grubu	15	24,5	18	29,6	33	54,1
Kontrol Grubu	13	21,4	15	24,5	28	45,9
Toplam	28	45,9	33	54,1	61	100

Tablo 3'e göre deney grubunda 15 kız ve 18 erkek, kontrol grubunda ise 13 kız ve 15 erkek öğrenci bulunmaktadır. Araştırmaya toplam 28 kız ve 33 erkek öğrenci katılmıştır. Bu verilere göre deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin sınıf mevcuduna ve cinsiyete göre dağılımlarının birbirine benzer özellikler gösterdiği söylenebilir. Çalışma grubundaki öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim durumları incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda elde edilen anne öğrenim durumuna ilişkin veriler Tablo 4'te, baba öğrenim durumuna ilişkin veriler ise Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımları

Anne Öğrenim Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Öğrenim Görmemiş	2	3,2	2	3,2	4	6,4
İlköğretim	18	29,6	20	32,8	38	62,4
Lise	11	18,1	6	9,9	17	28,0
Üniversite	2	3,2	-	-	2	3,2
Toplam	33	54,1	28	45,9	61	100

Tablo 4'e göre çalışma grubundaki öğrencilerin anneleri çoğunlukla ilköğretim mezunudur. Her iki grupta da öğrenim görmeyen sayısı çok az olmakla birlikte eşittir. Ayrıca üniversite mezunu annelerin sadece deney grubunda olduğu ve sayısının çok az olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumuna Göre Dağılımları

Baba Öğrenim Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Öğrenim Görmemiş	4	6,4	3	4,9	7	11,3
İlköğretim	12	19,8	15	24,5	27	44,3
Lise	13	21,5	9	14,8	22	36,3
Üniversite	4	6,4	1	1,7	5	8,1
Toplam	33	54,1	28	45,9	61	100

Deney ve kontrol grupları, gruplardaki öğrencilerin anne ve babalarının sahip oldukları meslek yönünden karşılaştırılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda elde edilen anne mesleğine yönelik veriler Tablo 6’da, baba mesleğine yönelik veriler ise Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 6. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Annelerinin Mesleğine Göre Dağılımları

Anne Mesleği	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Ev hanımı	24	39,6	25	41,0	49	80,8
İşçi	3	4,9	1	1,7	4	6,4
Memur	4	6,4	-	0	4	6,4
Serbest Meslek	2	3,2	2	3,2	4	6,4
Toplam	33	54,1	28	45,9	61	100

Tablo 7. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Babalarının Mesleğine Göre Dağılımları

Baba Mesleği	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İşçi	19	31,2	12	19,6	31	50,8
Memur	3	4,9	6	9,9	9	14,8
Esnaf	2	3,2	-	-	2	3,2
Serbest Meslek	9	14,8	10	16,4	19	31,2
Toplam	33	54,1	28	45,9	61	100

Deney grupları ve kontrol grupları, gruplardaki öğrencilerin okul öncesi eğitim alıp almadıkları yönünden incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda ulaşılan veriler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitim Alma Durumuna Göre Dağılımları

Grup	Okul Öncesi Eğitim Alma Durumu					
	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Deney Grubu	20	32,8	13	21,3	33	54,1
Kontrol Grubu	17	28,0	11	17,9	28	45,9
Toplam	37	60,8	24	39,2	61	100

Tablo 9. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Günlük Tutma Alışkanlığına Göre Dağılımları

Grup	Günlük Tutma Alışkanlığı					
	Var		Yok		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Deney Grubu	9	14,9	24	39,2	33	54,1
Kontrol Grubu	6	9,7	22	36,2	28	45,9
Toplam	15	14,6	46	75,4	61	100

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin dinlerken not tutma alışkanlığı olup olamaması bakımından incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda elde edilen veriler Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Dinlerken Not Tutma Alışkanlığına Göre Dağılımları

Grup	Dinlerken Not Tutma Alışkanlığı					
	Var		Yok		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Deney Grubu	15	24,5	18	39,6	33	54,1
Kontrol Grubu	13	21,4	15	24,5	28	45,9
Toplam	28	45,9	33	54,1	61	100

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin uygulama süreci öncesindeki dinleme kaygılarını belirlemek için gruplara *Dinleme Kaygısı Ölçeği* uygulanmıştır. Grupların uygulama süreci öncesinde dinleme kaygısı bakımından birbirlerine denk olup olmadıklarını tespit etmek amacıyla grupların ölçekten aldıkları toplam puanların ortalamaları Mann Whitney-U testi ile karşılaştırılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinleme Kaygısı Ön Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Deney Grubu	33	32,91	1086,00	399,00	,912
Kontrol Grubu	28	28,75	805,00		

Tablo 11 'de yer alan Mann Whitney-U testi sonuçlarına göre, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin deneysel işlem öncesinde dinleme kaygılarına yönelik puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$U= 399,00$; $p> ,05$]. Bu bulguya göre, araştırmaya katılan deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin uygulama öncesinde dinleme kaygılarını açısından birbirine denk olduğu söylenebilir.

Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin deneysel işlem öncesindeki dinlemeye yönelik tutumlarını karşılaştırmak amacıyla *Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği* uygulanmıştır. Grupların ölçekten aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için Mann Whitney-U testi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinlemeye Yönelik Tutum Ön Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Deney Grubu	33	29,71	980,50	419,50	,538
Kontrol Grubu	28	32,52	910,50		

Tablo 12 'de yer alan Mann Whitney-U testi sonuçlarına göre, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin deneysel işlem öncesinde dinleme becerisine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$U= 419,50$; $p> ,05$]. Bu bulguya göre, araştırmaya katılan deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin uygulama öncesinde dinleme tutumları açısından birbiriyle denk olduğu söylenebilir.

Tablo 13. Deney ve Kontrol Gruplarının Yazılı Anlatım Ön Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Deney Grubu	33	32,83	1083,50	401,50	,380
Kontrol Grubu	28	28,84	807,50		

Tablo 13 'te yer alan Mann Whitney-U testi sonuçlarına göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesinde yazılı anlatım puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir [$U= 401,50$; $p> ,05$]. Bu bulguya göre, araştırmaya katılan deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin uygulama öncesinde yazılı anlatım açısından birbirine denk olduğu söylenebilir.

3.3. Verilerin Toplanması

Tüpraş Ortaokulunun 7.sınıflarında 61 öğrenciye ön test-son test uygulaması yoluyla ulaşılan veriler toplanmıştır. Araştırma verileri, örneklem olarak alınan öğrencilerin uzman görüşü ile belirlenen yaratıcı yazma konularına yazdıklarından ve “*Dinleme Becerisine Yönelik Tutumu Ölçeği ile Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği*”nden elde edilmiştir. Ekler kısmında ise ölçeklerden ve yazma ürünlerinden elde edilen sonuçlara yer verilmiştir. Dört grup için de deney öncesi-sonrası ölçümleri yapılmıştır. Deney grubunda yer alan öğrencilere ortaokul 7. sınıf öğretim programına dayalı etkinliklere ek olarak yazma çalışmaları öncesinde alternatif dinleme/izleme materyalleri uygulanmıştır. Kontrol gruplarındaysa 7. sınıf öğretim programı dışında ek bir program uygulanmamıştır. Uygulama öncesinde ve sonrasında, hem deney hem de kontrol gruplarında uzman görüşleri doğrultusunda belirlenen yaratıcı yazma konuları ile “*Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği*” ve “*Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği*” uygulanmıştır.

3.3.1. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada araştırma amacı ile ilgili verileri toplamak maksatlı “*Kişisel Bilgi Formu, Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği*” ve “*Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği*” ile uzman görüşleri alınarak hazırlanan yaratıcı yazma

konuları ve analitik yazma ve değerlendirme modelinin yazılı anlatım değerlendirme ölçütleri ölçme aracı olarak kullanılmıştır. Bunlar;

3.3.1.1. Kişisel Bilgi Formu:

Öğrencilerin sosyoekonomik durumları ile ilgili bilgi edinmek amacıyla uzman görüşleri doğrultusunda kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Kişisel bilgi formu oluşturulurken dinleme kaygısı, dinleme tutumu ve yaratıcı yazma konusunda etkili olabileceği düşünülen değişkenler dikkate alınmıştır. Sosyoekonomik durumlar ile ilgili olarak; babanın ve annenin öğrenim düzeyi, ailedeki birey sayısı, babanın ve annenin mesleği vb. değişkenler kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda ayrıca tezin kapsamı doğrultusunda dinlediklerini not alma alışkanlığı, radyo dinleme, sinema ve tiyatroya gitme alışkanlığı, okulöncesi eğitim alma ve günlük tutma gibi bilgilerin de alınması gerekli görülmüştür.

3.3.1.2. Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği

Ölçek, Özbay ve Karakuş Tayşi (2006) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin dört faktörlü yapısına bakıldığında, birinci faktördeki on yedi (17) maddenin “dinlemeyi gerekli görme” yle, ikinci faktörde yer alan maddelerin “dinlemedeki bireysel farklılıklar”la, üçüncü faktörde yer alan dört maddenin “dinleme güçlüğü”yle, dördüncü faktörde yer alan dört maddenin ise “etkili dinleme alışkanlığı”yla ilgilili görülmüştür. Toplamdaki madde sayısı 30 olan Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinde 7 olumsuz ve 23 olumlu maddeye yer verilmiştir. Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 150, en düşük 30 olarak belirlenmiştir (Özbay ve Tayşi 2006:195).

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için madde toplam puan korelasyonu incelenmiştir. Bu belirlenen korelasyon maddelerden alınan puanlarla testin toplam puanı arasındaki ilişkiyi açıklar. Madde toplam korelasyonu 0.30 ve üzerinde olan maddeler ayırt ediciliği yüksek maddelerdir. (Büyüköztürk, 2007). Hiçbir maddenin toplam puan korelasyonunun analiz sonucunda 0.30’un altında kalmadığı görülmüştür. Tablo 14’te ölçekteki maddelere ilişkin madde analizinin sonuçları verilmiştir.

Tablo 14: Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinin Madde Analizi

Denemelik Ölçek Madde No	Ölçek Madde No	Madde Toplam Korelasyonları
2	1	,436
3	2	,378
6	3	413
8	4	,353
12	5	,554
16	6	,432
17	7	,590
20	8	,451
21	9	,426
22	10	,375
24	11	436
26	12	,511
27	13	,605
28	14	,446
29	15	,464
30	16	,471
32	17	,578
4	18	,474
5	19	,316
9	20	,395
10	21	,489
25	22	,398
11	23	,479
13	24	,527
18	25	,409
23	26	,302
7	27	,401
19	28	,336
31	29	,519
33	30	,484

Araştırmada kullanılan ölçeğin güvenirliği için madde toplam puan korelasyonu incelenmiştir. Tablo 15’te ölçekteki maddelere ilişkin madde analizi sonuçları verilmiştir. Bu analizin sonucunda hiçbir maddenin toplam puan korelasyonunun 0.30’un altında kalmadığı görülmüştür..

Tablo 15. Araştırmada Kullanılan Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinin İç Tutarlık Katsayıları

Ölçek	Madde Sayısı	Ön Test İç Tutarlık Katsayısı	Son Test İç Tutarlık Katsayısı
Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeği	30	,84	,81

3.3.1.3. Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği

Ölçek Melanlioğlu (2013) tarafından geliştirilmiştir. Toplam 37 maddeden oluşmaktadır. Tüm maddeler faktör analizinde 5 faktör altında toplanmış ve hiçbir madde dışarıda kalmamıştır. *Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı* birinci faktör maddeleri, öğrencilerin dinleme becerisinin değerlendirilmesiyle ilgilidir ve ölçeğin “dinleme değerlendirme” boyutuna yöneliktir. İkinci faktörün altındaki maddeler ise öğrencinin kendi dinleme sürecinin farkında olması durumunu temsil etmektedir. Bu nedenle ikinci faktör “dinleme sürecini izleme” olarak isimlendirilmektedir. Üçüncü faktördeki maddeler, bireysel farklılıkların dinleme becerisine etkisinin ne olduğunu göstermektedir. Bu sebeple üçüncü faktör, ölçeğin “dinlemede bireysel farklılıklar” boyutu ile adlandırılmaktadır. Dördüncü faktör öğrencilerin dinleme sonrası süreçteki kaygılarıyla ilgili olduğundan “dinleme sonrasına odaklanma” olarak ifade edilmektedir. Beşinci faktörde ise öğrencilerin dinleme etkinliklerinde karşı karşıya kaldıkları engeller ile ilgili maddeler bulunmakta ve ölçeğin “dinleme engelleri” boyutunu göstermektedir. (Melanlioğlu, 2013:867)

Analiz sonrası ölçeğin tamamı için Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ,927 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ise birinci faktör ,810, ikinci faktör ,836, üçüncü faktör ,786, dördüncü faktör ,699, beşinci faktör ,686 olarak hesaplanmıştır. Ulaşılan sonuçlarla ilgili olarak, ölçeğin yüksek derecede güvenilir

ve alt boyutlarının iç tutarlılığının da yüksek olduğuna bir kanıt olarak gösterilebileceği söylenebilir.

Tablo 16. Dinleme Kaygısı Ölçeği Güvenirlik Analizi Bulguları

Faktör	Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı	Toplam %
1	,810	,927
2	,836	
3	,786	
4	,699	
5	,686	

Araştırmada kullanılan ölçeğin güvenirliği ile ilgili bilgi edinmek amacıyla madde toplam puan korelasyonuna bakılmıştır. Yapılan analiz sonucunda maddelerin tamamının toplam puan korelasyonunun 0.30'un üzerinde olduğu görülmüştür. Aşağıda Tablo 17'de ölçek maddelerinin analiz sonuçları verilmiştir.

Tablo 17. Araştırmada Kullanılan Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeğinin İç Tutarlık Katsayıları

Ölçek	Madde Sayısı	Ön Test İç Tutarlık Katsayısı	Son Test İç Tutarlık Katsayısı
Dinleme Kaygısı Ölçeği	37	,92	,93

3.3.1.4. Tez Çalışmalarında Kullanılan Yaratıcı Yazma Konuları

Öğrencilere uygulanan yaratıcı yazma konuları, uzman görüşleri doğrultusunda alternatif dinleme/izleme materyalleri sonrasında yazdırılmak üzere belirlenmiştir. Yaratıcı yazma konuları şunlardır:

- Suyun tükenmek üzere olduğu ve çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?
- Yabancı bir ülkeden arkadaşınız gelseydi ülkemizi tanıtmak için neler yapardınız?
- Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?

-Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yapardınız?

-Uzay çağında yaşadığınızı düşünerek uzay çağı Türkiye'sini anlatan bir kompozisyon yazınız.

-Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.

-Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatınız.

-İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için neler yapılabilir?

3.3.1.4.1.Tez Çalışmalarında Kullanılan Yaratıcı Yazma Konularını Değerlendirme Ölçütleri

Banu Özdemir(2014) tarafından doktora tezinde kullanılan Analitik Yazma ve Değerlendirme Modelinin ölçütleri esas alınarak yazılı anlatımlar değerlendirilmiştir.

Paul Diederich (1974) ve Donald Murray (1982)'in öncülük ettiği Kuzeybatı Bölgesel Eğitim Laboratuvarındaki (NWREL) araştırmacılar, 1984 yılı çalışmalarında Beaverton, Oregon'daki öğretmenlerle beraber iyi bir yazıda bulunması gereken özellikleri belirlemeyi amaçlamışlardır. Öğrencilerden alınan yazılı anlatım metinleri nitelikli, orta ve yetersiz olarak kategorilendirilmiştir. Aynı gruba dahil olan yazıların ise benzer yanları tespit edilmeye çalışılmışlardır. Araştırmalarda mevcut bakış açısı genişletilerek yazma öğretimi ve değerlendirmeye ilgili olarak yazmanın yedi temel özelliği üzerinde durulmuştur. Bu yedi temel özellik; düzenleme, fikirler, kelime seçimi, ifade biçimi, imla-noktalama kuralları, cümle akıcılığı ve sunum olarak belirlenmişlerdir (Akt: Özdemir, 2014:44).

- **Düzenleme:** Yazıdaki içyapıyı oluşturan, verilecek mesajlara yön veren ve destekleyen kısımdır.
- **Fikirler:** Yazıdaki temel mesajlar fikir olarak adlandırılabilir.
- **Kelime Seçimi:** Yazıyı okuyan kişiyi aydınlatan, yazıya hareket katan, renklendiren, hareketlendiren ve yerinde, etkili kelime kullanımıdır.
- **İfade Biçimi (Anlatım):** Yazara ait parmak izi gibidir. Yazar tarafından aktarılan kişisel bilgi ve deneyimi, özgüveni, özgünlüğü ve okuyucu ilgisini ifade eder.

- Cümle Akıcılığı: Yazının görselliğinden farklı olarak kulağa hitap eden kısmıdır.
- İmla ve Noktalama Kuralları: Yazıda anlatılmak istenenin açıklığını sağlamak amacıyla yazarın yazım, noktalama, dil bilgisi kurallarına riayet etmesidir.
- Sunum: Yazının tümüyle dış görünüşünü, sayfadaki düzeni ifade eder (Özdemir, 2014:45).

3.4. Uygulama

Araştırma, 2018- 2019 eğitim-öğretim yılı I. ve II. dönemde “Aralık, Ocak, Şubat” aylarında gerçekleştirilmiştir. Deneysel uygulama başlamadan bir hafta önce Aralık ayında deney ve kontrol gruplarına kişisel bilgi formu ile dinlemeye yönelik tutum ve dinleme kaygısı ölçekleri iki ders saatinde gerçekleştirilecek şekilde tüm şubelere aynı saatte ön-test olarak uygulanmıştır. İkinci ders saati içerisinde ölçeklerin hemen ardından belirlenen yaratıcı yazma konularının tümünün yer aldığı ve içerisinden herhangi bir tanesinin öğrenciler tarafından seçilerek yazılacağı ön-test yazma çalışması uygulanmıştır. Ölçeklerin ve yazma çalışmalarının uygulaması her oturum için 40 dakika süre verilerek bizzat araştırmacı tarafından yapılmıştır. Deney grubuna uygulanan çalışmalar sırasıyla aşağıda verilmektedir.

1.Hafta :

Aralık ayının ikinci haftası itibariyle deney gruplarında ilk olarak yazma konularına uygun şekilde belirlenen alternatif dinleme/izleme materyalleri hakkında bilgi verilmiştir. Alternatif dinleme/izleme materyalleri seçilirken yaş düzeyine uygunluk, ilgi çekicilik, MEB Talim ve Terbiye kurallarına ve yazma konusunun içeriğine uygunluk şartları aranmıştır. Seçilen dinleme/izleme materyallerinden birinci konu olarak belirlenen “Suyun tükenmek üzere olduğu ve suyu çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?” konusu kapsamında bir ders saati süresi içerisinde 327 saniyelik ses kaydı dinletilmiştir. Ses kaydının bitmesinin ardından öğrencilere yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki düşüncelerini yazmaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Öğrencilerden yazmaya başlamadan önce suyun çok az kullanıldığı bir dönemde yaşadıklarını hayal etmeleri istenmiştir. Daha sonra bu durumdan yola

ıkararak duygu ve dncelerini yazılı olarak ifade edebilecekleri belirtilmiştir. Srenin bitiminde öğrencilere teşekkr edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

2.Hafta:

Aralık ayının nc haftaşı ikinci konu olarak belirlenen ‘‘Yabancı bir lkeden arkadaşınız gelseydi lkemizi tanıtmak için neler yapardınız?’’ konusu kapsamında bir ders saati sresi içerisinde 330 saniyelik ses kaydı dinletilmiştir. Videonun bitmesinin ardından öğrenciler yazmaya başlamadan önce hangi yabancı lkeden arkadaş seçeceklerini hayal etmeleri ve lkemizin gezilecek yerlerini planlamaları için yönlendirilmiştir. Daha sonra öğrencilere yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki dncelerini yazmaları için 30 dakikalık sre verilmiştir. Srenin bitiminde öğrencilere teşekkr edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

3.Hafta:

Aralık ayının drdnc haftaşı nc konu olarak belirlenen ‘‘Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?’’ konusu kapsamında bir ders saati sresi içerisinde 325 saniyelik video izletilmiştir. Videonun bitmesinin ardından öğrencilerden teknolojiyenin uzak bir hayatın nasıl olabileceğini hayal etmeleri istenmiştir. Bu dşnceden hareketle teknolojik cihazlar olmadan eğlenmek için farklı aktiviteler dşnmeleri ifade edilmiştir. Daha sonra öğrencilere yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki dncelerini yazmaları için 30 dakikalık sre verilmiştir. Srenin bitiminde öğrencilere teşekkr edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

4.Hafta:

Ocak ayının ilk haftaşı drdnc konu olarak belirlenen ‘‘Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yapardınız?’’ konusu kapsamında bir ders saati sresi içerisinde 305 saniyelik video izletilmiştir. Öğrencilerden zararlı alışkanlıkları olan bir yakınlarını dşnmeleri istenmiştir. Daha sonra belirledikleri kişiye alışkanlıklarından vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yapabileceklerini dşnmeleri istenmiştir. Ardından ğrencilere yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki

düşüncelerini yazmaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Sürenin bitiminde öğrencilere teşekkür edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

5.Hafta:

Ocak ayının ikinci haftası beşinci konu olarak belirlenen “‘Uzay çağında yaşadığınızı düşünerek uzay çağı Türkiye’sini anlatan bir kompozisyon yazınız.” konusu kapsamında bir ders saati süresi içerisinde 263 saniyelik video izletilmiştir. Videonun bitmesinin ardından öğrencilere uzay çağı kavramı ile anlatılmak istenen ifadenin teknolojinin çok geliştiği bir ülkenin olduğu açıklanmıştır. Öğrencilerden ülkemizi uzun yıllar sonraki teknolojik bir dönemde hayal etmeleri istenmiştir. Ardından yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki düşüncelerini yazmaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Sürenin bitiminde öğrencilere teşekkür edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

6.Hafta:

Ocak ayının üçüncü haftası altıncı konu olarak belirlenen “‘Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.” konusu kapsamında bir ders saati süresi içerisinde 196 saniyelik video izletilmiştir. Videonun bitmesinin ardından öğrencilere kendi icatları olacak bir ürün tasarımları istenmiştir. Tasarladıkları bu ürünün özelliklerini anlatmaları için reklam metnini yazacakları kağıtlar dağıtılmıştır. Konu hakkındaki düşüncelerini yazmaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Sürenin bitiminde öğrencilere teşekkür edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

7.Hafta:

Ocak ayının dördüncü haftası yedinci konu olarak belirlenen “‘İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için size göre neler yapılabilir?’” konusu kapsamında bir ders saati süresi içerisinde 137 saniyelik video izletilmiştir. Videonun bitmesinin ardından öğrencilere kompozisyon yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki düşüncelerini yazmaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Sürenin bitiminde öğrencilere teşekkür edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

8.Hafta:

Şubat ayının ikinci haftası sekizinci konu olarak belirlenen “Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatınız.” konusu kapsamında bir ders saati süresi içerisinde 81 saniyelik video izletilmiştir. Videonun bitmesinin ardından öğrencilere bir kütüphane hayal etmeleri ve hayal ettikleri kütüphanede olmasını istedikleri özellikleri düşünmeleri istenmiştir. Ardından yazacakları kağıtlar dağıtılarak konu hakkındaki düşüncelerini yazmaları için 30 dakikalık süre verilmiştir. Sürenin bitiminde öğrencilere teşekkür edilerek bir haftalık çalışma sona erdirilmiştir.

9.Hafta:

Şubat ayının üçüncü haftası deneysel uygulama bittikten bir hafta sonra ise deney ve kontrol gruplarına “*Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği, Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği*” bir ders saati içerisinde tüm şubelere yine aynı saatte bizzat uygulayıcı tarafından son-test olarak uygulanmıştır. İkinci ders saati içerisinde ölçeklerin hemen ardından belirlenen yaratıcı yazma konularının tümünün yer aldığı ve içerisinde herhangi bir tanesinin öğrenciler tarafından seçilerek yazılacağı son-test yazma çalışması uygulanmıştır. Ölçeklerin ve yazma çalışmalarının uygulaması bizzat araştırmacı tarafından yapılmıştır. Her oturum için 40 dakika süre verilmiştir.

3.5. Veri Çözümleme Teknikleri

Araştırmadan elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra yapılacak olan analizde hangi istatistik testlerinin kullanılması gerektiğini belirlemek amacıyla deney ve kontrol gruplarının ölçme araçlarından aldıkları puanların nasıl dağılım gösterdiği incelenmiştir. Normallik dağılımı incelenirken grup büyüklüğünün 50’den az olması durumlarında Büyüköztürk (2007), Shapiro-Wilk testinin kullanılmasını önermektedir. Bu nedenle deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön test ve son testin “*Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeği, Dinleme Becerisine Yönelik Tutum Ölçeği*” ve “*Analitik Yazma ve Değerlendirme Ölçütleri*” ile elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro-Wilk Z testi kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda verilerin normal dağılım göstermediği görülmüştür. Bu sebeple analizler yapılırken non-parametrik (parametrik olmayan) istatistiklerden yararlanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin ölçek puanlarının karşılaştırılmasında Mann Whitney-U

testinden yararlanılmıştır. Ayrıca grupların kendi içinde ön test ve son testleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için Wilcoxon işaretli sıralar testinden faydalanılmıştır. Analiz sonuçlarındaki karşılaştırmalar yapılırken tümü için anlamlı farklılık için 0,05 düzeyi olarak dikkate alınmıştır. Süreksiz değişkenlerin gösteriminde frekans ve yüzdelik dilimden faydalanılmıştır. Sonuçların tamamı SPSS programı yardımıyla analiz edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular ve bunlara ait yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Alt Problemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar

4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi “Türkçe derslerinde kullanılan alternatif dinleme-izleme materyalleri, öğrencilerin yaratıcı yazma becerileri üzerinde anlamlı farklılık oluşturmakta mıdır?” biçiminde belirlenmiştir.

Tablo 18. Deney Grubunun Yazılı Anlatım Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Ön Test-Son Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	1	2,50	2,50		
Pozitif Sıra	31	16,95	525,50	-4,894*	,000**
Eşit	1				

*Negatif sıralar temeline dayalı

** $p < ,05$

Tablo 18’e göre, Deney Grubu’nda yer alan öğrencilerin *Yazılı anlatım* ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($Z = -4,894$; $p < ,05$).

Test sonuçları incelendiğinde 1 öğrencinin puanının düştüğü, 31 öğrencinin puanının arttığı ve 1 öğrencinin puanının değişmediği görülmektedir. Bu bulguya göre Türkçe derslerinde yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin, öğrencilerin yazılı anlatımları üzerinde istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 19. Kontrol Grubunun Yazılı Anlatım Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Ön Test-Son Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	4	10,63	42,50		
Pozitif Sıra	17	11,09	188,50	-2,556*	,011**
Eşit	7				

*Negatif sıralar temeline dayalı

** $p < ,05$

Tablo 19'a göre, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin *Yazılı anlatım* ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($Z = -2,556$; $p < ,05$). Test sonuçları incelendiğinde 4 öğrencinin puanının düştüğü, 17 öğrencinin puanının arttığı ve 7 öğrencinin puanının değişmediği görülmektedir. Bu bulguya göre Türkçe Öğretim Programı kapsamında işlenen yazma becerisini geliştirici materyallerin, öğrencilerin yazılı anlatımları üzerinde istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 20. Deney ve Kontrol Gruplarının Yazılı Anlatım Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Deney Grubu	33	38,11	1257,50		
Kontrol Grubu	28	22,63	633,50	227,50	,001*

Tablo 20 incelendiğinde deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin yazılı anlatım son test puanları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir [$U = 227,50$; $p < ,05$]. Grupların sıra ortalaması puanlarına göre bu farklılık deney grubu lehinedir. Bu bulguya göre deneysel işlemin, öğrencilerin yazılı anlatım becerileri üzerinde etkili olduğu ifade edilebilir.

4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi “Türkçe derslerinde yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyalleri, öğrencilerin

dinleme kaygıları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmakta mıdır?’’ biçiminde belirlenmiştir.

Tablo 21. Deney Grubunun Dinleme Kaygısı Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Ön Test-Son Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	27	17,61	475,50		
Pozitif Sıra	5	10,50	52,50	-3,956*	,000**
Eşit	1				

*Pozitif sıralar temeline dayalı

**p<,05

Tablo 21’e göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin *Dinleme Kaygısı* ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($Z = -3,956$; $p < ,05$). Test sonuçları incelendiğinde 27 öğrencinin dinleme kaygısının azaldığı, 5 öğrencinin dinleme kaygısının arttığı ve 1 öğrencinin puanının değişmediği görülmektedir. Bu bulguya göre Türkçe derslerinde yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin, öğrencilerin dinlemeye yönelik kaygıları üzerinde istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 22. Kontrol Grubunun Dinleme Kaygısı Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Ön Test-Son Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	20	14,55	291,00		
Pozitif Sıra	7	12,43	87,00	-2,451*	,014**
Eşit	1				

*Pozitif sıralar temeline dayalı

**p<,05

Tablo 22’ye göre, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin *Dinleme Kaygısı* ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($Z = -2,451$; $p < ,05$). Buradaki puanlardaki düşme dinleme kaygısının düşmesi anlamına gelmektedir. Test

sonuçlarına göre 20 öğrencinin puanı düşmüş, 7 öğrencinin puanı artmış ve 1 öğrencinin puanı ise değişmemiştir. Bu bulguya göre Türkçe öğretim programına göre yürütülen derslerin, öğrencilerin dinleme kaygılarını azaltmak için anlamlı düzeyde etkili olduğu belirtilebilir.

Tablo 23. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinleme Kaygısı Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Deney Grubu	33	30,89	1019,50	458,50	,960
Kontrol Grubu	28	31,13	871,50		

Tablo 23'te yer alan Mann Whitney-U testi sonuçlarına göre, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin deney süreci sonrasındaki dinleme kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$U= 458,50$; $p> ,05$]. Bu bulguya göre deneysel işlemin ve Türkçe Öğretim Programı'na göre yürütülen dinleme etkinliklerinin öğrencilerin dinleme kaygıları üzerinde benzer bir etki gösterdiği ifade edilebilir.

4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Türkçe derslerinde kullanılan alternatif dinleme-izleme materyalleri, öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları üzerinde anlamlı farklılık oluşturmakta mıdır?” biçiminde belirlenmiştir.

Tablo 24. Deney Grubunun Dinlemeye Yönelik Tutum Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Ön Test-Son Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	14	18,71	262,00	-,275*	,784
Pozitif Sıra	17	13,76	234,00		
Eşit	2				

*Pozitif sıralar temeline dayalı

Tablo 24'e göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin dinlemeye yönelik tutum ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($Z= -,275$; $p> ,05$). Test sonuçları incelendiğinde 14 öğrencinin puanının düştüğü, 17 öğrencinin puanının arttığı ve 1 öğrencinin puanının değişmediği görülmektedir. Bu

bulguya göre Türkçe derslerinde yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin, öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları üzerinde istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde etkili olmadığı söylenebilir.

Tablo 25. Kontrol Grubunun Dinlemeye Yönelik Tutum Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Ön Test-Son Test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	17	18,50	314,50		
Pozitif Sıra	11	8,32	91,50	-2,540*	,011**
Eşit	0				

*Pozitif sıralar temeline dayalı

** $p < ,05$

Tablo 25'e göre, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin dinlemeye yönelik tutum ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($Z = -2,540$; $p < ,05$). Test sonuçları incelendiğinde 17 öğrencinin puanının düştüğü, 11 öğrencinin puanının arttığı görülmektedir. Türkçe öğretim programına göre uygulama yapılan kontrol grubunda öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde düşmüş. 11 öğrencinin puanı artmış olsa da 17 öğrencinin puanında düşme görülmektedir.

Tablo 26. Deney ve Kontrol Gruplarının Dinlemeye Yönelik Tutum Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Deney Grubu	33	34,85	1150,00		
Kontrol Grubu	28	26,46	741,00	335,00	,066

Tablo 26'da yer alan Mann Whitney-U testi sonuçlarına göre, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin deney süreci sonrasındaki dinlemeye yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır [$U = 335,00$; $p > ,05$]. Bu bulguya göre deneysel işlemin ve Türkçe Öğretim Programı'na göre yürütülen dinleme etkinliklerinin öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları üzerinde benzer bir etki gösterdiği söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada ortaokul yedinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri üzerinde alternatif dinleme/izleme materyallerinin etkisini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik dokuz haftalık bir öğretim planı hazırlanmış ve uygulanmış; yapılan uygulama sonucunda öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinde bir gelişme olup olmadığı, dinleme kaygıları ve dinlemeye yönelik tutumlarındaki değişim incelenmiştir. Kısaca bölümde araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlar özetlenmekte ve bu sonuçlara doğrultusunda öneriler getirilmektedir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın amacı kapsamında incelenen alt problemlerden biri, “*Türkçe derslerinde kullanılan alternatif dinleme/izleme materyallerinin 7.sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi nedir?*” olarak belirtilmiştir. Bu alt problemle ilgili yapılan çalışmaların sonunda ortaokul 7.sınıf öğrencileri arasında alternatif dinleme/izleme materyalleri uygulanan ve uygulanmayan öğrencilerin yaratıcı yazma becerisi kapsamında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırmanın ikinci alt problemi “*Türkçe derslerinde yaratıcı yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme/izleme materyallerinin ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin dinleme kaygılarına etkisi nedir?*” şeklinde düzenlenmiştir. Bu alt probleme yönelik yapılan çalışmaların sonucunda 7. Sınıf öğrencilerinin dinleme kaygısı bakımından hem deney grubundaki hem de kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Ancak deney grubundaki öğrencilerin dinleme kaygısına yönelik wilcoxon işaretli sıralar testi z puanı ,000 düzeyinde anlamlı olduğu için bu gruptaki farklılığın kontrol grubuna göre daha yüksek oranda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu, uygulanan alternatif dinleme/izleme materyallerinin, öğrencilerin dinleme kaygılarını azaltmada anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir, denilebilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi “*Türkçe derslerinde yaratıcı yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme/izleme materyallerinin*

ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin dinlemeye yönelik tutumlarına etkisi nedir?” olarak ifade edilmiştir. Bu alt probleme yönelik yapılan çalışmalar sonucunda Türkçe derslerinde yazma becerisiyle ilişkilendirilerek kullanılan alternatif dinleme-izleme materyallerinin, deney grubundaki öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları üzerinde istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde etkili olmadığı söylenebilir. Buna karşılık Türkçe öğretim programına göre uygulama yapılan kontrol grubunda ise öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumları istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde düşmüş. 11 öğrencinin puanı artmış olsa da 17 öğrencinin puanında düşme görülmektedir.

Elde edilen tüm sonuçlar bir arada değerlendirildiğinde deney grubunda bulunan öğrencilerin uygulama süreci bitiminde analitik yazma ve değerlendirme modelinin ölçütlerinden aldıkları yazılı anlatım puanlarında anlamlı düzeyde artış olduğu, dinleme kaygılarında anlamlı bir azalma olduğu, dinlemeye yönelik tutumlarında ise anlamlı düzeyde bir artış olmadığı görülmektedir. Ayrıca dinlemeye yönelik tutumun hem deney hem de kontrol grubunda farklı değişkenler açısından çok değişmediği tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuç alanda yapılacak bundan sonraki çalışmalarda değişkenlere göre farklılık gösterebilecektir.

Kontrol grubundaki öğrencilerin analitik yazma ve değerlendirme modelinin ölçütlerinden aldıkları yazılı anlatım puanlarında deney grubunun lehine olacak şekilde anlamlı düzeyde artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin dinleme kaygıları deney grubunun lehine olacak şekilde anlamlı düzeyde azalmıştır. Kontrol grubundaki öğrencilerin dinlemeye yönelik tutumlarının istatistiki bakımdan anlamlı düzeyde azaldığı dikkat çekmektedir. Bu durum 2006 Türkçe Öğretim Programı’na göre düzenlenen dinleme/izleme etkinliklerinin, öğrencilerin dinlemeye yönelik olumlu tutum geliştirebilme konusunda tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bunlardan hareketle araştırmanın problemine cevap olarak alternatif dinleme/izleme materyallerinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Ayrıca uygulanan alternatif dinleme/izleme materyallerinin dinleme kaygısını azalttığı ancak dinleme yönelik tutumu anlamlı düzeyde etkilemediği söylenebilir. Elde edilen sonuçlar, beceri alanlarını bütünleştiren daha önceki dinleme ve yaratıcı yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik araştırmaları (Akdemir, 2010; Dedebali, 2014; Aldıg, 2016; Aksu 2013;Kocaadam, 2011; Erdoğan, 2012) desteklemektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmadan ulaşılan sonuçlara ilişkin aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

5.2.1. Öğretmenlere Yönelik Öneriler

1. Dil öğretimi bir bütün olarak gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla öğretmenler tarafından dört temel dil becerisini oluşturan alanların her birine gereken vakit ayrılarak ayrı ayrı değil bir bütün halinde geliştirilmeye çalışılmalıdır.

2. Öğrencilere etkinlik düzenlenirken sadece öğretim programlarında yer alan etkinlikler kullanılmamalıdır. Bu etkinliklerden yola çıkarak alternatif niteliğinde farklı dil becerilerini birlikte ele alan, öğrencilerin ilgisini çekebilecek güncel materyaller de hazırlanmalıdır.

3. Öğrenmede ilk edinilen beceri dinlemedir. Dinlemenin bu yönü dikkate alınarak Türkçe dersleri başta olmak üzere bütün derslerde dinleme becerisini geliştirmeye yeterli vakit ayrılmalı ve etkili dinleme alışkanlığı kazandırılmaya çalışılmalıdır.

4. Etkili ve doğru anlamanın gerçekleşmesinde okumanın olduğu kadar dinlemenin de önemi dikkate alınmalıdır. Doğru anlama gerçekleşmezse öğrenciler kendilerini hem yazılı hem sözlü olarak ifade etmekte zorlanmaktadırlar. Bu bağlamda okuma ve yazmayı birlikte ele alan çalışmaların yanında dinleme ve yazmayı bütünleştiren uygulamalara da yer verilmelidir.

5. Yazma öğrenciler tarafında sıkıcı bulunan bir dil becerisidir. Bu durumu en aza indirgeyebilmek için yazmayı eğlenceli hale getirecek ve yazma öncesi zihinsel ve psikolojik hazırlığı sağlayacak uygulamalara yer verilmelidir. Bu uygulamalar diğer dil becerileri ile iç içe geçecek nitelikte olmalıdır.

6. Yazma öncesinde öğrencilerin yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini ön plana çıkarmalarına yardımcı olmak amacıyla her yazma dersinde bir öncekinden farklı bir etkinlik planlanmalıdır.

5.2.2. Türkçe Öğretim Programı'na Yönelik Öneriler

1. Alternatif dinleme/izleme materyallerinin yaratıcı yazma becerisini olumlu yönde etkilediği bu araştırmanın sonuçlarında vurgulanmaktadır. Bu kapsamda

Türkçe öğretim programında dinleme ve yazmayı beraberce geliştirici etkinlik ve materyal örneklerine yer verilmelidir.

2. Türkçe Öğretim Programı'na göre yürütülen derslerin dinleme tutumunu geliştirmekte yetersiz kaldığı, dinleme kaygısını azalttığı yapılan araştırmanın sonuçları arasında yer almaktadır. Bu kapsamda Türkçe Öğretim Programı'nda dinleme becerisi yeniden ele alınarak özellikle dinlemeye yönelik tutumu geliştirecek farklı etkinlik örneklerine sıkça yer verilmelidir.

5.2.3. Öğrencilere Yönelik Öneriler

1. Öğrenciler, yazmanın zor ve uğraştırıcı bir eylem yönelik ön yargıları olduğunun farkına varmalı ve yazmaya yönelik olumsuz düşüncelerini önlemek için yazmaya başlamadan önce zihinsel ve psikolojik anlamda hazırlanmalıdırlar.

2. Öğrenciler, dinlemenin en az okuma kadar anlama becerilerini geliştirdiğinin farkına varmalıdırlar.

3. Dinlemenin diğer beceri alanlarına temel oluşturduğunu farkına varmalı ve yazma ile dinleme ilişkisinin gerekliliğini kavramalıdırlar.

4. Etkili yazma ve dinlemeyi sürekli hale dönüştürmek için dinlediklerini not tutma, günlük yazma gibi uygulamaları düzenli olarak yerine getirmeye çalışarak alışkanlık haline getirmelidirler.

5.2.4. Aileye Yönelik Öneriler

1. Etkili dinleme alışkanlığı okuldan önce ailede edinilmeye başladığı için aileler iyi bir dinleyici olma konusunda çocuklara örnek olmalıdır.

2. Çocukların yaratıcı düşünme becerilerini kısıtlamaya gitmemeli, yaratıcı yazma çalışmaları için teşvik edici bir tutum sergilemelidirler.

5.2.5. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Alternatif dinleme/izleme materyalleriyle yaratıcı yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik ortaokul yedinci (7.) sınıf öğrencileri üzerinde uygulanan bu çalışma, diğer sınıf seviyelerine de uygulanabilir.

2. Dinleme kaygısı azaltmaya ve dinleme tutumunu geliştirmeye yönelik yapılan bu çalışma yazma kaygısını ve yazma tutukluğunu azaltmaya yönelik de uygulanabilir.

3. Öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin etkinlikler yoluyla geliştirilebileceği düşünülürse yaratıcı yazmaya yönelik, diğer dil becerileriyle ilişkili farklı etkinlik örnekleri hazırlanmalıdır.

4. Yazma alışmaları hazırlanırken video, CD gibi eğitim alanını destekleyen teknolojik araçlarından faydalanılabilir.

5. İlgili literatür araştırması yapıldığında dinleme ve yazma becerisini bir arada ele alan eserlerin azlığı göze çarpmaktadır. Dinleme materyallerinin yazma uygulamalarıyla bütünleştirildiği kaynaklar hazırlanmalıdır.

KAYNAKÇA

Adres Gezini, Reklam Metni Yazma Stratejileri, (https://www.youtube.com/watch?v=RObcAMhA4zc&t=18s 2013 adresinden 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Ak, Ege, *Yaratıcı Yazma Tekniklerinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Yazılı Anlatım Becerileri Üzerindeki Etkisi*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2011.

Akdemir, Ahmet Selçuk, *Videonun Dinleme Becerisine Ön Örgütleyici Olarak Uygulanması*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 2010.

Aksan, Doğan, *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1998.

Aksu, Dursun, *Bütünleştirici Dinleme Modeli Uygulamalarının İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Becerilerine Etkisi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2013.

Aktaş, Meltem, “Yabancı Dil Öğretiminde Yaratıcı Yazmanın Başarıya ve Yazılı Anlatıma Etkisi”, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara, 2009.

Aktaş, Şerif, Gündüz, Osman., *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2002.

Aldıg, Ebru, *Öğretmen Görüşlerine Göre 6-8. Sınıflar Türkçe Dersi Dinleme Alanı Kazanımlarının Yaratıcı Düşünme Becerisine Katkısı*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas, 2016.

Akyol, Hayati, *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2010.

Akyol, Hayati, *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi. (12. basım)*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2012.

Anılan, Hüseyin, *Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Kelime Ağı Oluşturma Yönteminin Etkililiği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, 2005.

Aşılıoğlu, Bayram, *Ortaokullarda Türkçe Öğretimi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1993.

(Audiam (Label) (EMV adına); LatinAutor, UMPI, UBEM, LatinAutor - UMPG, Global Music Rights LLC, Audiam (Publishing) ve 13 Müzik Hakları Topluluğu, 2070 Yılından Mektup Var, (<https://www.youtube.com/watch?v=9kZEYW73KOo> 2016 adresinde 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Aytan, Talat, *Aktif Öğrenme Tekniklerinin Dinleme Becerisi Üzerindeki Etkileri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya, 2011.

Bayat, Nihat, “Sürece Dayalı Yazma Yaklaşımının Yazma Başarısı ve Kaygısı Üstündeki Etkisi”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(3), 2014, s. 1123-1141.

Believe Music (Uluçınar Müzik adına) ve 5 Müzik Hakları Topluluğu, 81 İli Tanıtın Video Türkiye’im, (<https://www.youtube.com/watch?v=KGvdw8gLwY8&t=2s> 2011 adresinde 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Beydemir, Ayfer, *İlköğretim 5. sınıf Türkçe Derslerinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutum, Yaratıcı Yazma ve Yazma Erişisine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli, 2010.

Boğa Zengin, Sinem, *Çocuk Kitaplarının Dinleme Becerisinin Geliştirme Aracı Olarak Kullanılması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2010.

Bozkurt, Bayram, Bülbül, Ferdi ve Demir, Hakan, “Dikte Ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi”, *Turkish Studies*, 2014, 9 (6), 159-173.

Bölükbaş, Fatma, Özdemir Emine, “Aktif Öğrenmenin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Etkisi”, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 12, 2009, s.27-43.

Büyüköztürk, Şener, *Deneyisel Desenler*, Pegem A Yayınları, Ankara, 2001.

Büyüköztürk, Şener, *Deneyisel Desenler: Öntest-Sontest Kontrol Grubu Desen ve Veri Analizi (2. Baskı)*, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2007.

Calp, Mehrali, *Özel Eğitim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi*, Nobel Yayınları, Ankara, 2010.

Corning, Gelecekte Akıllı Camlarla Yaşam-2, (<https://www.youtube.com/watch?v=A4KFt-NDgp8> 2012 adresinde 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Creswell, J. W., Research design: “Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed)”, *Thousand Oaks*, 2003, CA: Sage.

Creswell, J., & Clark P., V. L., “Understanding mixed methods research. In J. Creswell (Ed.)”, *Designing and conducting mixed methods research (pp. 1-19)*. *Thousand Oaks*, 2007, CA: Sage.

Çarkıt, Cafer, *Ortaokul Türkçe Derslerinde Eleştirel Dinleme/İzleme Uygulamaları Üzerine Bir Eylem Araştırması*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri, 2018.

Çelik, Mehmet Emre, “İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi”, *Turkish Studies-İnternational Periodical For the Languages, Litarature and History of Turkish of Turkic*, 7(1), 2012, s.1189-1216.

Çetindağ, Zerrin, *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Latif Beyreli, (Ed.), PegemA Yayıncılık, Ankara, 2010.

Daşöz, Tuğçe, *Yapılandırılmış Dinleme Etkinliklerinin Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Tutumlarına, Dinleme Kaygılarına ve Dinlediğini Anlama Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde, 2013.

Dedebali, Nurhak Cem, *Çoklu Ortam Uygulamalarının Altıncı Sınıf Dinleme Becerisinin Gelişimine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın, 2014.

Demir, Tazegül, “İlköğretim Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerileri İle Yazma Özyeterlik Algısı İlişkisi Üzerine Bir Çalışma”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 2013, s. 84-114.

Demirel, Özcan, *İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*, MEB Yayınları, İstanbul, 1999.

Demirel, Özcan, *Türkçe Öğretimi*, Pegem yayıncılık, Ankara, 1999.

Demirel, Özcan, *Türkçe ve Sınıf Öğretmenliği İçin Türkçe Öğretimi*, Pegem yayıncılık, Ankara, 2003.

Demircan, Uğur, *Ortaokul Öğrencilerinin Dinleme/İzleme Öz yeterliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, 2018.

Demirkol, Şener vd., Sigara ve İçkinin Zararları, (<https://www.youtube.com/watch?v=SmXXKvsqQtTQ> 2007 adresinden 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Doğan, Bahar, *Strateji Temelli Dinleme Etkinliklerinin Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Becerisiyle Strateji Kullanma Düzeyine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya, 2017.

Doğan, Yusuf, *Dinleme Eğitimi*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara, 2012.

Doğan, Yusuf, *İlköğretim İkinci Kademedeki Dil Becerisi Olarak Dinlemeyi Geliştirme Çalışmaları*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.

Doğancı, Mahmut Sami, *Ortaokul 6-8. Sınıf Türkçe Dersi Basılı Öğretim Materyallerinin Dinleme/İzleme Yöntem ve Teknikleri Bakımından İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Bilimler Enstitüsü, Kırşehir, 2018.

Dolmaz, Mustafa, *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Roman Kullanımının Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Bilimler Enstitüsü, Erzincan, 2017.

Emiroğlu, Selim ve Pınar, Fatma Nur, “Dinleme Becerisinin Diğer Beceri Alanları İle İlişkisi”, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic Volume*, 8(4), 2013, s.769-782.

Erdoğan, Özge, *Süreç Temelli Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Yazılı Anlatım Becerisine ve Yazmaya İlişkin Tutuma Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı, Ankara, 2012.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi-Sınıf Yönetimi, Teknoloji ve Aile İlişkileri, (<https://www.youtube.com/watch?v=ZICupF6TGc0/> 2014 adresinden 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Greenlee, Edwin D., “Inservice and Preservice Teacher Attitudes Toward Creative Writing as a Learning Mechanism”, *West Virginia University*, 2002.

Göçer, Ali, “Bir Öğrenme Alanı Olarak Anlama Eğitimi ve Türkçe Öğretimindeki Yeri”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 23, 2007, s.17-39.

Göçer, Ali, “Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 2010, s.178-195.

Göğüş, Beşir, *“Türkçe Öğretiminde Yazın Eğitimi”*, Kadioğlu Matbaası, Ankara, 1978.

Görgün, Ayşe, *Öğretmen Tarafından Yapılandırılmış Sınıf Dışı Bilgi ve İletişim Teknolojileri Etkinliklerinin Öğrencilerin Dinleme Becerileri, Güdü ve Öz-Yeterliliklerine Olan Etkileri Üzerine Bir Vaka Çalışması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2015.

Güneş, Firdevs, *Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma*, Nobel Yayınları, Ankara, 2007.

Humphris, R., “Developing students as writers through collaboration”, *Changing English*, 17 (2), 2010, 201-214.

İnce, Sedat, “Duyu-Dil İlişkisi Hakkında Nitel Bir Araştırma”, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 9(12), 2014, s.399-410.

İpşiroğlu, Zehra, *Yaratıcı Yazma*, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2006.

İstanbul ajansı, İBB Sesli Kütüphane (Engelsiz Yaşam İçin Sesli Kütüphane), <https://www.youtube.com/watch?v=2E9Yp0-hAhs> 2015 adresinden 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

İşeri, Kamil, *Yazma Eğitimi, Türkçe Öğretimi İlke-Yöntem-Teknikler*, Tazebay, A. ve Çelenk, S. (Ed.), Maya Akademi, Ankara, 2008.

Kaptan, Saim, *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. (11. Baskı). Ankara, Tekışık Web Ofset Tesisleri, Ankara, 1998.

Karabacak, Emine, *Seçici Dinleme Eğitiminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Becerisi Üzerindeki Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya, 2014.

Karakaya, İsmail ve Ülper, Hakan, “Yazma Kaygısı Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Yazma Kaygısının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), Bahar 2011, s. 691-707.

Karakuş Tayşi, Esra, *Öğrenme Stiline Dayalı Eğitimin Ortaokul Öğrencilerinin Dinlediğini Anlama Becerisine ve Dinlemeye Yönelik Tutumlarına Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2014.

Karakuş Tayşi, Esra ve Özbay, Murat, “Ortaokul Öğrencileri İçin Dinlemeye Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2006, 4(2), 187-199.

Karasar, Niyazi, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (15. Baskı), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2006.

Kasap, Demet, *Yaratıcı Okuma-Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yaratıcı Okuma, Okuduğunu Anlama, Yazma ve Yaratıcı Yazma Erişimine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli, 2019.

Katrancı, Mehmet, *Üstbiliş Stratejileri Öğretiminin Dinlediğini Anlama Becerisine ve Dinlemeye Yönelik Tutuma Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2012.

Kavcar, Cahit, “Düzenli Yazmanın Önemi ve Yolları”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 16(2), 1983, s.113-123.

Kavcar, Cahit –Oğuzkan, A.Ferhan- Aksoy, Özlem, *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Anı Yayıncılık, Ankara, 1995.

Kaya, Bengisu, “Yaratıcı Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Yapılan Çalışmalardan Bir Derleme”, *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1 (2), 2013, s. 89-101.

Keçik İlknur, Uzun Subaşı Leyle, *Türkçe Sözlü ve Yazılı Anlatım*, (Ed. C.İleri), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2004.

Kılınç, Nuran, *Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dinleme Kaygılarının İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir, 2018.

Kırbaş, Abdülkadir ve Orhan, Salih, “Görsel Materyallerle Desteklenmiş Yazma Çalışmalarının Öğrencilerin Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi”, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 6(4), 2011, s.705-714.

Kocaadam, Duygu, *Not Alarak Dinleme Eğitiminin İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Dinleme Becerisi Üzerindeki Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, 2011.

Koç, Sabri ve Müftüoğlu, Güneş, *Konuşma ve Yazma Öğretimi* (ss. 71-80), *Türkçe Öğretimi* (Editör: S. Topbaş), Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 1998.

Korkmaz, Zeynep, Ercilasun, Ahmet Bican, Zülfikâr, Hamza, Akalın Mehmet, Parlatır, İsmail , Gülensoy Tuncer, Birinci, Necat, *Yüksek Öğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, Yargı Yayınevi, Ankara, 2001.

Kurt, Berker, *Çocuk Edebiyatı Ürünlerinin Temel Dil Becerisi Olarak Dinlemenin Gelişimine Etkisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, 2008.

Kurudayıoğlu, Mehmet ve Bal, Mazhar, “Ana Dili Eğitiminde Dijital Hikâye Anlatımlarının Kullanımı”, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 28, 2014, s. 74-95.

Küçük, Salim, *Yazılı Anlatım ve Yaratıcılık*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları, Samsun, 2007.

Lawwil, K.S., “Using Writing to Learn Strategies: Promoting Peer Collaboration Among High School Science Teachers, Unpublished Doctorate Dissertation”, *Virginia Polytechnic Institute and State University*, 1999.

Maden, Sedat ve Durukan, Erhan, “İstasyon Tekniğinin Yaratıcı Yazma Becerisi Kazandırmaya ve Derse Karşı Tutuma Etkisi”. *Türklük Bilimi Araştırmaları (TÜBAR)*, Sayı 28, 2010, s. 299–312.

Maltepe, Sedat, *Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerindeki Yazma Süreçlerinin ve Ürünlerinin Değerlendirilmesi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.

Mason, Lucia, Boscolo, Pietro., *Writing and conceptual change.what changes?. Instructional Science*, 28(3), 2000, 199 –226.

MEB, *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*, MEB Yayınları, Ankara, 2006.

Medd, E ., Hills, B., & Houtz, J. C., “The Effects of Facilitated Incubation on Fourth Graders’ Creative Writing”, *Educational Research Quarterly*, 26(2), 2003.

Melanlıoğlu, Deniz, “Ortaokul Öğrencileri İçin Dinleme Kaygısı Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı* , Sayı : 6, Ocak 2013.

Melanlıoğlu, Deniz, *Üstbiliş Stratejileri Eğitiminin İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Dinleme Becerilerine Etkisi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2011.

Milli Eğitim Bakanlığı, *Türkçe Dersi Öğretim Programı Kılavuzu*, 2006. (http://ttkb.meb.gov.tr/indir/ogretmen/programlar/program_son/turkce6_8_2408 2007.rar adresinden 01.08.2009 tarihinde alınmıştır).

Myhill, Debra ve Susan Jones, “More than just error correction: Students’ perspectives on their revision processes during writing”, *Written Communication*, 24 (4),2007, 323-43.

Oral, Günseli, *Yine Yazı Yazıyoruz*, Pegem A yayıncılık, Ankara, 2003.

Özbay, Murat, *Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*, Öncü Kitap, Ankara, 2005.

Özbay, Murat, *Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*, Öncü Kitap, Ankara, 2007.

Özbay, Murat, *Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*, Öncü Kitap, Ankara, 2009.

Özbay, Murat, *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II*, Öncü Yayınevi, Ankara, 2009.

Özdemir, Banu, *Analitik Yazma ve Değerlendirme Modelinin Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazma Becerilerine ve Yazma Tutumlarına Etkisi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2014.

Özdemir, Emin ve Binyazar, Adnan, *Yazma Öğretimi Yazma Sanatı*, Papirüs Yayınevi, Ankara, 1998.

Özdemir, Emin, *Sözlü-Yazılı Anlatım Sanatı Kompozisyon*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2008.

Öztürk, Ergün, *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.

Robertson, Arthur K., *Etkili Dinleme*. (çev: E. Sabri Yarmalı), Hyat Yayınları, İstanbul, 2004.

Sefavc, İnsanlık Ölmedi Dedirten İnsanlar, İyi ki varsınız, (<https://www.youtube.com/watch?v=OfyPvU7-Z9Y&t=47s> 2014 adresinden 15.10.2018 tarihinde alınmıştır).

Sever, Sedat, *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. (4th ed.), Anı Yayıncılık, Ankara, 2004.

Sever, Sedat, *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Anı Yayıncılık, Ankara, 1997.

Susar Kırmızı, Fatma, “Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Yaratıcı Yazma Başarısına Etkisi ve Yazılı Anlatım Ürünlerinin Değerlendirilmesi”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41 (Özel Sayı), 2008, 251-275.

Susar Kırmızı, Fatma, Baydemir, Ayder, “İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara Etkisi”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 13(3), 2012, s.319-337.

Türkçe Sözlük, Türk Dil kurumu Yayınları, Ankara, 1998.

Temizkan, Mehmet, “Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi”, *Türklük Bilimi Araştırmaları (TÜBAR)*, Sayı 27, 2010, s. 621-642.

Temur, Turan, *Dinleme Becerisi- Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu, Türkçe 1-8*, Nobel Yayınları, Ankara, 2001.

Topçuoğlu Ünal, Fulya ve Sever, Ahmet, “Yaratıcı Yazmada Müziğin Etkisi”, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 7(4), 2012, s. 2907-2918.

Türkel, Ali, *Yaratıcı Dramanın Yaratıcı Yazma Başarısına ve Yazmaya Karşı Tutuma Etkisi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, 2011.

Ungan, Suat, “Yazma Becerisinin Geliştirilmesi ve Önemi”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 23, 2007, s. 461-472.

Ünalan, Şükrü, *Türkçe Öğretimi (3. Baskı)*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2001.

Yalçın, Çiğdem, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Yer Alan Dinleme Etkinliklerinin Dil Öğrenme Stratejileri Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir, 2018.

Yangın, Banu, *Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*, Dersal Yayıncılık, Ankara, 2002.

Yıldız, Cemal, Okur, Alparslan., Arı, Gökhan ,Yılmaz, Yakup, “**Yazma Öğretimi**”. *Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*, Yıldız, C. (Ed.), Pegem Akademi Yayınları, Ankara, 2008.

Yıldız, Nurettin, *Dinleme Stratejileri Öğretiminin Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Dinlediğini Anlama Becerilerine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale, 2015.

EKLER

Ek-1

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Adınız-Soyadınız:.....
2. Cinsiyetiniz: () Kız () Erkek
3. Okulöncesi eğitim aldınız mı? () Evet () Hayır
4. Babanızın öğrenim durumu: () Hiçbir okul mezunu değil () İlköğretim mezunu
() Lise mezunu () Üniversite mezunu () Yüksek lisans/ Doktora
5. Annenizin eğitim durumu: () Hiçbir okul mezunu değil () İlköğretim mezunu
() Lise mezunu () Üniversite mezunu () Yüksek lisans/ Doktora
6. Ailenizdeki kişi sayısı (siz, anne, babanız ve evlenen kardeşleriniz dâhil)
() 8 ve yukarı () 6-7 kişi () 4-5 kişi () 3 kişi
7. Babanızın mesleği/yaptığı iş
() İşçi (toprak, sanayi) () Çiftçi (kendi toprağında) () Memur () Esnaf/ tüccar () Serbest meslek (doktor, avukat vb.)
8. Annenizin mesleği/yaptığı iş:
() Ev hanımı () İşçi (toprak, sanayi) () Memur () Esnaf/ tüccar () Serbest meslek (doktor, avukat vb.)
9. Evinizde kendinize ait odanız var mı? () Evet () Hayır
10. Evinizde kendinize ait çalışma masanız var mı? () Evet () Hayır
11. Günlük tutma alışkanlığınız var mı?
() Evet () Hayır
12. Dinlediklerinizi not tutma alışkanlığınız var mı?
() Evet () Hayır

13. Ne sıklıkta radyo dinler misiniz?

- ☐ Her gün ☐ Haftada birkaç kez ☐ Ayda birkaç kez ☐ Yılda birkaç kez
☐ Hiçbir zaman

14. Ne sıklıkta tiyatroya gidersiniz?

- ☐ Her gün ☐ Haftada birkaç kez ☐ Ayda birkaç kez ☐ Yılda birkaç kez
☐ Hiçbir zaman

15. Ne sıklıkta sinemaya gidersiniz?

- ☐ Her gün ☐ Haftada birkaç kez ☐ Ayda birkaç kez ☐ Yılda birkaç kez
☐ Hiçbir zaman

DİNLEME BECERİSİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Sevgili Öğrenciler,

Aşağıda dinlemeye yönelik 30 tane cümle ve her birine ne düzeyde katıldığınızı belirlemeye yönelik 5 ifade yer almaktadır. Lütfen kendiniz için en uygun olduğunu düşündüğünüz maddeye (x) işareti koyunuz ve cevapsız madde bırakmayınız. Vereceğiniz samimi cevaplar bilimsel çalışmanın haricinde herhangi bir amaç için kullanılmayacaktır.

SINIF: 6. Sınıf ☐ 7. Sınıf ☐ 8.Sınıf ☐

CİNSİYET: Kız ☐ Erkek ☐

DİNLEMİYİ GEREKLİ GÖRME

1. Dinlemeyle ilgili etkinlikleri yapmak hoşuma gider.

Hiç Katılmıyorum ☐

Katılmıyorum ☐

Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐

Tamamen Katılıyorum ☐

2. Metinleri dinlemenin zihnimi geliştirdiğine inanırım.

Hiç Katılmıyorum ☐

Katılmıyorum ☐

Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐

Tamamen Katılıyorum ☐

3. Metinleri kendim okumayı daha çok severim.

Hiç Katılmıyorum ☐

Katılmıyorum ☐

Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐

Tamamen Katılıyorum ☐

4. Bir metni dinlediğimde o metne yönelik soruları daha iyi ve anlayarak cevaplarım.

Hiç Katılmıyorum ☐

Katılmıyorum ☐

Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐

Tamamen Katılıyorum ☐

5. Herhangi bir metni dinlerken kendimi iyi hissedirim.

Hiç Katılmıyorum ☐

Katılmıyorum ☐

Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐

Tamamen Katılıyorum ☐

6. Dinlerken, anlatılanları gözümde canlandırıyorum için daha kolay anlarım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

7. Dinleme metinleri beni rahatlatıyor.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

8. Dinleme becerimin diğer derslerdeki başarıımı olumlu yönde etkileyeceğini düşünüyorum.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

9. Dinleme metinlerinden canlandırma yapıldığında daha çok zevk alırım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

10. Metni dinledikten sonra metinle ilgili soruları cevaplamayı severim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

11. Metinler vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek okunduğunda zevk alarak dinlerim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

12. Benden farklı düşüncelere sahip olsalar da karşımdakileri dinlerim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

13. İnsanlar konuşurken onları dikkatle dinlerim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

14. Başkalarını ilgiyle dinlerim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

15. Dinlerken kendimi konuların içinde hissederim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

16. Dinlemekten hoşlanırım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

17. Günlük hayatta dinlemenin önemli bir yeri vardır.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

DİNLEMEDE BİREYSEL FARKLILIKLAR

18. Metinleri dinlerken dikkatimi toplamakta güçlük çekerim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

19. Metni başka biri okuduğunda anlamakta zorlanırım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

20. Dinlediğim metni ilk seferde anlamakta güçlük çekerim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

21. Metni dinlerken düşüncelerimi toplamakta zorlanırım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

22. Metin iki defa veya daha fazla okunduğunda daha iyi anlarım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

DİNLEME GÜÇLÜĞÜ

23. Metinleri sonuna kadar dinlerken genellikle çok sıkılırım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

24. Metinleri dinlerken genellikle dalgıнымdır.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

25. Dinlediklerim aklımda kalmadığı için dinlemeyi sevmem.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

26. Metinlerin daha yavaş okunmasını isterim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

ETKİLİ DİNLEME ALIŞKANLIĞI

27. Dinlemeyi, okumaktan daha çok severim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

28. Dinleme becerimin geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐
Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

29. Dinlediğim şeyleri daha iyi hatırlarım.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

30. Dinleyerek daha kolay öğrenirim.

Hiç Katılmıyorum ☐ Katılmıyorum ☐ Kısmen Katılıyorum ☐

Katılıyorum ☐ Tamamen Katılıyorum ☐

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN DİNLEME KAYGISI ÖLÇEĞİ

Sevgili Öğrenciler,

Aşağıda dinlemeye yönelik 37 tane cümle ve her birine ne düzeyde katıldığınızı belirlemeye yönelik 5 ifade yer almaktadır. **Lütfen kendiniz için en uygun olduğunu düşündüğünüz maddeye (x) işareti koyunuz ve cevapsız madde bırakmayınız.** Vereceğiniz samimi cevaplar bilimsel çalışmanın haricinde herhangi bir amaç için kullanılmayacaktır.

SINIF: 6. Sınıf ☐ 7. Sınıf ☐ 8.Sınıf ☐

CİNSİYET: Kız ☐ Erkek ☐

1	2	3	4	5
Kesinlikle kaygılanmam.	Biraz Kaygılanırım.	Orta düzeyde kaygılanırım.	Çok kaygılanırım.	Oldukça fazla kaygılanırım.

Durum	Kaygı				
	1	2	3	4	5
1. Dinleme metni sadece bir kez okunduğunda					
2. Dinlenen konu hakkında ön bilgin olmadığında					
3. Dinlerken dikkatim dağıldığında					
4. Dinlediğim metinde bilmediğim kelime sayısı fazlalaştığında					
5. Dinlediğim metni anlamakta güçlük çektiğimde					
6. Dinleme ortamı gürültülü olduğunda					
7. Yeni bilgiler edinmek amacıyla dinlediğimde					
8. Metnin anahtar kelimelerini bulamadığımda					

9. Dinlediğim kişinin telaffuzu, bana farklı geldiğinde					
10. Konuşmacı ses tonunu alçalttığında					
11. Metni uygun dinleme hızında dinleyemediğimde					
12. Dinleme becerim sayesinde kendimi huzurlu hissettiğimde					
13. İnsanlar çok hızlı konuştuğunda anlayamamaktan					
14. Dinlediğim metnin ana fikrini bulamadığımda					
15. Dinlediklerimi zihnimde canlandıramadığımda					
16. Metnin vermek istediği mesajı bulamadığımda					
17. Dinlediğim metne yönelik sorulacak sorulara odaklandığımda					
18. Metinden çok dinleme sonunda sorulabilecek soruları düşündüğümde					
19. Dinleme amacımı belirleyemediğimde					
20. Metni nasıl dinleyeceğime karar veremediğimde					
21. Konuşmacıyla göz teması kuramadığımda					
22. Dinlediklerimi not almadığımda					
23. Ön bilgilerimle dinlediğim metin arasında bağlantı kuramadığımda					
24. Metni, konusundan ziyade ayrıntıları için dinlediğimde					
25. Dinleme sırasında dikkatim dağıldığında dinlenen metne tekrar dikkatimi veremediğimde					
26. Okunanı ya da konuşulanı izleyemediğimde					

27. Dinleme bittiğinde dinlediklerimi zihnimde özetleyemeden dinlemeye yönelik soru sorulduğunda					
28. Dinleme sürecimi planlayamadığımda					
29. Dinlemeye başlamadan önce dinlemeye kendimi motive edemediğimde					
30. Metnin içeriğine dair tahminde bulunamadığımda					
31. Dinlediğim metnin türünü belirleyemediğimde					
32. Dinlemenin gereksiz olduğunu düşündüğümde					
33. Dinleme metni ilgimi çekmediğinde					
34. Kendimi iyi bir dinleyici olarak hissetmediğimde					
35.Öğretmenim, dinleme metniyle ilgili yönlendirmeler yapmadığında					
36. Dinlediğini anlamaya ilişkin yapılan değerlendirmelerden yüksek not alamayacağımı düşündüğümde (alamadığımda)					
37. Dinlemeyi metnin sonuna kadar sürdüremediğimde					

Öğrencilerin Yaratıcı Yazma Çalışmalarından Örnekler:

• TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı: [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası: [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatan bir kompozisyon yazınız.

SINIF KÜTÜPHANESİ

Klasik müzikle geçen yorucu teneffüsün ardından öğrenci zili çaldı. Çok yorulmuştuk hepimiz, üstüne üstlük okuma becerileri dersinde hiç anlatılmadı doğrusu.

Kosarak dolmuştu sınıf. Yerimide oturup fısıltı fısıltı konuşuyor, sınıf başkanında gözüne sığınmışken ayırmıyordu. Ve nihayet öğretmenimiz gelmişti. Klasik giriş festinden sonra derse koyulmuştuk. Hepimiz hıncıydık. "Nere mi?", "Bu derse veriyoruz ama çok sıkılıyor..." gibi genel konuşulan laflar. Öğretmenimiz, bu defa farklı bir konu anlatımı isteyeceğini ve bir tarafından benimzeneceğini söylüyordu. Utanım öyle olurdu. Lafını "Hayal?" diyerek girerdi. "Hayal edin, size faydalı olacak, iyi bilgi dolu bir çok hayal edin," dedi. Herkes bir oğuzdan "Kütüphane..." diye bağırıyor. "Evet, doğru e, Şeytan hayal edin, kağıda döşün." diye ekledi öğretmenimiz.

Bu sistem simdiden hoşuma gitmişti. Gözlerimi bir hevesle yumdum, hayal ediyordum. Koca koca sayfalar ayrıca ayrılmış, kitap şeklinde, bir kütüphane katlara ayrılmış ve her katında başka bir kitap türü bulur, görkemli bir kütüphane. "Evet" olurdu, Seyma'nın söyleşiyle, Merdivenin katlarında bilgiler yazıyor insanı başka bir hayal dünyasına götürüyordu...

Bunu öğretmenime, ve arkadaşlarıma anlattım öğretmenim, çizimini istedi ve bu kütüphaneyi sınıf projesi haline getirmiş bu durum beni çok gururlandırmıştı.

33
7

Fikirler = 5
Düzenleme = 5
İfade Biçimi = 5
Kelime Seçimi = 5
Cümle Akıcılığı = 5
İmla ve Noktalama = 3
Sorum = 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı:.... [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatan bir kompozisyon yazınız.

Modern Kütüphane
Hayalimdeki Kütüphane çok modern bir kütüphane olmalı.
Oturduğumuz ~~son~~ del yere kadar istediğim kitap gelecek.
Yani kitabı aramakla zaman kaybetmeyeceğiz.

Bu kitabın sonuna gelmesini kolaylaştıracak
bu dizenecek tablette çalışacak. İstedikim kitabın ne olduğunu
tablette yazıyorsunuz ve kitabı hemen elinizde. Bu kitapta
bilmediğiniz bir kelime olursa internette kelimeyi araştırıp
bulabilirsiniz. Sesli kitap demek için bir kopsül var.
Bu kopsüllerin içine girerek ve kitaplarınızı sesli
okuyabilirsiniz.

Bu kütüphane sıradan kütüphaneye benzemez. Çünkü
bu kütüphane çok modern bir kütüphane.

23

Fibres: 5
Düzenleme: 3
İfade Biçimi: 3
Kelme Seçimi: 3
Gömle Akademi: 3
İmla ve Noktalama: 3
Sıra: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı

Okulun Adı:

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatan bir kompozisyon yazınız.

HAYALİNİZDEKİ KÜTÜPHANE

Kitap çeşitli bilgilere erişmemizi sağlayan bilgi aracıdır. İnsanlık tarihi boyunca yolumuza da icadıyla elde edilen bilgiler saklanmak, gelecek yıllarda okutulmak için kitap haline getirilmiştir. Kitapların ortamıyla saklanmak ve korunumunu sağlamak için kütüphaneler kurulmuştur.

Kütüphaneler geçmiş zamanlarda rahat, güzel yerlerdeydi. İnternetin kullanımı ortamıyla kütüphanelere olan ilgi azaldı. Kütüphanelere olan ilgilerin artmasını sağlamak için yapılabilecek bazı çalışmalar olduğu düşünülüyor. Örneğin kütüphanelerin dışarıya ilgi çekici ve mercekli olmaları; canlı renkler, rengarenk duvarlar, ilginç başlıklar...

Bunun yanı sıra ortamın sesli de olması önemli. Sesli ve sesli bir ortamın sağlanması lazım. Ortamın dışarıya dikkat çekici olduğu kadar konsantrasyon sağlayan da olması, dikkat dağıtıcı objelere yer verilmesi...

Eğer bu sitede olursa derslere ve öğrencilere uygun kitaplar olursa eski ilgiyi yakalayabilir.

35
7

Fikirler=5
Düzenleme=5
İfade Bilgisi=5
Kelme Seçim=5
Gmle Akıcılığı=5
Pmb ve Noktalama=5
Sonuç=5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KÖNULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:...

Sınıfı

Okulun Adı

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatan bir kompozisyon yazınız.

Hayalindeki kütüphane
Hayalindeki kütüphane; anlatmak la bitmez. Biz sadece
istediğimiz şeyi sesle anlatmak ve huzurlu bir kütüphane istiyorum.

Tabii ki yazacağımız şey sadece sesle anlatmak
bir kütüphane değil. İnsanlar fazla şey istiyorlar ama
kütüphane yazacağımız şey sadece bir kütüphane. Çünkü
kitaplar olmaz ya da tabletler olup onlardan araştırma
onlardan daha çok verimli bir araştırma yaparız.
Bu durumda daha az vakit harcarız.

Berim sağduyusunu çok nazikane bir fikirle
ama bu benim için yeterli bir kütüphane.

13
7

Fikrler = 3
Düzenler = 1
İpde Başımı = 1
Kelme Sevrer = 3
Cemle Abicilipir = 1
İmb ve Noktalama = 1
Sunum = 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPÖZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Hayalinizdeki kütüphaneyi anlatan bir kompozisyon yazınız.

Hayalindeki Kütüphane

Berim hayalindeki kütüphanede her şey çok güzel olacak.

Öncelikle kütüphanede bazı öğretmenler olacak. Bir de bunun üzerine bastırarak söylenek istiyorum. Öğretmenler hiç haksızlık yapmayacak ve her kişiyle ilgilenecek. Sessizliği sağlamak için uğraşacak. Bir sürü bilgisayar olmalı ama bilgisayarda oyun oynamak. Sadece bilgi kaynağı olarak kullanılmalıdır. Küçük çocuklar için de oyuncaklar olmalıdır.

Berim hayalindeki kütüphane işte böyle.

33
7

Fikirler = 3
Düzenler = 5
İfade Biçimi = 5
Kedme Seviyesi = 5
Cümle Akıcılığı = 5
İmla ve Noktalar = 5
Sonuç = 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı

Sınıfı

Okulun Adı:.....

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Uzay çağında yaşadığınızı düşünerek uzay çağı Türkiye'sini anlatan bir kompozisyon yazınız.

UZAY ÇAĞI TÜRKİYESİ

Teknoloji ilerleyen, yaşamızı beraberinde giderek geliştiriyor. Gelişimle birlikte hayatımıza giren değişim, ülkelerin ekonomisini, kültürünü de değiştiriyor.

Bundan belli de yüzyıllar sonra ülkemiz uzay çağı denen teknoloji hayatının içerisinde yer alacak. Uzay çağı diye bahsediyoruz ama bunun ne olduğunu biliyor muyuz acaba? Dilerseniz biraz inceleyelim bu konuyu. Uzay çağı, gelişmiş teknoloji ağına verdiğimiz isim. Peki ne var bu uzay çağında? Uzay çağı tanımı gerçekleştirmede insanın bir şeyler söylemek mümkün değil. Ama tahmin yapmak mümkün. Robotlar, gelişmiş ulaşım araçları, akıllı ev sistemleri, katlanır elektronik cihazlar... Kulağı ilgi çekici geliyor. Bunu ülkemiz için düşünerek olursa uzay çağı teknolojisini ekonomimizi geliştirmek adına kullanabiliriz. Geri kalmış ekonomimizi standartlara ulaştırarak sonra eğitilmiş elemanlarımızle de kullanabiliriz. Laboratuvarlarda kullanılan materyaller deneyler için elverişli kılınabilir, dış materyalleri geliştirilebilir. Bunun yanı sıra sağlıkta da uzay çağı hayatımıza teknolojiyi aynı yolla kullanabiliriz.

Tom buharın gelişmesini sağlarken daha gelişmiş bir statüde yer alan ülke konumuna gelmek için sağlar.

35
7

Fikirler = 5
Düşünceler = 5
İfade Biçimi = 5
Kelime Seçimi = 5
Cümle Akıcılığı = 5
İmla ve Noktalama = 5
Sonuç = 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Uzak çağında yaşadığınızı düşünerek uzak çağı Türkiye'sini anlatan bir kompozisyon yazınız.

=UZAY ÇAĞI=

Bundan yıllar sonrasını düşünürsek
aklıma gelen ilk şey uzak çağıdır.
Hayalimdeki uzak çağı pek de
şasirtci değil. Okullarda sıradan sıralar
yerine uzay, genişleyen, renkten renge
giren sıralar. Beyaz tahta veya akıllı tahta
yerine akıllı akıllısı bir tahta. 2060'lı
yıllarda modern olmaz okul tahtaları.
İç mekandan çok bahsettik, şimdide
dışarı bakalım. Okuldan veya evden herhangi
bir yerden dışarı çıkarken ilk karşılaştığımız
şey masmavi bir gökyüzü. Tertemiz bir hava.
Plastik poşet diye bir şey yok. Kağıttan veya
ip poşetler. Her sokağın başında arında
geri dönüşüm yapan geri dönüştürme

Her yer gezillik. Hayvanlar için kulübeler.
 Kaba durmayan ortama uyum sağlayan
 sokak lambaları. Sokak lambalarının
 bir köşesinde görünmeyen güvenlik kameraları.
 Trafik lambaları artık yerde değil. Belirli
 bir yükseklikte uçuşuyor. Deniz, kara ve
 hava arabaları için belirli otoparklar.
 Çocuklar için modernize olmuş parklar.
 Bu parkların aralarında gezen robot
 veya gerçek polisler. Aklenide dahi geleniyecek
 biraz güzellik.

Sene 2060 veya daha ilerisi olan yıllarda
 bizi bekleyen bu gibi güzellikler veya dahası
 güzel güzellikler... Umarım iyi şeyler bizi
 bekler.

31
7

Fikirler: 5

Düzenleme: 5

İfade Biçimi: 3

Kelime Seçimi: 5

Cümle Akıcılığı: 5

İmla ve Noktalama: 3

Sunum: 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı

Okulun Adı

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Uzay çağında yaşadığınızı düşünerek uzay çağı Türkiye'sini anlatan bir kompozisyon yazınız.

100 yıl Sanrı Türkiye:

Sene 2113. Her şey o kadar değişti ki eğer nicelelerimiz, edelerimiz bu gelişmeje göreşlerle eminim çok olurdur.

Su an Türkiye de Uygay Çağı yani teknoloji çağı yaşanıyor. Bu çağda hırsız insanlar robotları için geliştirildi. Etrafta insanlardan daha çok robotlar var. Robotlar her yerde, her işte ve her ortamda. Mesela uyan arabaların robotlar kullanıyor, Okullarda dersleri robotlar anlatıyor, hastahane de hastaları robotlar muayene ediyor, restaurantlarda yemekleri onlar yapıyor. Yani artık hiçbir işi insanlar yapmıyor. İnsanların yaşamak durumunda olduğu bu dünyada insanlar sizce nasıl para kazanıyor? Ne yapıyor? Diger geliyor, Tabii ki de robot yapıyor. Bu çağda sadece insanların rahatı düşünülüyor. Başka hiçbir anlı kimsenin umurunda değil.

Kısacası bu kadar çok teknolojiye hiç gerek yok. Eğer insanların mutlu ve rahat olması isteniyorsa bütün teknoloji dinleniyle kendri itip tamamen doğal bir yaşam sürülmesi gerekiyor.

35
7

Fikirler: S

Düşünceler: S

İfade Başarı: S

Kısa Söyüş: S

Cümle Akademi: S

İmla ve Noktalama: S

Sonuç: S

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Uzay çağında yaşadığınızı düşünerek uzay çağı Türkiye'sini anlatan bir kompozisyon yazınız.

GELİŞEN TÜRKİYE

Eğer gelişmiş bir Türkiye'yi düşünecek olursak çok farklı şeyler geliyor benim aklıma çünkü uzay istasyonuna dönmiş olacağız ve koca koca köprüler olacak, havada uçan bir sıra uçan şeyler, insanın içini bunaltan binalar var. İnsanların işleri iyice azaldı ve robotlar ele geçirdi. Tablet, bilgi sayar, telefon vb. şeyler gençlerin beynini ele geçirmiş durumda. Antik doğa diye bir şey kalmadı, yağmur yağdığına toprak değil beton koluyor. Evet teknoloji gelişti yeni keşifler yapıldı. Arabalar, evler, bunların hepsi gelişti.

Antik okullarda gelmeyen öğretmen boş ders diye bir şey yok çünkü dersler robotlar anlatıyor. Sokaklarda yemek kokusu yok çünkü artık yemek kapsüller var ve bu kapsüller insanlara çok kilo aldırıyor ve obeziteye uğatıldı. Tüm bu gelişmelerin yanında hayatın ağırlığı ve heyecanı da azaldı.

27
7

Fikirler: 5

Düzenleme: 5

İfade biçimi: 3

Kelime Seçimi: 3

Cümle akıcılığı: 3

İmla ve Noktalama: 3

Sunum: 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı

Okulun Adı:

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Uzun çağında yaşadığınızı düşünerek uzun çağ Türkiye'sini anlatan bir kompozisyon yazınız.

Gelişmeye Gelişen Türkiye

Belirli bir değişiklik olur mu bilmen ama belki biraz değişim olur. Tabi diğer ülkeler yapar, biz alırız. Gelişmeye gelişiriz artık ne kadar olursa.

Genel olarak dünya değişir aslında. mesela uçan arabalar icat edilir, onun saldı, gazlar ozon tabakasına zarar verir. Bu sefer onu tamir etmeye çalışırlar, başka bir yer zarar görür. Böyle bir kısır döngünün içinde sıkışıp kalırız. Tamam durağan olalım deniyorum ama madem teknoloji gacı gençlere fırsat verilsin. Bizlerde ne fikirler vardı, destekleyen olmadı.

Kısaca eğer uzun çağ Türkiye'si, robotlar, uçan araçlar olmasını istiyorsak bunu tek yapabilecek olan da biziz.

33
7

Fikirler: 5
Düzenleme: 5
İfade Biçimi: 5
Kelime Seçimi: 5
Cümle Akıcılığı: 5
İmla Noktaları: 3
Sunum: 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı: [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası: [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yapardınız?

Kötü Alışkanlık

Benim zararlı alışkanlığı olan babam var. Sigara içerir. Ama ben hep iane diye söylüyorum. Beni dinleniyor. Ben babama Sigarayı bıraktırmak için önce şu yapıyorum:

Öncelikle Sigarayı içtiğimezdim yani Sigarayı düşünmemesini ve altına getirmemesini isterdim. Sigarayı bıraktıktan sonra yaşarsın derdim ve biradet Gecit Sigarayı bıraktıktan ilaçlar alırdım.

Sonra da o ilaçları babamın ianmasını isterdim. ve onları ianese artık sağlıklı olacağını belirtirdim. Eğer Sigarayı bıraktıktan istediğin gibi kasa bilirsın nefesin kesimez derdim ve böylece Sigarayı bıraktırdım.

33

Fikirler : 3

Düzenleme : 5

İfade Biçimi : 5

Kelime seçimi : 5

Cümle akıcılığı : 5

İmla ve Noktalama : 5

Sürün : 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: S

Sınıfı

Okulun Adı

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yaptınız?

SİGARA

Ben bu konuda babamı örnek alacağım. Çünkü babamda sigara işiyor. Babamı bazen sigara konusunda vazgeçirme çalışıyorum. Ve şunu söyledi istiyordum ki biraz basardım tamamen almasada sigara sağlığını azalttı. Yöntemin söyledi, ilk önce sigarasını ortadan yok etmeye başladım. ve butun paket? çöpe attığım oldu. Onun haricinde başka bir taktiğimi babamın sigara aldığı bakkallarla konuşmak ve sigaranın zararlı olduğunu inandırmak olabiliyor. Bunlar işe yaramaz işe şunu derdim, sanki sigara içerken babamın yanına gidip bağuluyormuş gibi yaparım. Belki bu yüzden susluluk duyar ve içmeyebilir. Belki düşünerek olur işek bir arkadaşımın pasif içicilikten dolayı kanser olduğunu söylerim. yada bir arkadaşımın babasının sigara yüzünden öldüğünü söylerim. Benim yöntemlerim daha çok insanın gözüne çarptırma sonucunu. Ama işe yarar en son bunlar işe yaramaz işe sigara bırakma merkezlerinden yardım alabilirim. Yeni onlar benden daha etkili olabilir. Bu şekilde babamı sigaradan yavaş seğutmüş olurum.

27
7

Fikirler = 3
Düzenleme = 5
İfade biçimi = 5
Kelime seçimi = 3
Cümle akıcılığı = 5
İmla ve Noktalama = 3
Sonuç = 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yaptınız?

ZARARLI ALIŞKANLIKLAR

Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınımı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için ona ilk önce sigara, alkol, vb. şeylerin ne kadar zararlı olduğunu anlatırdım. Sonunda neler çıkabileceğini söylerdim.

Sağlığı için ona uyarılarda bulunurdum. Ona tavsiyelerde bulunurdum. İlde ne gibi hastalıklarla karşılaşabileceğini, ve ne gibi sorunlarla karşılaşabileceğini söylerdim. Sonra mesela sigara içen birisi ile içmeyen birisiyle karşılaştırma yapardım. Mesela sigara içen şu gibi sorunlarla karşılaşıyor, içmeyen karşılaşmıyor gibi...

Sonunda ona bir süre zararlı alışkanlıklar kullanmayıp test ederdim, ve belirtileri gözlemledim. ve en sonunda onu vazgeçirmeyi ikna ederdim.

23
7

Fikirler = 5
Düzenleme = 5
İfade biçimi = 5
kelime seçimi = 3
Cümle okiciliğı = 3
İmla ve Noktalama = 5
Sunum = -3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası: [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yaptınız?

Sağlıklı Birey

Bugün çok güzel bir gün. Şamba amcam ın sigara bırakma günü 1

Amcam nasıl ikna ettiğim andır çünkü 12k sigara bırakma hattı rica ettim ve mükemmel görüntü aldım amcam abıyımın denilen şeyi uyguladık ve serce gibi şeyler aldı ağzına günün bunlar insana sigarayı apatmaz 1

Ve uzun bir aradan sonra amcam sigarayı bıraktı.

23

Fikirler: 5
Düzenleme: 3
İfade biçimi: 3
Kelime seçimi: 3
Cümle akıcılığı: 3
İmla ve noktalama: 3
Sunum: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

• Öğrencinin Adı-Soyadı:...

Sınıfı

Okulun Adı:

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Zararlı alışkanlıkları olan bir yakınınızı vazgeçirmek ve sağlıklı olmasını sağlamak için neler yapardınız?

* Zararlı Alışkanlık *

Bazı insanlar arkadaş tavsiyesi ile, başkalarının önermek ya da tokit babında bazı zararlı maddelere başvururlar. Bunlardan başlıcaları; Sigara, alkol, uyuşturucu vs.

Bende kendi geçmişten yola çıkarak istiyorum. Dedem belki yası geçti ama can henüz canlıdır. Gönüllük yıllarını arkadaş tavsiyesiyle başlamış Sigara kullanmaya. Sigara birçok hastalığı bünyesinde barındırıyor. Akciğer kanseri, gripbe kanseri, guatr gibi birçok hastalık. Ona Sigarayı unutturmak için Sigaranın kötü etkilerini anlatan bir Slayt, kitap, tiyatro vs. Seylen. Daha basit ne yapılır bilin? yanında Sigara içenleri uyarmak, dışarı çıkmasını istemek. Gelecek nesiller için ne yapılır bilin; kamuya açık alanda zararlı maddeleri teniten bir Slayt, okullarda çocuklara dâireneler bir seminer, mahalle duvarlarına hastanelere, diyetlere asılan pankartlar. Onları insanlara doğru, çevreye doğru sürükleyecek herşey Alışkanlık yapan Seylen için hastanelerde bulunabiliriz. Qesitli tedavi ve ilaçlarla kurtulabiliriz.

Sizlere birşey söylemek istiyorum unutmayın her insan bağımlı olur ama her insan kurtulamaz unutmayın bir nefes, bir ömür, geleceğe ne götürür.

21
7

Piktörlor: 5
Düzenleme: 3
İfade biçimi: 3
kelime Seçimi: 3
Cümle akıcılığı: 3
İmla ve noktalama: 1
Sunum: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.

→ Keşfedilen Ürün ←

Keşfettiğim ürün insanlara çok kolaylık sağlayacak ve onların işinde yardımcı olacaktır. Keşfettiğim ürünü anlatacak olursak ürünüm çok faydalıdır.

Bu ürün bir eldir, basitte de gelse bu sıradan bir el değildir. Bazı insanlar camı silerken bazı güç olacak kışelere yetişememektedir. Ürünümü tanıttım. Bu el bir karton ya da mukavvadan yapılabilir. Bu el tıpkı gerçek bir el gibi eklemlerle beraber hareket etmektedir. Her yerde satışa sunulabilir. Bu elin ipleri vardır. Uzun bir koldan oluşur. Kışelere yetişilir ve bezi rahatlıkla tutar. Ürünüm bu şekilde ~~setilmiştir~~.

Yani sonuç olarak bu ürün çok faydalı bir üründür. Üstelikle fiyatıda her bütçeye uygundur. Herkesin göte göte kullanması ve denemesi için çok uygundur.

33
7

Fikirler: 5
Düzenleme: 5
İfade Biçimi: 5
Kelime Seçimi: 5
Cümle Akıcılığı: 5
İmla ve Noktalar: 3
Durum: 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.

Hayatınızı Kolaylaştırın

ROBOT

Bu robot her şeye yardımcı olan istediğiniz
şeylere yardım eden bir robot *teknik*.

Bu robot işinizi kolaylaştırır, size daha yardımcı
olur, siz daha az yerelirsiniz. Bu robotu
alırsanız hayatınızı kolaylaştırır ve daha mutlu
olursunuz. Siz ne dersiniz o robot yapar, mesela
Yemek yapmak, yarı yapmak, bulaş yapmak aklınıza ne
geliyorsa yardımcı olan bir robot. Çok kaliteli
bir üründür, kampanyalıdır, fiyatı çok iyidir. Eğer bu
robotu alırsanız hayatınızı kolaylaştırır. Çok mutlu olursunuz.
İyi günlerde kullanın.

31
7

Fikirler: 5
Düzenleme: 5
İfade Biçimi: 5
Kelime Seçimi: 5
Cümle Akıcılığı: 5
Tm ve Noktalama: 3
Sunum: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı: [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası: [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.

KOMBOFAN

Evet, Evet Evet... Sonunda bu çok beklenen muhteşem ürün geldi. Hanımlar Baylar. İşte karşınızda KOMBOFAN. Bu harikulade ürün ile öle öle bitmeyen duygular tadırlar, sen buluyorsun. Elektrikden tığ tasarımı sağlayan bu ürün yeryüzü icadı olacaktır.

Kombofan; yazın evin içindeki sıcak havayı içine alarak kışın da evin içindeki soğuk havayı elli dereceye kadar düşürebilmesinin yanında kışın da evin içindeki sıcak havayı elli dereceye kadar yükseltebilir. Bu ürün ile evinizde herbiye gerek yok. Bu icadı evin su borularına bağlayarak sıcak su da kullanabilirsiniz. Ve de ilk ben kişiye kuralı borsalar hediyeyi.

33
7

Fikirler = 5
Düzenler = 5
İfade Biçimi = 5
Kelime Desimi = 5
Cümle Akıcılığı = 5
İmla ve Noktalama = 3
Sunum = 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.

Dünyayı Sekillendir.

— Her insanın kendini keşfetmesi ilgi duyduğu alana bağlıdır. Resim, müzik, tasarım. Ben de tasarımdan yola çıkarak işledim.

— Tasarladığım ürün bir resim anağı generi adı Resim koluğu. Sizlere biraz önümü tanıtayım. Resim koluğu, nesim ainen insanın malzemesini arayarak zaman kaybetmemelerini önerdiklerini, hemen bulmalarını sağlar. Resme ilgi duyanların nasıl yapı? dediğini duyan gibiyim. Biraz detay girerim. Resim dersinde kâğıt, silgi, kalem, boya, cetvel vb. araç gereklere ihtiyacınız olurken, size rahat rahat nesminizi yapın yan bantları sayesinde kolunuza rahatlıkla sabitleyin, her iki kolada uyumludur. Kullanırken insanlar malzemeyi aldıkları yere koyabileceklerdir. Engelli ve aybağılı nesim ainenler, engelli ana yeteneklerini bundan faydalanabilir. Nasıl mı? Belleğe bağlayabilirler ya da bacaklarında. Yıkılabilir kumaşları hiç hasar görmeden kolayca temizlenir.

— Hayatı kalın elimize aldığımız malzemelerle bir tuvale 'de size boyayın. Resim Sanatı, nesim ruhtur. Bütün eller tuvale, geleceği Sekillendirme.

33
7

Fikirler = 5
Düzenleme = 5
İfade Biçimi = 5
Kelme Seçimi = 5
Cümle Akıcılığı = 5
İmla ve Noktalama = 3
Sunum = 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağımız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Keşfedilmesini istediğiniz bir ürünü insanlara tanıtmak için bir reklam metni yazınız.

Roboti bot

Şok şok şok! Duyduk durmadık demeyin.

Bu ürün sadece ve sadece Türkiye'de bulunuyor.

Bu ürün insanların faydasına - su anda bu ürünü

çok merak ettiğinizi biliyorum...

"Elektronik robot" evet yanlış duymadınız.

Tom tomına %50 indirim. yanlış değil doğru

duydunuz. Sadece 5.000 TL başka yerde bulo-

mozunuz. fırsat bu fırsat. bu robot insanın

su haric yapabileceği her şeyi yapıyor. Yarı

otlayacağına, mucizesi ürün çok kısa süre

içerisinde tükenerek olan bu ürüne ulaşmak

için 035**** bu numarayla arayın hemen

kapınıza koda getirtilir bilirsiniz.

23
7

Fikirler: 5
Düzenler: 3
İfade Biçimi: 3
Kelime Seçimi: 3
Cümle Akıcılığı: 3
İmla ve Noktalama: 3
Sorum: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için size göre neler yapılabilir?

?

Yardımlaşmanın yaygınlaşması için önce kendimizde yardımlaşmanın önemini ve gereğini bilmemiz gerekir. Yardımlaşmayı bilmezsek iyilik yapmayız. İyilik ve yardımlaşma yaygınlaşmak istiyorsak ilk önce kendimiz yapmamız gerekir. Eşer insan oğlu benzer olmasa dünyada iyilik olmazdı. Yardımlaşma hayatta en çok ihtiyaç duyulmuş şeylerden birisi hayatımız boyunca her şeyden önce olması gerekir. İyilik ve yardımlaşmayı kendi aramızda yaparsak bir ihtimal olabilir. Kendi aramızda yaygınlaştırabiliriz bunun için ne ekersen onu büyütürsün.

24

Fibresler: 3
Dzenler: 3
Ipde Brans: 3
Kelme Seem: 3
Tula ve Noktalar: 3
Cmle Akicilgr: 3
Sunum: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için size göre neler yapılabilir?

İYİLİK

İyilik ; insan doğasında yaratılışında beri varolan bir duygudur. Zaman içerisinde ortam şartlarından dolayı insan bu güzel ve saf duygusunu yitirir veya geliştirir.

İyilik duygusunu geliştirebilen insanlar bu becerilerini kullanarak topluma yardımsever bir insan olarak katılırlar. Buna karşı iyiliği içinde öldüren insanlar toplumda yardımlaşma, dayanışma, birlik ve beraberlik gibi duygulardan mahrum olur. İnsanların bu gibi güzel duygulardan mahrum kalmaması sebebi olarak birçok şey gösterilebilir. Örneğin aile içi şiddet, olumsuz ortam, iş ortamı, yolsuzluk semt binaları etkiler. Burada katıldığımda doğarlar ömür boyu kopulur ve bitme olur. Ölümü veya ölümüne yetisen bireyler toplumda bir arada yaşayarak birbirlerini etkilemeye devam ederler. Bu etkileşim zamanında yardımlaşma duygusu ister istemez peşir. İnsan toplum hayatında yardımlaşma ve iyiliğin gerekliliğini kavrayarak kendini geliştirebilir.

İyilik ve yardımlaşmanın gelişmesi ortak yaşamın her anında gerçekleşir. Bu nedenle yardımlaşma duygusunun ortamı iyileştiren ortak yaşamın önem verilmesidir.

33
7

Fibriler = 3
Düzenleme = 5
Tıpa de Bricim = 5
Kelimeler = 5
İm ve Noktalar = 5
Çizim Akademi = 5
Sunum = 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için size göre neler yapılabilir?

Bence iyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasındaki yaygınlaşması için herkes birbirine saygı duymalı ve birbirini kasi hoşgörmeliler ve ve birisinin parası bitti derse borcum lot derse ve buna borç olarak değil keneli borcumu oradan ve onun borcunu kapatırsak iyilik ve yardımlaşma olur.
Mesela birisi zor durumda olursa ve onun durumunda olduğunu görseler onun neyin zor durumda olduğunu ve ondan dinlenmeliyiz ve onu teselli etmeliyiz. Bu durumda hem iyilik yapmış oluruz ve yardımlaşmış oluruz.
Bu gibi veya ib. gibi yaparsak aramızdaki bağ olur ve aramızdaki iyilik ve yardımlaşma olur.

17
7

Fikirler: 3
Dersler: 3
İfade Başları: 1
Kelime Seçimi: 3
İmla ve Noktalama: 3
Cümle Akıcılığı: 1
Sonuç: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:...

Sınıfı

Okulun Adı

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için size göre neler yapılabilir?

= İYİLİK =

İyilik, düşüncesi bile insana huzur veriyor. Fakat bazı insanlar bu kelimeye pek de sık uğramıyor.

İnsanlar arası iyilik ve yardımlaşma pek de sık uygulanmıyor. Ama bazı insanlar bu düşüncenin uygulanmasında çok fazla emek harcıyorlar. Bilinçsiz insanlar iyi insanların örneklerine pek saygı göstermiyorlar. Yapılan bütün etkinlikler, ihtiyaçları insanlara dağıtılan önce yardım daha adını sayanadığım önce iyilik ve yardımlaşma: kuluğa nede hoş geliyor. Artık insanlar arası iyilik ve yardımlaşmanın yaygınlaşması gerekiyor. Öncelikle bu düşüncenin uygulanmasında aileler büyük rol alıyor. Çocuklarına ölümlükler beri güzel örnekler sergilerlerse çocuklarda ailelerinin yaptığı o güzel davranışları sergilemek isteyebilirler. Bu gibi örnekler çocuklar için hayattır. Böylece güzel bir örnek almışlardır. Çocuklardan sonraki yetişkinler. Yetişkinlerin basılar, insanları bilgilendirmek anaali yapıcı etkinlikleri gördüğü buluyorlar. Bu düşünceye son vermede için birce bu gibi ailelere onların yerine giderek

iyilikler, yardımlar yapılmak. Eğer buna rağmen ^{Sayfa 2}
bu düşünceden tavizleniyorsa bu gibi once
güzelliği yaparken bu düşünceye kapılmak ailelerle
birlikte yapmak daha çok hoşlarına gideceği
eminim. iyilik ve yardımlara paylaştıkça
güseldi. Bu düşünceye kapılmak daha güzel olacağına
eminim.
Mukataa insanlara yardımlar bu gibi
güsellikler asla kârdiksiz kalınacaktır. Dünya
hayatı olduğu gibi öldükten sonraki hayatımızda da
bize oldukça büyük katkı olacaktır.

35
7

Fıkırlar: 5
Düzenler: 5
İfade Bıçır: 5
Kelime Seçim: 5
Cümle Akadik: 5
İmla ve Noktalama: 5
Sırum: 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:..

Sınıfı :..

Okulun Adı:..

Numarası :..

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: İyilik ve yardımlaşmanın insanlar arasında yaygınlaşması için size göre neler yapılabilir?

YARDIMSEVER İNSANLAR

Şimdi ülkemize bakılırsa neredeyse iyilik yapan insanlar kalmadı. ~~Bu~~ yüzden çok birşey yapılmadı. Ki insanları iyiliğe yönettik.

Buna göre iyiliğin yaygınlaşması için insanların yerinde iyilik yaparak veya iyilik yapan insanların ödüllendirilerek böyle yaygınlaştırabiliriz.

Ama Culp mab yapmış da insanlar kötüye. Seaiuasa bir herşey yapsek da doğıstiremeyiz. Yinede gayret ederek belki başarabiliriz. Mesela insanların evine gıda kaptını alıp kutuyla erdek koyduk Saklıyoruz böylece insanlar mutlu olur.

23

Fikirler: 5

Düzenleme: 5

İfade Biçimi: 5

Kelme Sesim: 3

Cümle Akıcılığı: 5

İmla ve Noktalar: 3

Sunum: 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?

Teknoloji Olmasaydı...

Teknoloji olmasaydı eğer hayatımız biraz daha sıkıcı olabilirdi.

Eğlenmek için ve öğrenmek için farklı yollar kullanırdık. Eskilerde olduğu gibi değişik şeyler arardık. Topaç vs. oynardık. Kısaca hayat şimdikiinden daha zor olurdu ama teknoloji bağımlısı olmazdık.

31
7

Fikirler : 3
Düzenleme : 5
İfade Becerisi : 5
Kelime Seçimi : 3
Cümle Akıcılığı : 5
İmla ve Noktalama : 5
Durum : 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?

Hayatımızda Teknoloji
Olmasaydı

Hayatımızda bilgisayar, internet, televizyon ve radyo olmasaydı hayat daha güzel olurdu.

Çünkü bu teknolojiyle ürünler iletişimi öldürüyor. Mesela bir arkadaşını çok özledim. Gidip görmek yerine cep telefonuyla görüntülü arama yapıyoruz. Ya da konumuz sıkıcı bir oyun oynamak istiyoruz. Gidip dışarı çıkıp top oynamak, bisiklete ~~çık~~ binmek ya da arkadaşlarımızla başka bir şey oynamak olurken hemen telefonumuz ~~ya~~ ya da bilgisayarımıza dokunuyoruz. Keşke bu teknoloji ürünler olmasaydı o zaman daha çok görüşe çoktık. Ya da arkadaşlarımızla daha çok buluştuğumuz. Ama bu teknolojik ürünler ikinci sınıf hayatı

33
7

Fikirler : 5

Düzenleme : 5

İfade biçimi : 5

Kelime seçimi : 5

Cümle akıcılığı : 5

İmla ve noktalama : 5

Sunum : 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı

Okulun Adı:

Numarası

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?

=TEKNOLOJİ=

Teknolojik aletler olmasaydı hayat biraz iyi biraz da kötü olabilirdi.

Evde internet televizyon olmasaydı biraz daha güzel olabilirdi. İnsanlar en azından bağımlı olmazdı. Aileler telefona, televizyona kilitli kalmazlardı. Televizyon olmasaydı aileler alışkanlıklarını otururken daha güzel eğlenebilirlerdi. Sessiz sinema, sohbet, bir birlerine müzik söyleyebilirler. Daha birçok eğlence. İnsanlar daha iyi geçimlerde bulunur gibi pek olumlu yanı olsa da olumsuz yanı da var. İnsanlar araştırma yaparken daha kolay olması için internete başvuruyorlar. Buda kolaylık sağlıyor. İnternet olmasaydı insanlar biraz zorlanabilirler. İnsanlar teknolojiyi sınırlı kullanmay, bilseler teknoloji ile yeterken de huzur ve mutluluk içerisinde yaşayabilirler.

29.

Fikirler = 3
Düzenleme = 5
İfade Biçimi = 3
Kelime Seçimi = 5
Cümle Akıcılığı = 5
İmla ve Noktalama = 5
Sunum = 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı

Sınıfı

Okulun Adı:..

Numarası :

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?

Eğlenceli yaşam

Düşünüyorum da teknoloji olmasaydı ya da bir kadar gelişmeseydi nasıl bir hayatımız olurdu?

Bir okulda okullu tabiri ahlak ve şarkı dinletirdi. Bizim - karnımızda nöbetçi olan öğretmenimiz "Neden derslere gitme oyun oynamıyorsunuz? Hava çok güzel." dedi. Düşündüm de gerçekten öyleydi. Ama biz sınıfta başka şarkı söylemeyi, gülmeyi gibi dans etmeyi sevmeyiz. Eğer günümüzde teknoloji olmasaydı belki de daha çok eğlenebilir, yeni arkadaşlar edinebilir veya kendüğümüz arkadaşlarımızla gülebilecektik. Ben evde derslere gitmeyi seven bir insan değilim, belki de teknoloji yüzünden, Dersden içeriye hiç girmeyebilirdim belki de teknoloji olmasaydı. Sessiz sinema oynayabilir, tiyatro yapabilir, top oynayabilir ve daha bir sürü şey yapabilecektim. Kuşaka teknoloji olmasaydı hayatımız daha eğlenceli olabilirdi.

35

Fikirler : 5

Düzenleme : 5

İfade Bilgisi : 5

Kelime Seçimi : 5

Cümle Akıcılığı : 5

İmla ve Noktalama : 5

Sürüm : 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Bilgisayar, internet, televizyon ya da radyo olmasaydı nasıl eğlenirdiniz ve hayatınızda neler değişirdi?

DEĞİŞEN EĞLENME KAVRAMI

Eğlence kavramı gün geçtikçe değişiyor ve değişmeye de devam ediyor.

Bunda belki de yüz sene önce insanlığı eğlendirmek için farklı yollara başvuruyorlardı. Onlar için eğlenmek orta oyun, sohbet, tiyatro, farkı söylemek gibi anlamlara geliyordu. Gümüşe dönüsü insanı ise tamamen teknoloji odaklı hareket ediyor. Car ne zaman sıkılsa telefona sarılıyor ve internetin böyle dünyasında kendini kaybediyor. Kaybolduğu bu dünyadan ayrılmak altına bile gelmiyor. Ama hiç düşünmüyor onlarca ne yapacağını. Tek eğlence kaynağı teknolojik alet ve internetmiş gibi davranıyor. Oysa eğlenmek için o kadar çok şey var ki. Mesela bir dostla sohbet etmek, birlikte sinemaya, tiyatroya gitmek, kitap okumak, bir şeyler yapmak, resim yapmak...

Saymaktaki bitiremeyeceğimizi o kadar çok şey varken teknolojiye aldanıp dünyadan kopmak hiç de ihtar bir durum değil doğrusu.

35
7

filizler: 5
Döşenleme: 5
ifade birimi: 5
kelime seçimi: 5
Görme duyu: 5
İmla ve sunum: 5
Sunum: 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı: [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası: [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Suyun tükenmek üzere olduğu ve suyu çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?

Susuz dünya olmaz tabiki. İnsanlar olmaz ama diyelim öyle bise oldu.

Suyu çok gerektiririz. Geyik için harcamam, meslek için etmem ellerimi yıkarken suyu çok tutmam, normal şartlarda 1 hafta içinde 3-4 kere banyo yapıyorsam su kıtlığında haftada 1 en fazla 2 kere yapardım. Çok gerekmedikçe su kullanmazdım, su demek hayat demek. Susuz hayat olmaz, hayat suyun rengi ve tadı yok. ama su insan için çok önemli bir etken. Susuz bi dünya zaten olmaz. Su olmazsa sunbada olmaz, camazın yıkamaz, bulasık yıkamaz, banyo yapamaz, temizlik yapamaz, en önemlisi de su içemeyiz eger içemeysek böbreklerimiz için.

Kısacası, su insan hayatı için çok önemli bir rol oynuyor. Suyu kullanırken tekrar tekrar düşünürdüm.

23

Fikirleri 5
Düzenlenesi 3
İfade Biçimi 3
Kelime Seçimi 3
Cümle Akıcılığı 3
İmla ve Noktalama 3
Sorumlu 3

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: S

Sınıfı :

Okulun Adı

Numarası :

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Suyun tükenmek üzere olduğu ve suyu çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?

SU VE YAŞAM

Biz insanlar susuz bir hayatta nasıl yaşarız? Eminim suyun herkes yaşayamayız, diyorlar. Ya yaşamak, arında kalırsak...

İnsanlar suyunu gereksiz yere açık bırakıyor. İşraf günümüzde hatta sabahtan akşam toplumun işrafı yüzünden. Suyu çok az kullanma hakkımızın olduğu bir dünyada yaşasaydık, eminim suyunu gereksiz yere kimse, başı başına suyunu harcamaz. Mesela meyveleri yıkarken suyu açık bırakmaz. Bir kaba koyar ve içenisiinde yıkar. Haftada ikikez duş almak değil, iki haftaya bir duş alını. Canlılar susuz yaşayamaz, yani çok zorlarını. Su hayatımızda herşeyden daha önemli denilecek bir kaynaktır.

Demem o ki arkadaşlar su hayattır, su candır. Tüm canlıların suya ihtiyacı vardır. Hastalıkların önüne geçmek, susuzluktan ölmek için bir can kurtarmak için suyunu bizi bırakmamalıyız.

31
7

Fikirleri 3
Düzenleme 5
İfade Bilimi 5
Kelime seçimi 5
Cümle Akıcılığı 5
İmla ve Noktalama 3
Söyüm 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Suyun tükenmek üzere olduğu ve suyu çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?

Su Önemli

Suyu kullanma imkanımız az olsaydı eğer hayatımızı rahat yaşayamazdık. Su ihtiyacımız olan yerlerde tereddüt içinde kalırdık.

Su ile her işimizi yapıyoruz, su hayatımızın büyük bir kısmıdır. Su olmazsa veya çok az olursa hayatımız çok fazla zorlaşır.

Su kısacası hayatımızın olmazsa olmazıdır ve o olmadan yaşayamayız.

33
7

Fikirleri 3
Düzenleme 5
İfade Biçimi 5
Kelime Seçimi 5
Cümle Akıcılığı 5
İmla ve Noktalama 5
Sunum 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: H. [redacted]

Sınıfı [redacted]

Okulun Adı [redacted]

Numarası [redacted]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Suyun tükenmek üzere olduğu ve suyu çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?

Sular Tükeniyor!

Suyumuz tükeniyor. Su olmasa insanın yaşamı olmaz. Suyun insan üzerinde çok etkisi vardır. Yemek, içmek...

Su, içerisinde pek çok mineral bulunduğu için insan gibi diğer pek çok canlı için de büyük öneme sahiptir. Dünyenin $\frac{3}{4}$ 'ü suyun insanın $\frac{1}{10}$ 'ü sudur. Su bu kadar öneme sahipken su olmasa bu dünyada yaşam nasıl olurdu?

İnsanın gün içerisinde en az 2 litre su içmesi gerekir. Su israfı yapılmalı yani suyu boşa harcamamalıyız. Su olmasa yediklerimizi yıkayamazdık. Su bizim için bu kadar önemliyken bence suyu boşa harcamamalıyız.

33

Fikirleri 3
Düzenleme 5
İfade Biçimi 5
Kelime Seçimi 5
Cümle Akıcılığı 5
İmla ve Noktalama 5
Sonuç 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı : [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Suyun tükenmek üzere olduğu ve suyu çok az kullanma hakkınız olduğu bir dünyada yaşasaydınız neler hisseder ve suyunuzu nasıl değerlendirirdiniz?

SUYUN DEĞERİ

Her başkası hikaye gibi "Sabah erkenden kalktım, elimi yüzümü yıkadım" demeyi çok isterdim. Ama elimi yüzümü yıkayınca su yok. Sabah kalktım ama, suyu kullanma hakkımın çok az olduğu bir yerde yaşadığım elimi, yıkayarak o hakkı kullanmam. Evet burada su çok az, nerede kullanacağımızı şaşırıyoruz. Temel ihtiyaçlar dışında su kullanmıyoruz. Çok zor bu şartlarda burada yaşamak. Ve bu durum bazı hastalıkları beraberinde getiriyor. Suyu kullanmadığımız her durum biraz daha artırıyor felaketi. Bıyıp yapma olmalarmız çok az. Hatta yakın zamanda bu bile olmayacak çünkü su tükenmek üzere. Pis su içiyor arabalarımız. Bu durum beni çok üzüyor. Herkeşe baso dönebilsek suyu daha tasarruflu kullanırdım.

İşte arkadaşlar, yukarıda yazılanlar gerek, belki ben yaşamadım ama bunları yaşayan ağız için var sularımızı tarafsız kullanalım, suyun değerini bilelim.

35

7

Fikirleri 5
Düzenleme 5
İfade Bilgisi 5
Kelimeler Seçimi 5
Cümle Akıcılığı 5
İmla ve Noktalama 5
Sorum 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Yabancı bir ülkeden arkadaşınız gelseydi ülkemizi tanıtmak için neler yapardınız?

Arkadaşım Linda

2 yıl önce okulumuzda bir duyuru yapıldı. Diğer ülkeleri ve o ülkelerde ki insanları tanımak için farklı ülkelerden bizim yaşlarımızda çocuklar gelecekti. Bu haberi duyduğumuz da önce çok şaşırmiştik. Ama aslında sevinmiştik de. O gün sonunda gelip katmıştı ve arkadaşlarımız ülkelerinden bizim okulumuza gelmişler di.

Sınıfımıza girdiler ve her birimizin yanına oturdular. Öğretmenimiz bizimle kalacak olan öğrencileri saymaya başladı. Kime hangi ülkeden, hangi öğrenci gelirse ona ülkemiz yaşadığımız yeri, kültürümüzü tanıtır / gösterirdik. Nihayet sıra bora gelmişti. Zaten benim misafir edeceğim kişi Linda idi. Dil geldi ve evlenimize dağıldı. Linda'yı tanımaya, kendisini tanıtmaya çalışıyordum. Bu arada Linda Kazakistanlı idi. İsmi annesi boynus. Linda'nın babası Kazak, annesi ise Fransızlıymış. Linda Kazakça biliyor bu yüzden bizim okulumuza gelen olduğu için onunla arkadaşlı yapıyordum. Bu konuda sıkıntı yoktu. Linda'yı ailemle tanıştırdım. O gece beraber uyuduk. Linda ile iyi arkadaşım. Benim için arkadaşta bile değildi.

Ertesi sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra babam ^{Sayfa 2} bize
Podium'a götürdü. Beaker sinemaya gittik, bowling oynadık,
jenet yaptık, Gratis'e gidip alışveriş yaptık. Sonra mezarlığı
ziyaret ettik, şehitlerimize de gittik. Linda çok duygulandı ama
yine de kendisi tertemaya galiyordu. Aflamam için çok
zorluyordu. Benı farketmiştım. Linda ile çok eğlenmiştik. Sonra
okula gittik. Linda'yı teslim ettik. Andaa'ya, Havalimanına
gitti, orada da bekledi. Onunla vedalaştıktan çok duygulanmış
tık, her idimizde. Ama yine de çok eğlenmiştik. Linda'yı
çok özleyorum...

27
7

Fikirler : 3
Düzenleme : 3
İfade Biçimi : 5
Kelime Seçimi : 3
Cümle Akıcılığı : 5
İmla ve Noktalar : 3
Sonum : 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağımız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Yabancı bir ülkeden arkadaşınız gelseydi ülkemizi tanıtmak için neler yapardınız?

= TÜRKİYE =

Telefonumun çaldığını duydum, hemen telefonumu açtım. Birde ne duyduğum, en yakın arkadaşım.

Sesini duyunca çok mutlu olmuştum. Yabancı bir ülkede yaşıyordum. Ve bana birkaç aylığına Türkiye'ye geleceğini söylemişti. Haftaya buradaydı. Gindiden hazırlıklara başladım. Onun için birkaç sürpriz. Mutlu olacağına emindim. Hemen bilgisayara koştum. Siteyi açıp bilet satın almaya başladım. Onlarla birlikte Türkiye'ye gidecektik. Çok heyecanlanıyordum. Belirli şehirler seçtim ve bilet satın aldım. Sonunda gelmişti. Hosretle ona sarılıp yollarından ayrıldım. Bütün planlarımı ona anlattım. Çok sevindi. Yarı yola çıkıyorduk. Gece yatağa heyecanlı bir şekilde yattım ve uykuya daldım. Sabah olmuştum. Terminalde gittik. Birkaç saatlik yolculuktan sonra istanbul'a gelmiştik. Denizinde yüzdük, boğasını gezdik, kış kulesine çıktık daha anlatamadığım güzellikleri. Birkaç gün sonra da hedef Antalya. Birkaç saatlik yolculuktan sonra varmıştık. Dayanmaya gerdik, yemek yedik. Yeni hedefimiz ise Anadolu'da bir yer olmasına karar verdik. Neşeli. Artık Neşeli'ye gelmiştik. Peri bacalarını gezdik, yemeklerinden yedik. Burayda geçmiştik.

Sıra yeri yerlendi. Adana, Van, Urfa, ismir. Yısa caşı bu tatil
 bize yorandı. Birkaç ayda süreden sonra arkadaşım
 memleketine gitti. Ve getirip kalan şehirleri de bir
 dakvaki sefere geçmeyi planladık.
 Çok eğlenmeli ve keyifli bir yaz olmuştur.
 Önemli bir yazı sabırsızlıkla bekliyoruz olacağız.

33
7

Akıl ve S
 Düzenleme S
 İfade Bilgisi S
 Kelime Seçimi S
 Cümle Akıcılığı S
 İmla ve Noktalama 3
 Sunum S

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Sovadı:

Sınıfı:

Okulun Adı:

Numara:

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Yabancı bir ülkeden arkadaşınız gelseydi ülkemizi tanıtmak için neler yapardınız?

TÜRKİYE ZİYARETİ

İlk önce arkadaşıma Türkiyeyle ilgili geniş çaplı bir tanıtım defteri ile kısa tanıtım yapar, turistik yerleri tanıtır, meşhur yemekleri ona tanıtırım. Sonra Türkiye'deki en kültürlü, en turistik yerleri ona gezdiririm. Gittiğimiz yerlerin meşhur yemeklerini, oradaki tarihi yerlere götürürüm. Onların insanlarıyla tanıştırım, bize özel tarihi yerleri gezdiririm.

Bizi iyice tanıması amaçlı ile kültürel oyunlarımızı, giysilerimizi yaşam tarzımızı yansıtan halı, kilim, çamlek vb. şeyleri gösteririm. Sonra ona tarihi geçmişimizi anlatmak amacı ile Çanakkale'ye götürür, oradaki Anıtlık anıtını gösteririm, ve onu Ankara'ya götürüp Anıtkabiri ziyaret ettiririm.

Ardından onu bir camiye götürür, dinî şeylerimizi, yansıtmaları için medrese vb. yerleri tanıtırım. Böylelikle ona bütün bu şeyleri öğdirm, en sonunda bunun güzel kalpli insanları ile oturur, bir çay içeririm.

33
7

Fikirler : 5
Düzenleme : 5
İfade Biçimi : 5
Kelime Seçimi : 5
Cümle Akıcılığı : 5
İmla ve Noktalama : 3
Sunum : 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı [REDACTED]

Okulun Adı [REDACTED]

Numarası [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Yabancı bir ülkeden arkadaşınız gelseydi ülkemizi tanıtmak için neler yapardınız?

Arkadaşım Jessica

3 gün önce okula birileri geldi. Diğer ülkelerden 23 Nisan için çocuklar gelecekti. Ben de istediğim ülkeyi seçtim. Koreli bir çocuk gelmesini istedim.

23 Nisan günü geldi çatı. Herkes gösterisini yaptı ve ben de Koreli arkadaşımınla tanıştım. Adı Jessica idi. Jessica'yı önce evime götürdüm. Yemek yedik ve güzel ülkeyi gezdirmeye götürdüm. Önce Ankara'ya gittik. Sonra onu İzmir'e götürdüm. Oradan sonra da Antalya ve Adana'ya gittik. Bu gittiğimiz şehirlerin meşhur yerlerini anlattım. Meşhur yemeklerinden yedirdim. Geziniz çok güzel geçti. Biraz da alışveriş yaptık. Son olarak eve gittik ve biraz dinlendik. Jessica 3 gün bizde kaldı. Ve havalimanına gittik. Jessica'yı Kore uçağına bindirdik.

Ben çok üzülüyordum çünkü Jessica'yı çok sevmiştim. O gidiince ağladım. Yine gelsin isterim.

35
7

Akılar 1 5
Düzenleme 5
İfade Biçimi 5
Kelimeler Seçimi 5
Cümle Akıcılığı 5
İmla ve Noktalama 5
Sunum 5

TEZ ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KOMPOZİSYON UYGULAMA KONULARI

Öğrencinin Adı-Soyadı: [REDACTED]

Sınıfı: [REDACTED]

Okulun Adı: [REDACTED]

Numarası: [REDACTED]

Sevgili Öğrenciler,

Sizden aşağıda verilen konu ile ilgili düşüncelerinizi anlatacağınız bir kompozisyon yazmanızı istiyorum. Yazdıklarınız, çalışmanın dışında başka hiçbir yerde kullanılmayacak ve notla değerlendirilmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim...

Konu: Yabancı bir ülkeden arkadaşınız gelseydi ülkemizi tanıtmak için neler yapardınız?

Canım Ülkem
Yabancı bir ülkeden arkadaşım gelseydi onu ülkemizin güzelliğini göstermek için bazı güzel, tarihi yerlere götürürdüm.

Mesela Konya'dan Mevlana'ya götürürdüm, Alışveriş merkezlerine götürürdüm, lokantaya götürürdüm ki ülkemizin güzel yemeklerini görür, yerdi. Ankara'da Anıtkabir'i gezdirirdim. Atatürk'ün eserlerini görürdü, beğenirdi. Kırıkale'de ki parkları gezdirirdim, tanıtır-
tım.

Kısacası Ülkemin en güzel yerlerini en güzel şekilde gezdirir, tanıtır, güzel yemeklerimizi yedirirdim.

33
7

Fikirler: 3
Düzenleme: 5
İfade Biçimi: 5
Kelime Seçimi: 5
Cümle Akıcılığı: 5
İmla ve Noktalama: 5
Durum: 5

Ek-5

Öğrencilerin Dinleme/İzleme ve Yaratıcı Yazma Çalışmalarından Fotoğraflar:

